

Charta et epistolarum praecipue Rheno-Traiectinarum apographa

<https://hdl.handle.net/1874/391087>

1567
1627

80

Hs.
5 H 40

V. H. 40

1655

Chart. 204 × 155. 256 pag. Saec. XVIII.

Chartarum et epistolarum praecipue Rheno-Traiectinarum apographa, scripta manu viri doct. E. van Engelen.

- Pag. 1—23: Monumenta veteris aevi depicta. — Pag. 2, 4, 6, 8, 10, 12—14, 16—18, 22, 24 vacant.
- „ 25: 1271 tertia festa (lege: feria) post epiphaniam primam (lege: domini). — Chartae fragmentum. Cum duobus sigillis depictis. — Pag. 26 vacat.
- „ 27: 1329 des sonendaghes nae S. Mathys daghe (Sept. 24). — Brief van Schijne van Dorreth, waarbij hij erkent zijn versterkt huis te Dorreth in leen te hebben ontvangen van bisschop Johannes van Utrecht. Cum sigillo depicto. — Pag. 28 vacat.
- „ 29: 1292 in octavis Paschatis (Aprilis 13). — Charta qua dominus de Borklo testatur se suam ministerialem Lutgardam, filiam Weneri Mursbeke, Wittio(?) domino de Dipenem misisse, ut fiat eius ministerialis (= Brom, *Regesten*, n. 2442). — Pag. 30—32 vacant.
- „ 33: 1304(?) feria tertia post B. Jacobi apostoli (Julii 28). — Charta qua Wilhelmus, miles, dominus de Brunchorst testatur Johannem de Dyest, episcopum Traiectensem, sibi de quingentis libris nigrorum integraliter satisfacisse. Cum sigillo depicto. — Pag. 34—36 vacant.
- „ 37—39: 1320 ipso die Brichtii episcopi (Nov. 13). — Charta qua Fredericus, episcopus Traiectensis, testatur se cum domino Ottone de Tekenenborgh et de Dypenhem, comite, per totum spatium vitae suae concordasse, ut dampna et iniurias, quae a subditis suis inferuntur, ab iniuriante emendanda curaturi sint; et qua fideiussores ab episcopo constituti fidem praestitam observare promittunt. Cum sigillo depicto.

- Pag. 40: Datum anno Domini millesimo trecentesimo VIII Katarinae (= in Octava Kat. [Dec. 2]?). — Charta qua Otto, ecclesiae Monasteriensis episcopus, testatur se Wilhelmum comitem de Salem (Salm?) de feudo castrensi apud Botzelere (Botzlar) conditionibus adiectis infeudavisse. Cum sigillo et contrasigillo depictis.
- „ 41—43: 1330 des naesten Manendages nae veertiendaghe (= Dertiendaghe [Jan. 9]?). — Schuldbrief ten bedrage van „200 pond silverde tournoise” van Johan, bisschop van Utrecht aan Johannes Paw, Diderix Pawen sone, burger te Utrecht, te betalen „hem of dengenen, die houder is des briefs, tot dertien daghen nae Kersavond, die nu naest toecomende is.” Cum sigillis quinque depictis. — Pag. 44 vacat.
- „ 45—47: Annotatio de imperatore Henrico quinto et de iis, qui in illius diplomate dd. 1122 IV Nonas Junias commemorantur.
- „ 47—48: 1328 des Goedendaghes na S. Johans dach ad decollationem (Aug. 31). — Bisschop Johan van Utrecht neemt Gyselbrecht, heer van Yselsteine, Zweder heer van Apecoude, Aerd van Yselsteine, en Steven van Zulen met de 2 burgermeesters en de 2 overste oudermannen van Utrecht tot zijne raden en belooft zijn wereldlijk gerecht tusschen de Noede en Bodegraven volgens hun advies te zullen beheeren en zonder hun medewerking geen ambtman aldaar te zullen benoemen. Cum duobus sigillis depictis.
- „ 49—50: 1370 op S. Ceciliënavond (Nov. 21). — Schout, landgenooten en bureu van den Ouden Rijn oorkonden, dat Hughe van Bredae c. u. de helft van 4 morgen land, gelegen in Heyencop in den gerichte van den Ouden Rijn, opgedragen hebben aan de heeren van het St. Catharinaklooster te Utrecht „tot hoerre pitantie behoef.” Cum sigillo depicto.
- „ 51—52: 1370—1689. — „Schouten vant gherecht van den Ouden Rijn mede de huerschap en landen van Heycoop.”
- „ 53—59: 1375 des Donredaghes na S. Servaesdaech (Maii 17). — Landbrief van bisschop Aernt van Hoern. Cum episcoporum nominibus, qui hanc chartam postea confirmaverunt. — Pag. 60 vacat.
- „ 61: 1381 op S. Petersavond ad vincula (Juli 31). — Brief van Johan van Zulen, heer Wouterssoen, knape, waarbij hij verklaart Henric den Roever, heer van Montfoord, schadeloos te zullen houden van alle cost en schade, voortkomende uit de beloften, die deze met andere burgers voor hem heeft gedaan in een „principaelen” brief in het bezit van Gijsbertse Staep (Cock?), domproost te Utrecht. Cum sigillo depicto. — Pag. 62—64 vacant.
- „ 65—66: 1443 op S. Jansdach decollatio (Aug. 29). — Schout, landgenooten en bureu van den Ouden Rijn oorkonden, dat Govert Eerstsoon van Roden den vrijen eigendom van 2 morgen lands aldaar gegeven heeft aan Lubbert Roelofssoene. Cum sigillo depicto. — Pag. 67—68 vacant.
- „ 69—72: = Brom, *Regesten*, nn. 114 et 302.
- „ 73—74: 1522 Maii 1. — Adriani papae sexti epistola ad decanos et capitula ecclesiarum Traiectensium, qua pro eorum gratulationibus de ponti-

- ficatus dignitate assumpta gratiae aguntur. Datum CaesarAugustae (Saragossa).
- Pag. 75—76: 1522 Maii 1. — Eiusdem epistola ad decanum et capitulum Ecclesiae Traiectensis, ut supra.
- " 77—80: Catalogus epistolarum quas possedit Arn. Buchelius. — Pag. 78 vacat.
- " 81—82: 1626 (?). — Arn. Buchelii (?) epistola. Sine inscriptione et sine dato.
- " 82: Excerptum ex litteris Camerarii ad Suetiae regem, cuius erat cancellarius, et ad Ordines nostros legatus, scriptis 15 Sept. 1626 et a Caesareis interceptis.
- " 83—84: 1632 XII Idus Januarias. — Annae Mariae a Schuurman epistola ad Andream Rivetum. (Datum: Traiecti ad Rh.).
- " 85—91: Arnoldi Buchelii epistolae:
1. 1627 XII Kl. Oct. — ad Petrum Scriverium (Datum Traiecti ad Rh.).
2. 1629 Non. Junii. — ad A. M. a Schuurman.
- " 92: Sigillum Alberti Brandenb. Elect. Mogunt. descriptum.
- " 93: 1629 (?) VIII Id. April. — Philippi Melanchthonis epistola ad Joh. Aepinum (sine anno in Buchelii codice, ex quo haec epistola transscripta est, *Catal. Tiele* n. 983, fol. 108).
- " 93—96: Excerptum „de Reuxneri libro equestrium, ubi agit de Florentio Hollandiae comite.”
- " 96: Excerpta ex Lamb. Canteri epistolis ad patrem.
- " 97—118: Arn. Buchelii epistolae:
1. 1630 XVII Kl. Oct. — ad Casparem Barlaeum. (Datum Traiecti ad Rh.).
2. Anni novi 1631 initio. — ad Joh. Meursium. (Datum Traiecti ad Rh.).
3. 1632 pridie Kl. Sept. — ad Petrum Scriverium. (Datum Traiecti ad Rh.).
4. 1632 V Id. Sept. — ad Casparem Barlaeum (?) (Datum Traiecti ad Rh.).
5. 1633 Nov. — ad eundem. (Datum Traiecti ad Rh.).
6. S. d. — ad dominum Thienhovium. — Pag. 101, 102, 112, 119—120 vacant.
- " 121—122: 1632 (lege: 1517) Junii 22. — Epistola Adriani Florentii filii, episcopi Dertusensis (Tortosa), ad Florentium Oem (Ex Madrid). — Pag. 123—124 vacant.
- " 125: 1633 Sept. 16. — Arn. Buchelii epistola ad A. M. a Schuurman (Datum Traiecti ad Rh.).
- " 126: Annae Mariae a Schuurman epistolae:
1. S. d. — ad dominum Catz.
2. 1623 Sept. 18. — ad Danielem Heinsium.
- " 128—152: Arn. Buchelii epistolae:
1. 1629 VI Id. Dec. — ad Casparem Barlaeum. (Datum Traiecti ad Rh.).
2. 1634 VII Id. Nov. — ad eundem. (Datum Traiecti ad Rh.).
3. 1635 VII Kl. April. — ad eundem. " " " "

4. 1636. — ad Joh. Bevervicium. (Datum Traiecti ad Rh.).
5. 1632 pridie Kl. Sept. — ad Henricum Eppium. (Datum Traiecti ad Rh.).
6. 1635 XII Kl. Jul. — ad Casparem Barlaeum. (Datum Traiecti ad Rh.).
7. 1639 Febr. 20. — ad Adolphum Vorstium. (Datum Traiecti ad Rh.).
8. S. d. — ad doct. Corn. Booth.

N.B. Pag. 73—152 transcriptae sunt ex Buchelii codice, *Catal. Tiele* n. 983, ordine mutato. — Pag. 129—130, 153—156 vacant.

- Pag. 157—158: 1704 Januarii 25. — Hadriani Beverlandi testamentum. — Pag. 159—160 vacant.
- „ 161: 1719 Dec. 12. — Commissie van de Bewindhebbers der West-Indische Compagnie aan Paulus van Liender als assistent te Curaçao. Cum sigillo depicto. — Pag. 162—164 vacant.
- „ 165—166: 1555—1622. — Instrumentorum catalogus de nobilitate, urbibus regionibusque Traiectensibus, ex libro in Matthaei auctione empto. — Pag. 167—168 vacant.
- „ 169: Annotationes de hospitiiis Traiectensibus S. Crucis et S. Anthonii. — Pag. 170 vacat.
- „ 171—190 (Arn. Buchelius), „Annotata quaedam in Johannem de Beka de episcopis Traiectinis.” — Pag. 172, 174, 187—188 vacant.
- „ 191—194: Annotationes de Philippo le Roy, domino de Brouchem Oeleghem (?), ex libro typis expresso.
- „ 195—196: Monumenta et epitaphia descripta in aede sacra in oppido Vianen. — Pag. 197—198 vacant.
- „ 199: Descriptio delineata aedis Traiectensis B. Martino sacrae. — Pag. 200—206 vacant.
- „ 207—216: Excerptum ex catalogo Musei Regii Hafniensis (Kopenhagen). — Pag. 217—218 vacant.
- „ 219—227: Annotationes historicae de aede Traiectensi B. Martino sacra cum monumentis descriptis. — Pag. 222, 228—230 vacant.
- „ 231—232: Annotatio historica de aede Traiectensi B. Mariae sacra.
- „ 233: Descriptio delineata aedis Traiectensis B. Martino sacrae. — Pag. 234 vacat.

N.B. Pag. 219—232 transcriptae sunt ex Buchelii codice „Monumenta in templis et monasteriis Traiectensibus inventa,” exstante in Tabulario civitatis Traiectensis.

- Pag. 235—244: Versiculi de templis, monasteriis hospitiiisque Traiectensibus (Belgice).
- „ 244: 1454—1626. — Catalogus scultetorum Amersfortiensium.
- „ 245: Excerptum ex *Matthaei Fundationes Eccl.*, continens annotationem de „Onze Lieve Vrouwe te 's Gravesande.” — Pag. 246—250, 252—256 vacant.
- „ 251: Nonnullarum gentium neerlandicarum insignia descripta.

Ligatura membranacea. Primo folio legitur: „door P. Beck voor mij gekocht uit auctie te Enckhuizen 30—31 Julij 1849 ad f 4.00 opgeld en comm. loon inbegrepen.” Anno 1906 codex hic acquisitus est in auctione-Smissaert, *Catal.* r. 934.

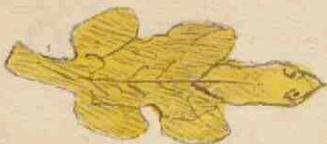
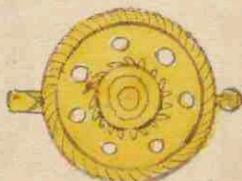
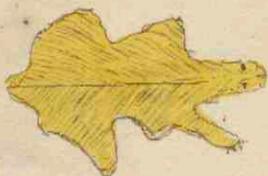
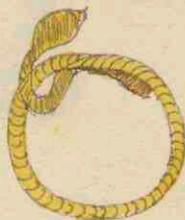
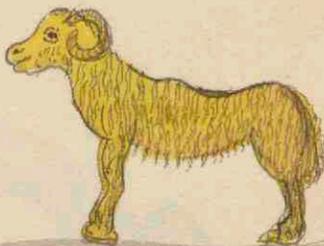
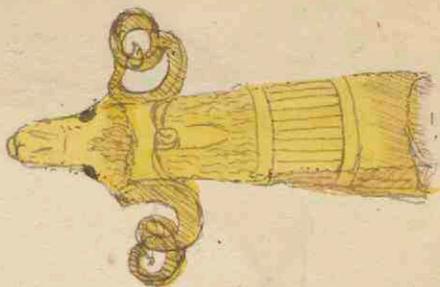
Her P Beck vor my ghevalt mit in die
tillphurion 30 - 31 July 1624
ad 4,00 p gids an Comm' loan in Begrevers

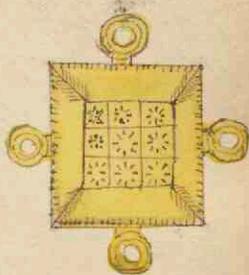
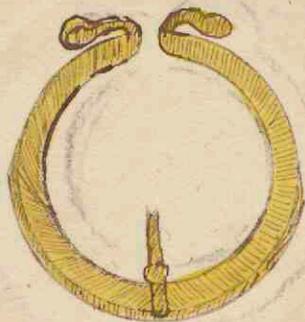
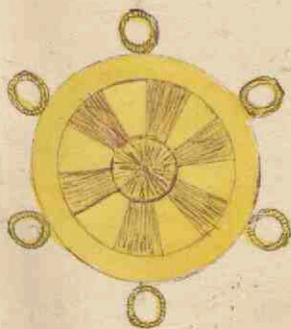
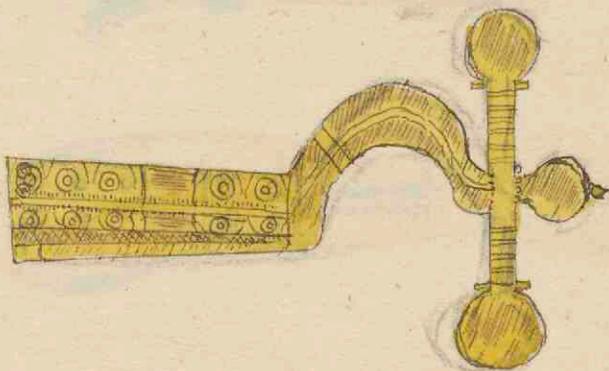
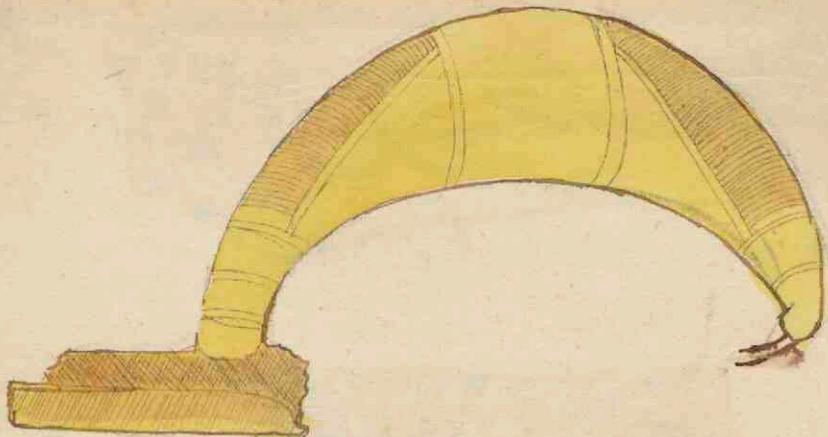
*Copysen yanende drie
Van en makeraende
kelen tot d' Boffen
het affackeningen
van ordelen en zegels.*

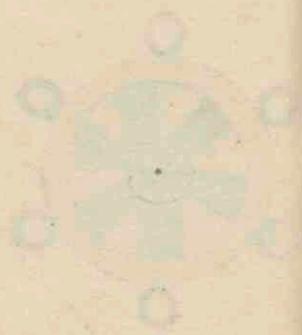
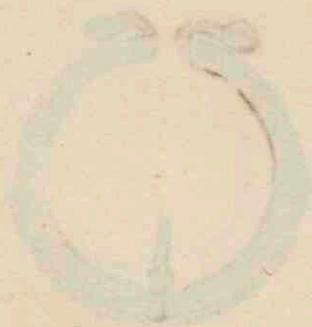
Ro. Hooghe f.

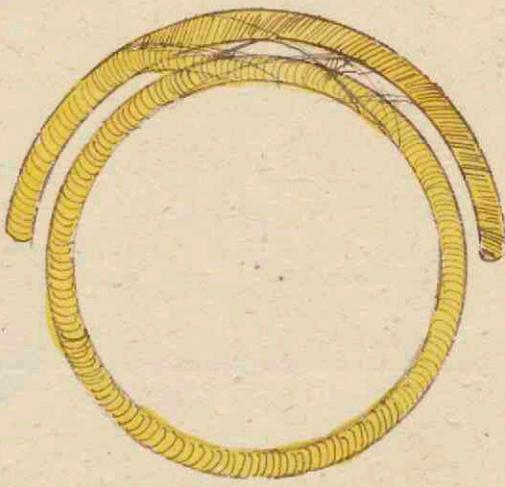
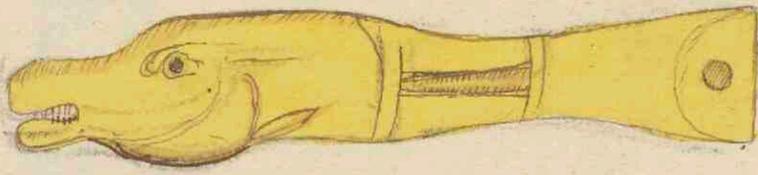
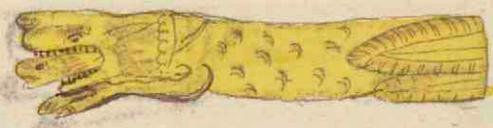
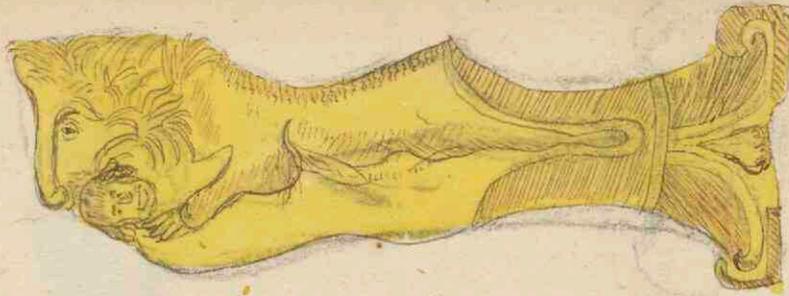
Faint, illegible markings or bleed-through from the reverse side of the page, possibly including a date or page number.

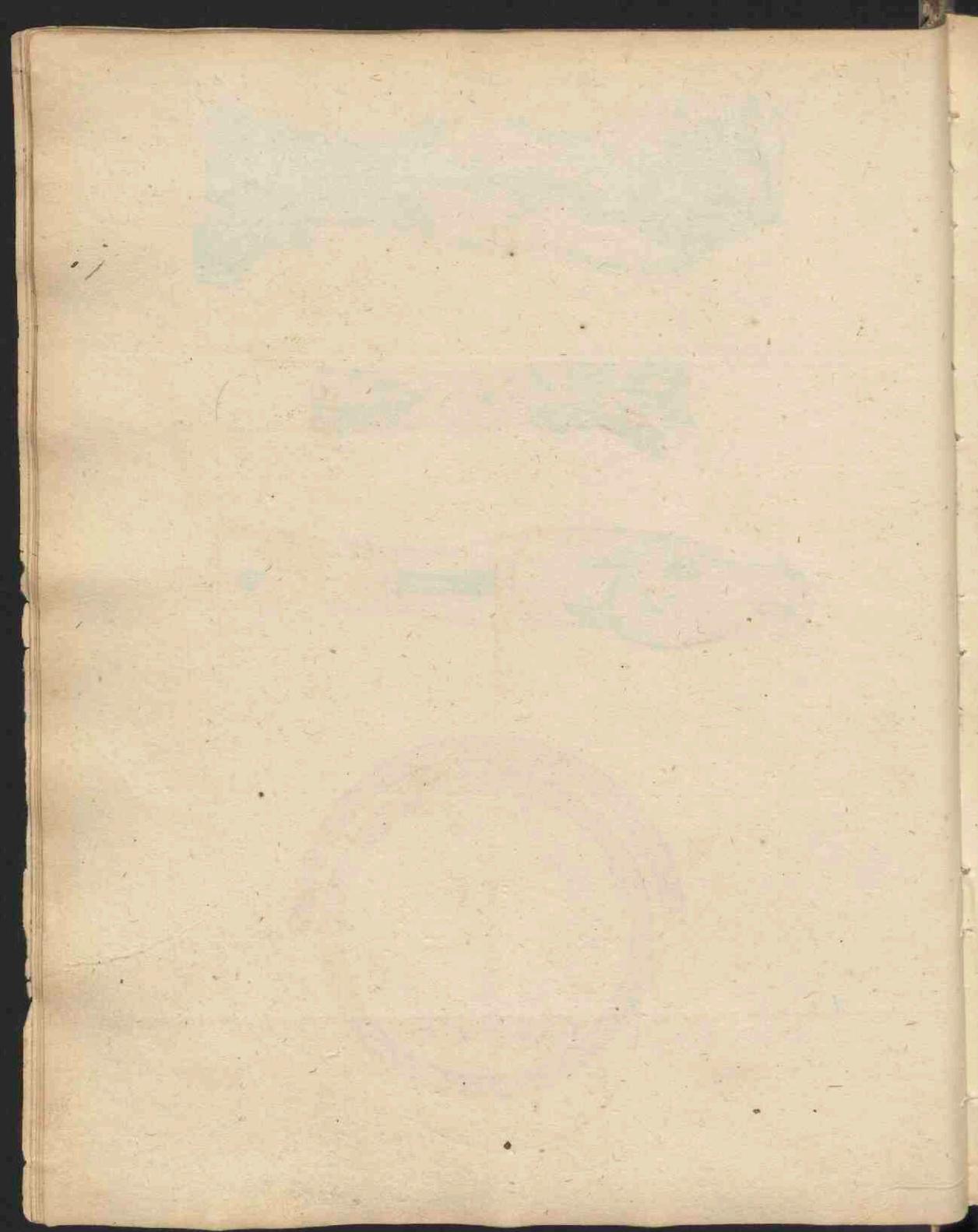

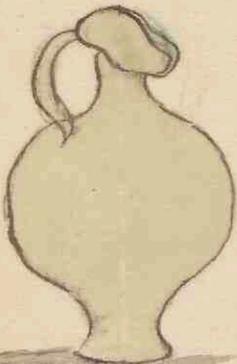
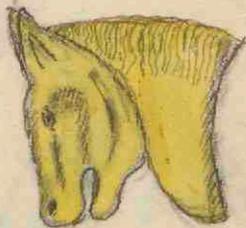
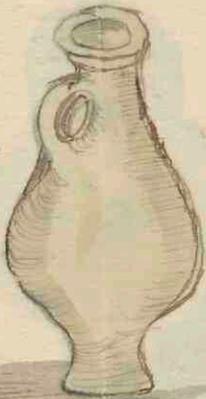
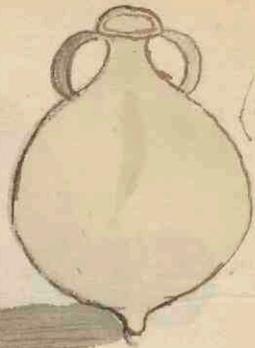

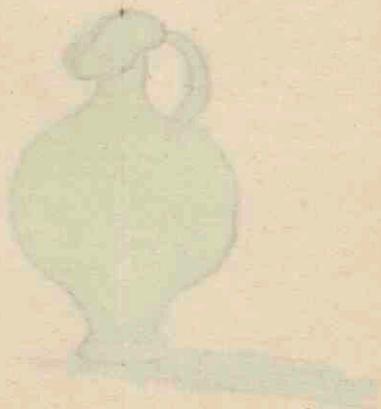
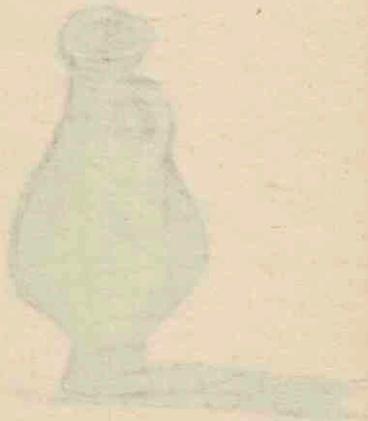
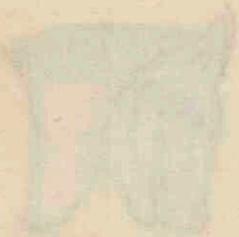
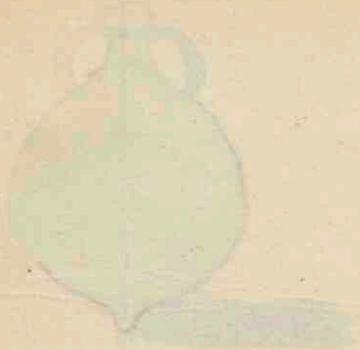

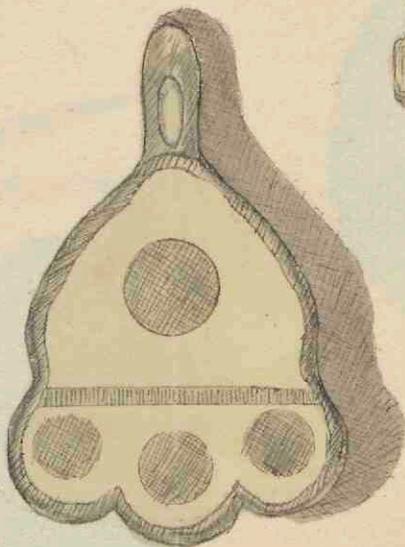
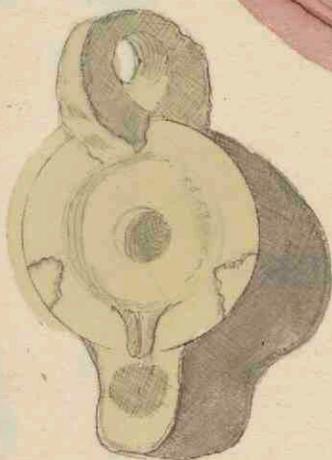
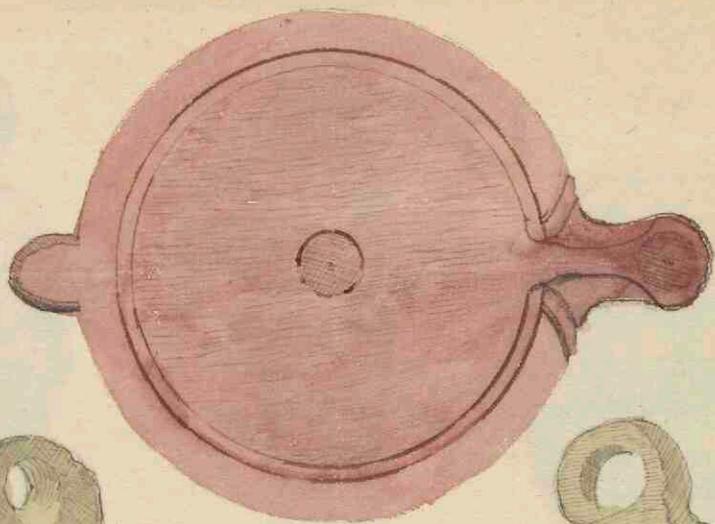

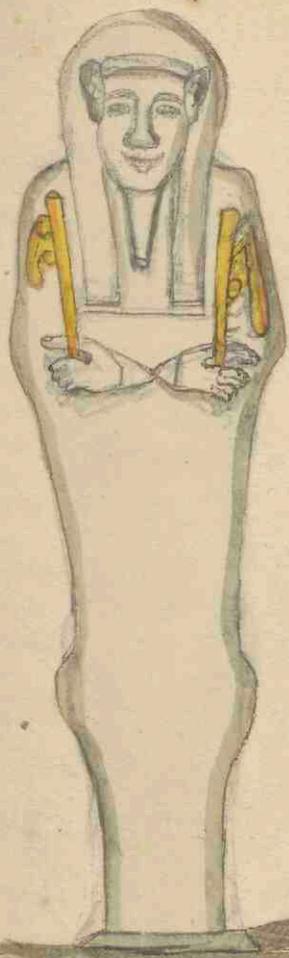

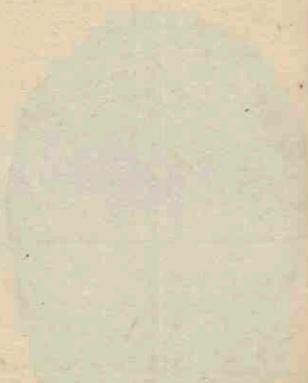
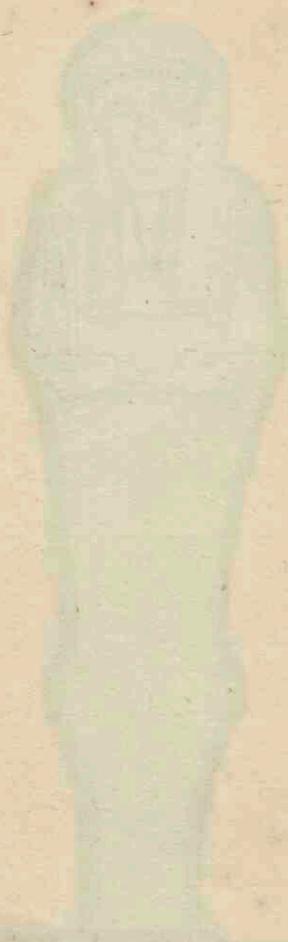

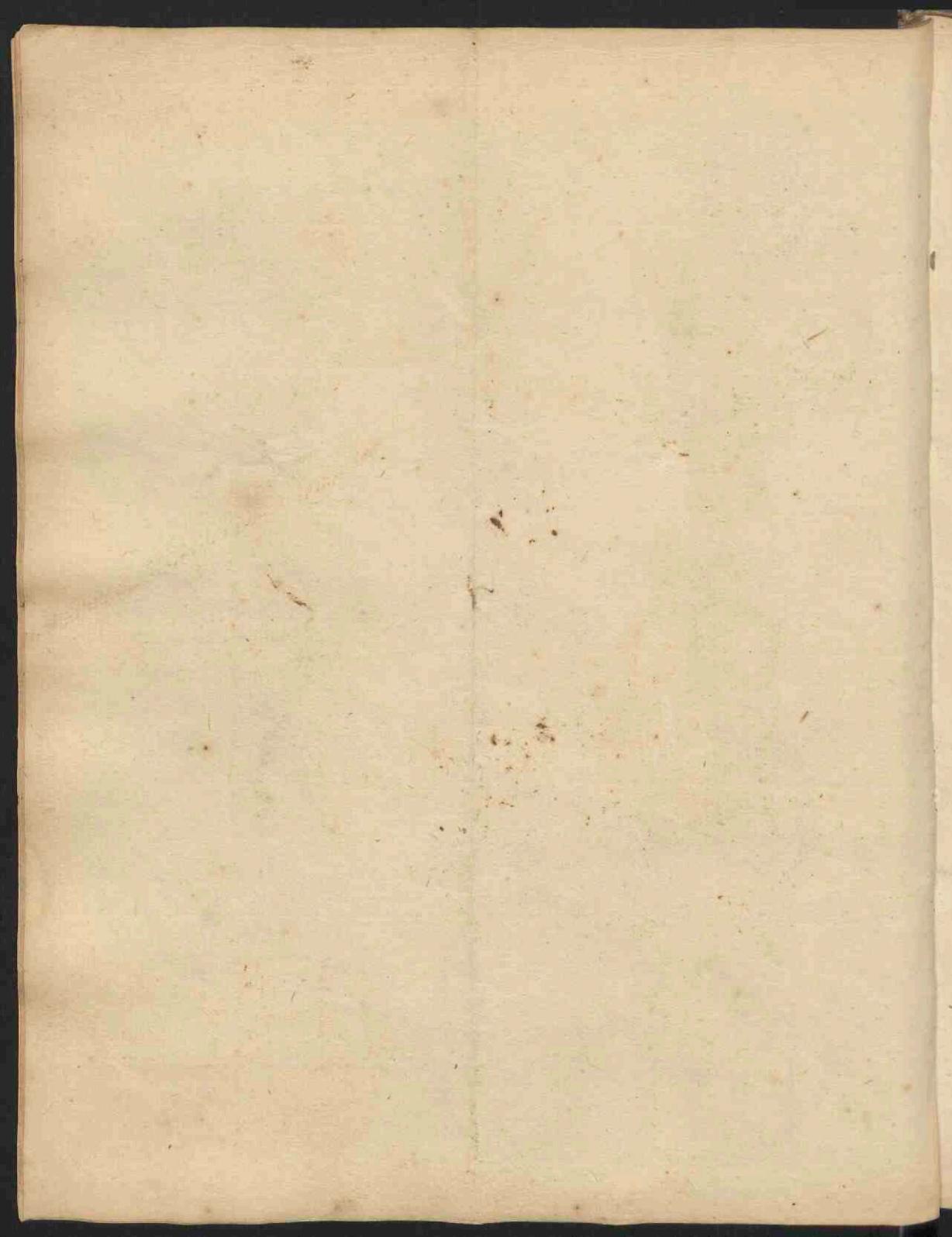

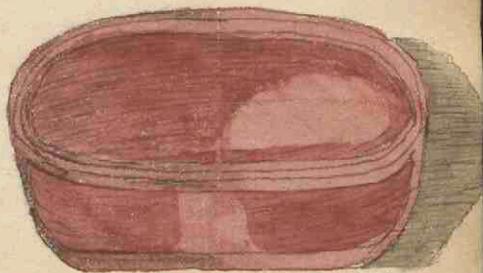
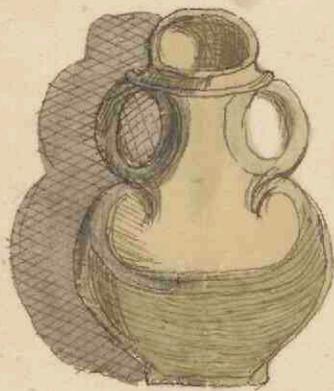
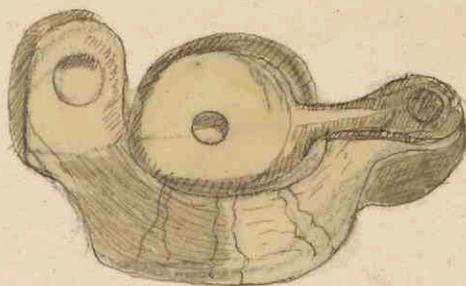
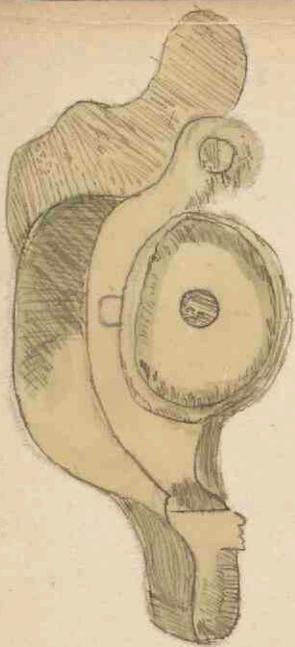

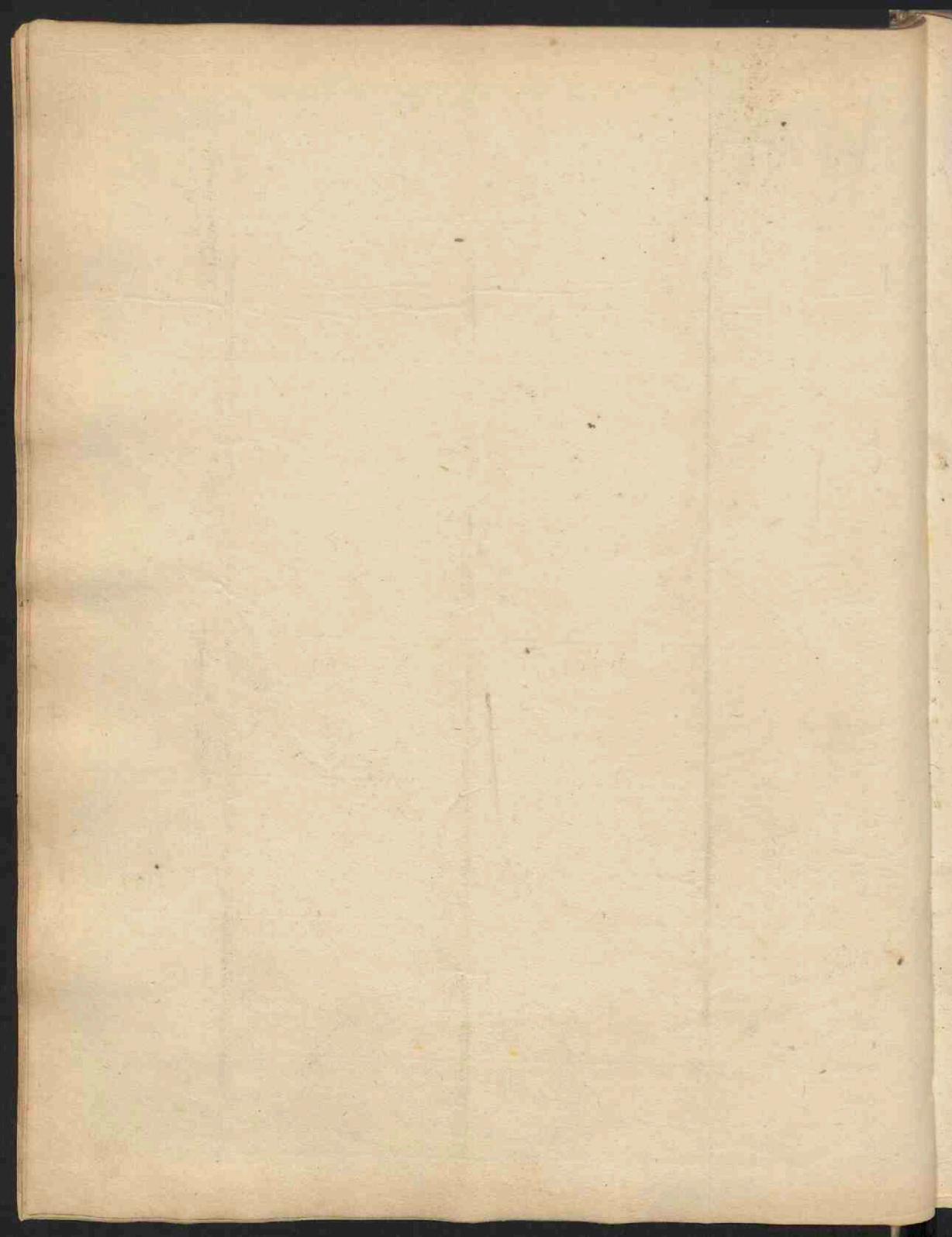

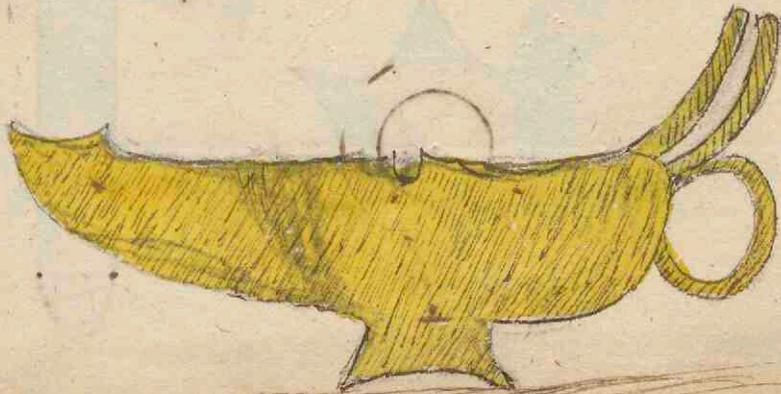
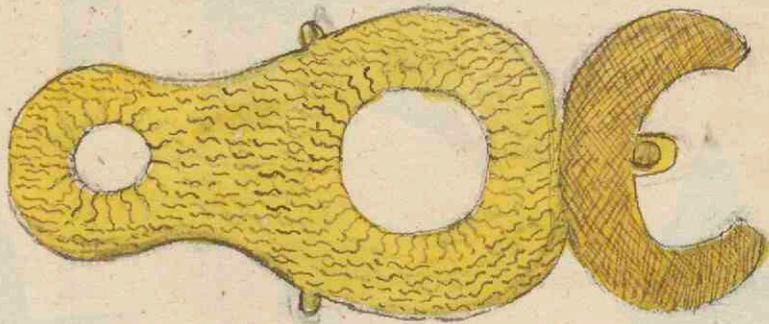
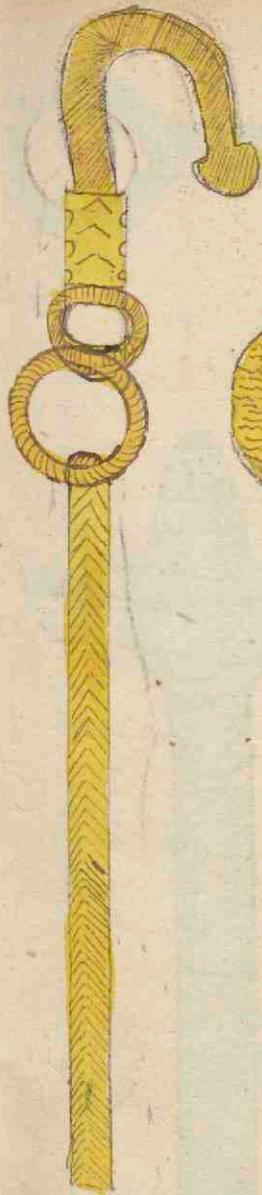

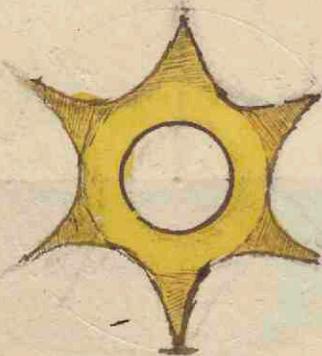
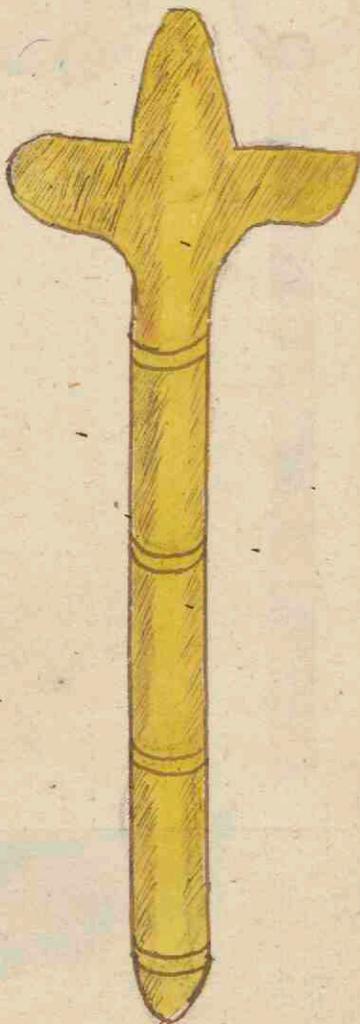
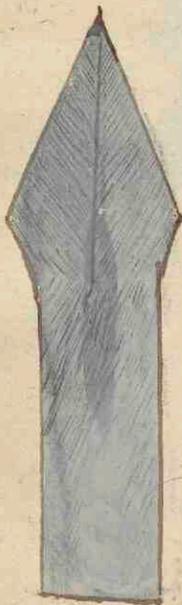
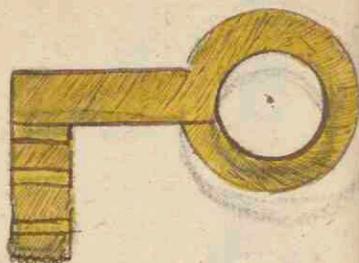

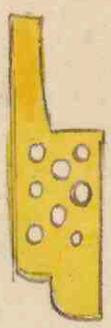
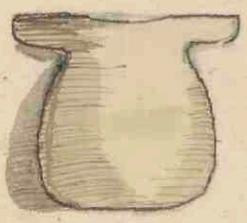
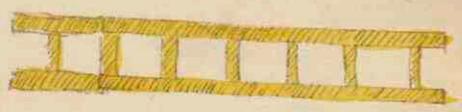
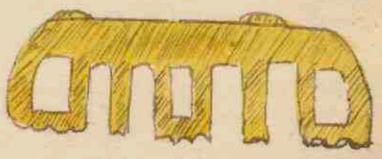
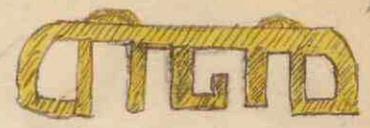
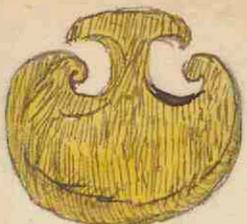
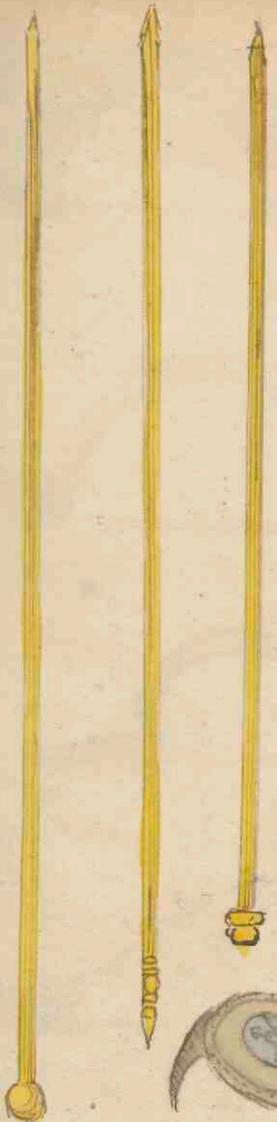

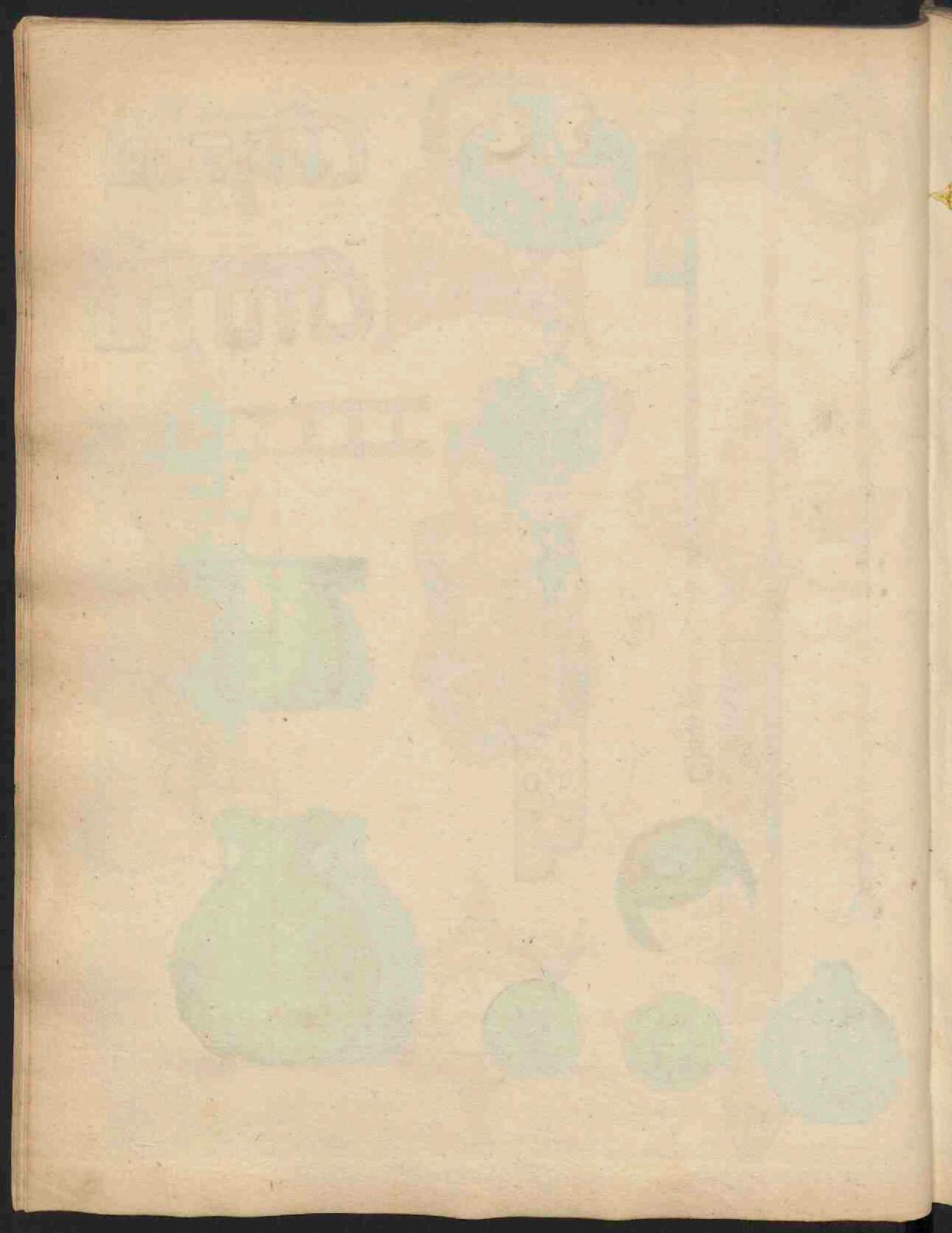

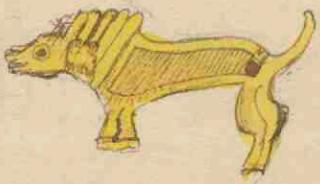
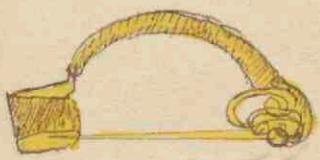
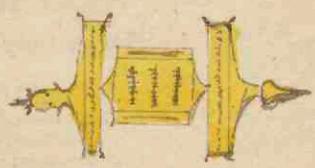
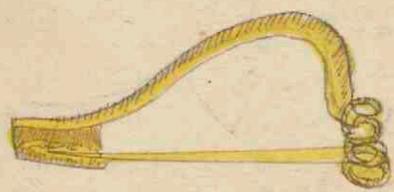
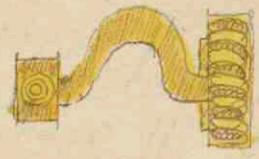
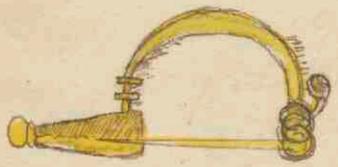
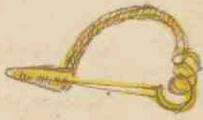
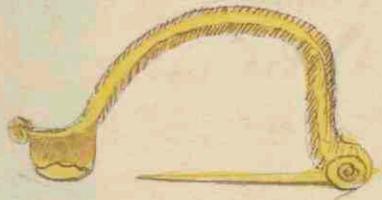
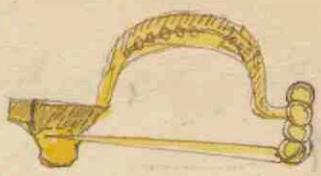
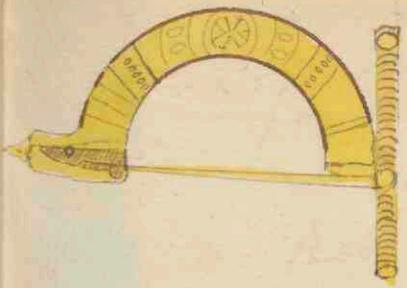

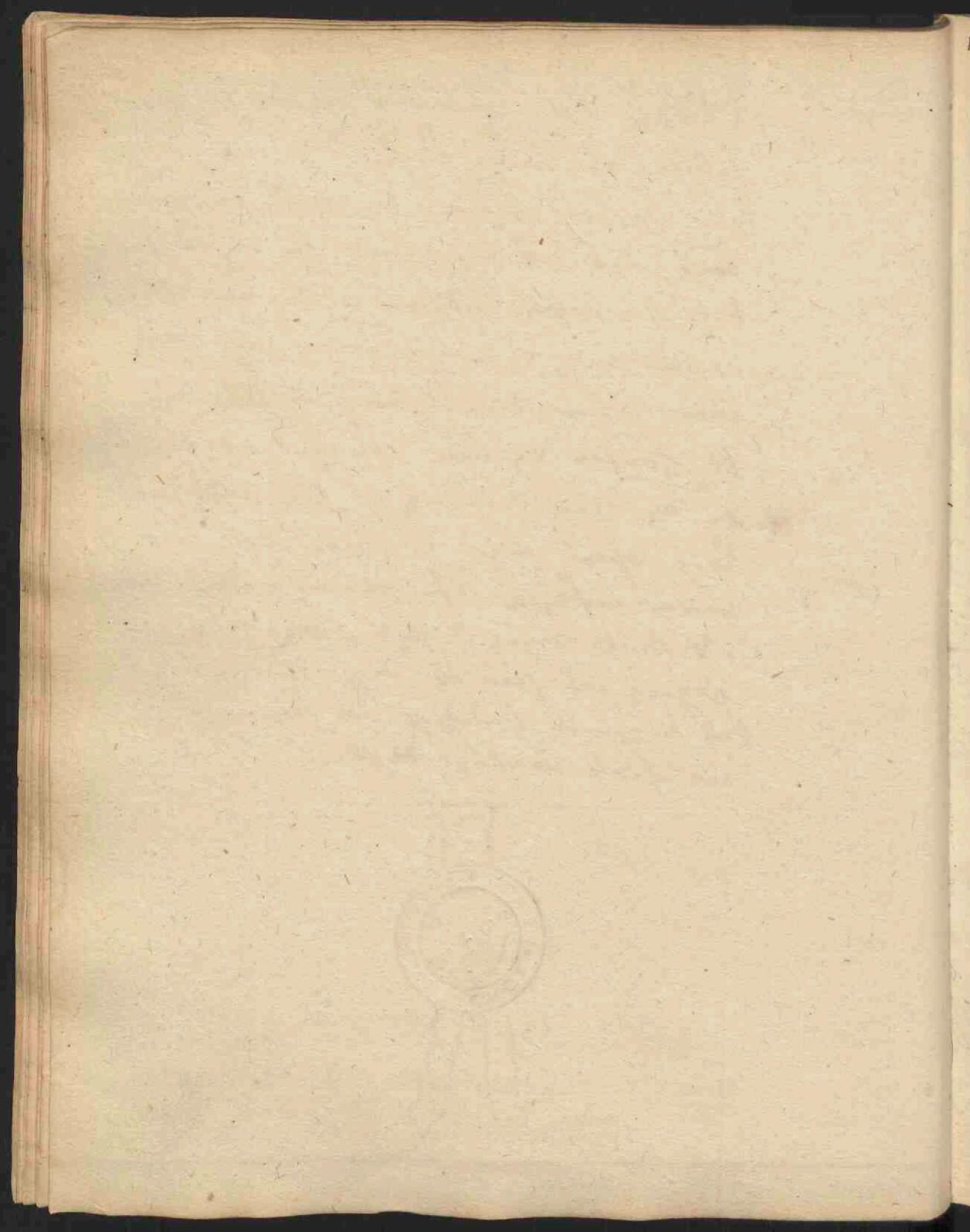
In iudicio Ecclesiastico vel civili
 uti extra iudicium ipsos non mole-
 stabo occasione predictarum quasio-
 num, ab omni ipsorum molestatione
 penitus desistendo, sed ipsos pramonebo
 cum amicis meis omnibus modis
 quam possum, renuncians discordia
 ex concionibus oborta.

In cuius rei testimonium et ad
 petitionem meam prescriptam si-
 gillatam sigillis venerabilium vi-
 vorum Remb. Warneri p[ro]p[ri]i sti
 Geronis ⁱⁿ Colonia. Adolphi comitis
 de Agente et Godschalci militis de
 Quinchovelle presentem tradidi quibus vis
 tradidi communicandam. Datum a^o Dni
 M^o cc^o lxxvii^o septuagesimo primo tertio festa post
 epiphaniam ^{domini} primam.

1271

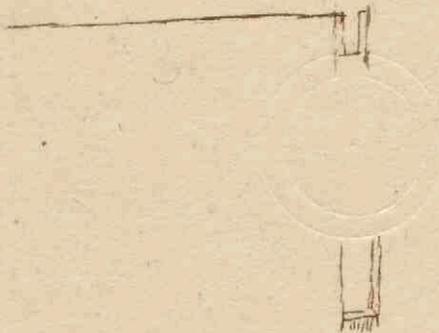

S
D
ce

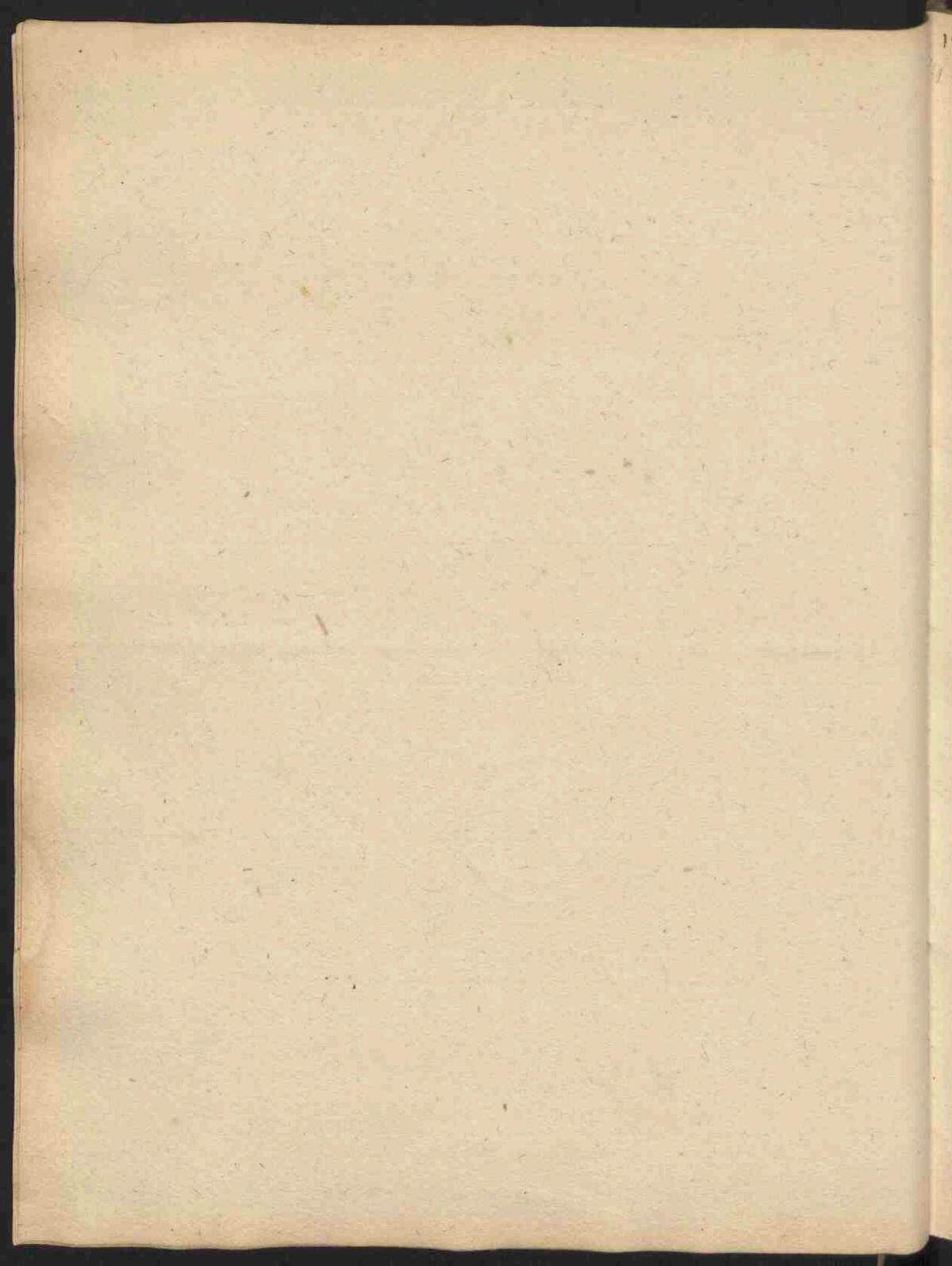

Nos Henricus Dominus de Borklo univer-
 salis praesens scriptum visuris, et audituris
 salutem nunciamus tam praesentem quam futuram
 quod nos ex maturo consilio habito Lut-
 gardam filiam Weneri Mursbichi
 nostram ministerialem liberam a
 nobis dimittimus, in usus Wettii Domi-
 ni de Dusenem, ut fiat eius ministra-
 lis. In cuius rei testimonium praesens
 scriptum eidem concessimus, nostro
 proprio sigillo roboratum.

Datum et Actum Anno Domini
 milliesimo ducentesimo nonagesimo se-
 cundo in Octavis Paschalis.

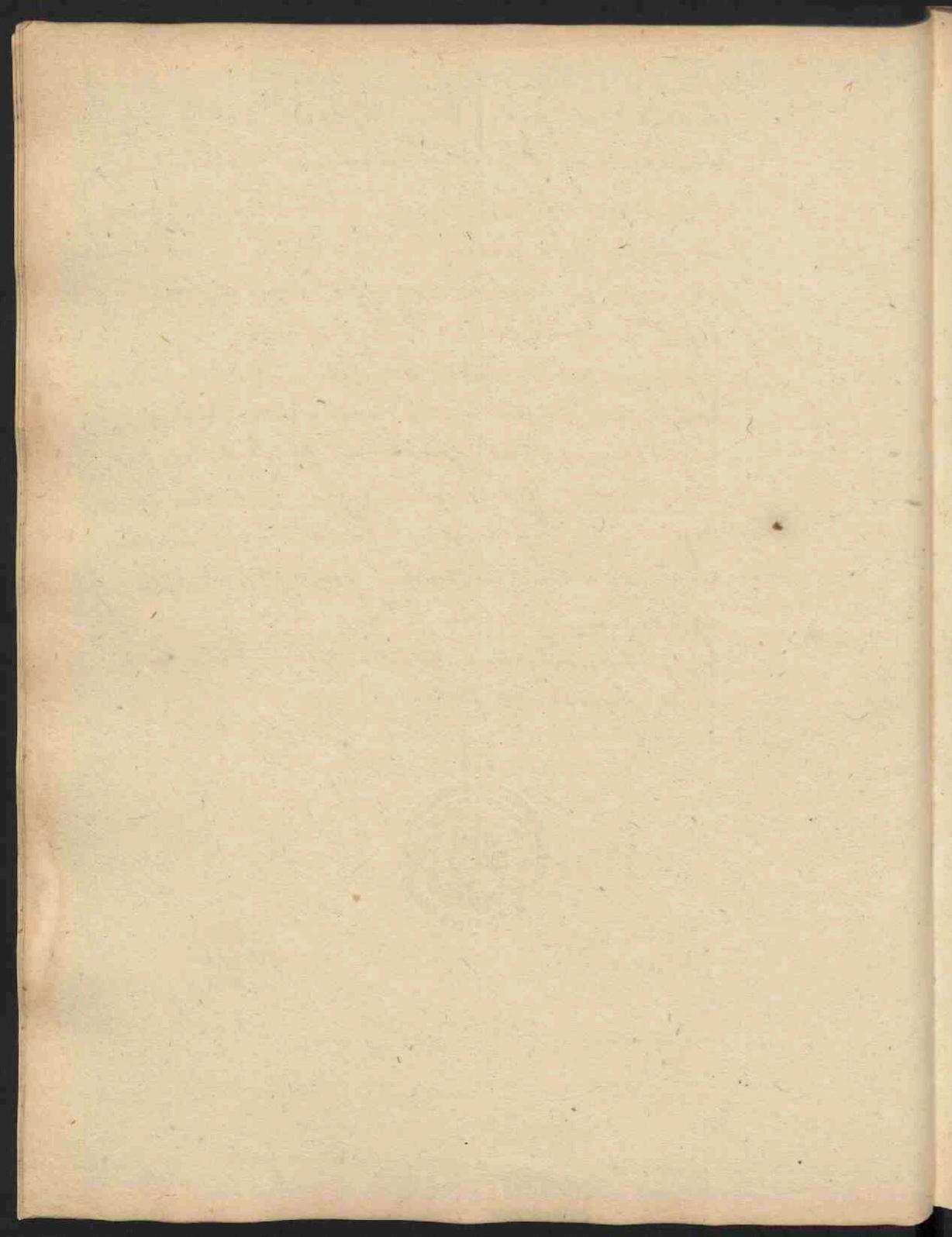

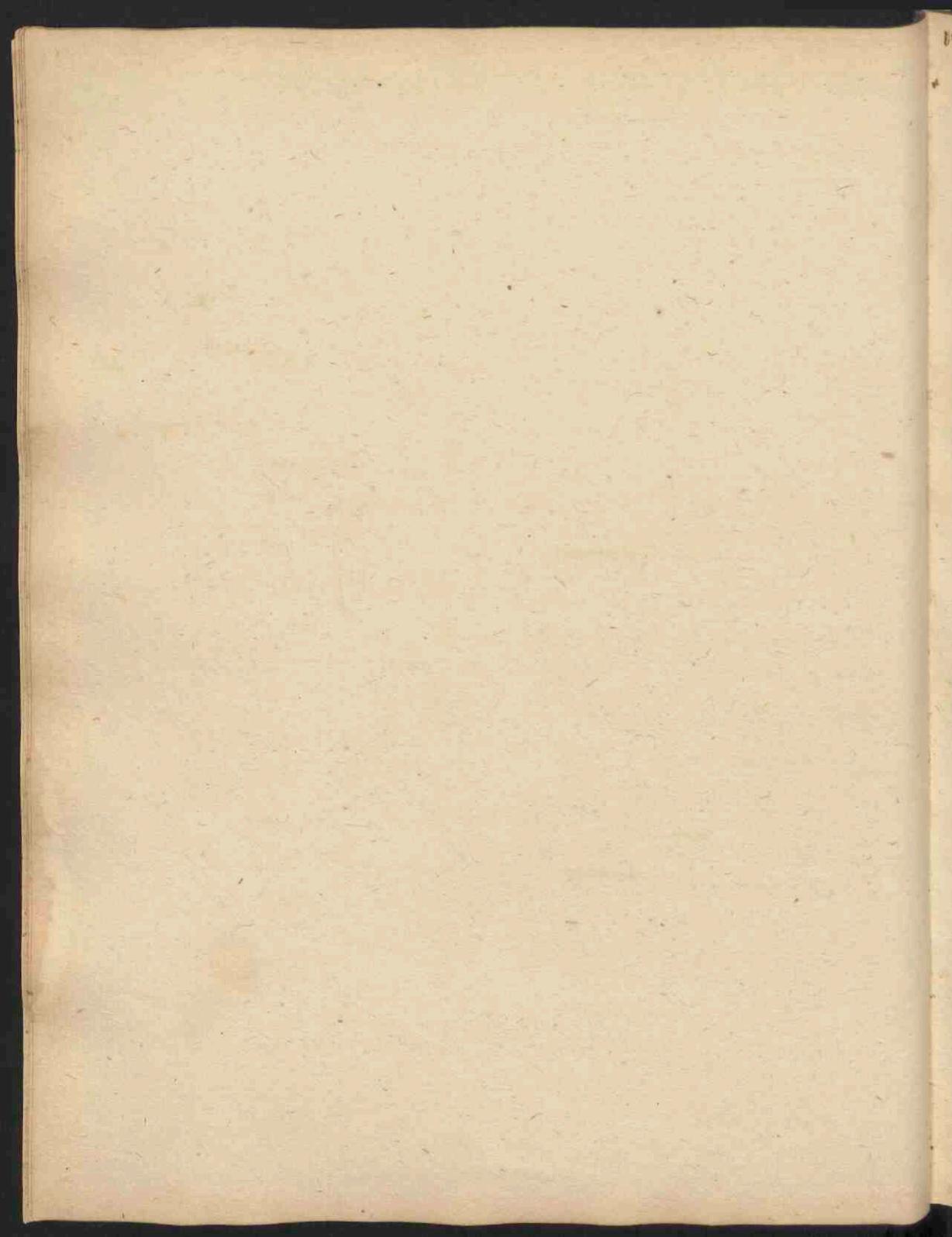

Universis presentia visuris. Nos
 Wilhelmus Miles Dominus de Brinchorp
 faciamus manifestum, quod cum reveren-
 dis in Christo pater ac Dominus Dominus
 Johannes de Dyck episcopus trajectensis
 nobis de quingentis libris nigror
 integraliter satis fecisset. Nos eundem
 Dominum de predictis quingentis libris
 acquitamus, et quantum presentibus pro-
 clamamus, promittentes ipsam ulterius non
 imp. . . . super ipsa facimus rei testimo-
 nium sigillum nostrum presentibus esse
 appensum. Datum Anno Domini Millesimo
 tercentesimo quarto feria tertia post
 beati Jacobi apostoli.

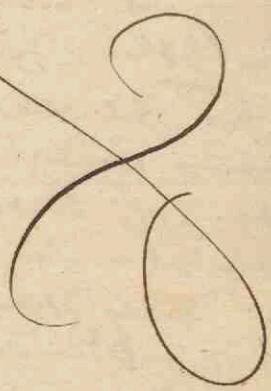

Nos Fredericus Dei gratia Episcopus trajectensis
 Universis, ad quos presentis litterae pervenire volumus
 esse notum quod ad evitandam omni rancoris et
 litis materiam, et ad parandam subditis nostris quie
 tem, cum nobili viro fideli et consanguineo nostro
 Ottone de Tichenenborg, et de Dypenhem Comite
 ordinationem subscriptam per totum spacium vite nostrae
 sine inde firmis, et ad persuadendam mutua amicitia
 eius eodem Comite concordavimus in hunc modum, vide
 licet quod nullus de districtu terra nostra trajectensis
 aliquibus fei alicui de districtu comitatum
~~Tzikenenborg~~ a dypenhem predictorum, rapinas
 dampna ac injurias quascumque inferre debet, si
 autem alicui fei aliquibus de subditis comitatum
 predictorum, si aliquem vel aliquos subditorum
 districtus Ecclesia trajectensis occasionem aliqua dampni
 uliquid quocumque modo fecit illatum vel
 si aliquem ^{aut} aliquos de subditis comitatum predictorum
 alicui ~~vel~~ fei aliquibus districtus terra nostra
 trajectensis ~~fecerit~~ predicta, hoc nos et Comes
 de Tzikenenborg predictus vel illi quibus hoc
 communicatus fuerit, dimittendum faciemus vel
 facient reparari, et omnino emendant, si vero
 conatus presumptuos ipsi imperturbatos rapina
 quod abest, non valemus, hinc mutuo contra in
 juriantem pertinacem a... ~~nossum~~ ~~altis~~
 alti

affipet consilio auxilio et favore, et
hinc nostris virily pro posse prospiciemus
quo illius malitiam sapienter vel ad statum
debitum reformetur. Super istis omnibus
et hinculis promissis, omni fraude, et dolo
exclusis, ~~inter~~ nos, ac comite, predictorum
initio ~~debitum reformetur~~ observandas
sunt constituti fidejussores infra scripti manu
composita ex parte nostra viri discreti Dns grandis
propositus Adolphus de Volckers. Canonius de ~~Volckers~~
Davidrichus Radicus de Verbe consanguineus
nostrae Alzards de hurey famuli, et barch
Dns de Okunghem canonius de ~~Volckers~~ Alde
zalerhs fideles nostris, si in promissis omnibus
aut aliquo promissorum negligentis in ~~debito~~
finim vel renissi sine dominium nostris
fidejussore a comite ~~de~~ Thob. Bogiero pro
Ordo vel ~~de~~ ^{alio} iudicio moniti sub
affecatione fidei domi ~~post~~ ^{moniti} ~~moniti~~
ipsi castrium eorum inhabitant, ita quod qui
primo moniti fuit primo inhabitat, et ibi pactionem
mord honorum fidejussorem sibi ~~moniti~~ acqui
rent inde non ~~recessuri~~ ~~condo~~ ~~panissa~~ ~~ora~~ ~~de~~
singula fuerint adimplenda. Nosque fidejussore
pro nunciati promissa ad instantiam ~~de~~ domini
nostris ~~illorum~~ ~~trapedentes~~ ~~promissimis~~, et sub
ultimario presentium ~~et~~ fidei nostram presentiam
corporalem committimus ~~plena~~ ~~observari~~.

Haec autem hinc sigillo nostro
 sedes litteris apparet pro nobis
 et fidelissimis promissis nostris
 Comiti de Thoh. in specialis
 fiduciam iudicium ducimus in
 iudicium datum Anno domini
 millesimo trecentesimo vigesimo
 octavo die Augusti Episcopi.

Otto Dei gratia Monasterii huius Ecclesie Episcopus
 eius Universis presentia visibus et auditibus saluta-
 rium amicia veritatis Novi dicitur
 quod nos nobilium virorum consanguineorum nostrorum dilectorum
 Willhelmi comitis de Salern in Capra nostrorum
 apud Cotroli recipimus, ubi pro et ut per
 alium reddidit fiduciam facere personale pro
 ea ipsi dedit marcam ~~annuatim~~ redditus
 singulis annis, assignavimus et assignamus. Upsilon
 et dicitur dedit marcam redditibus nomine Capra
 sed. infundendo, tali conditione adpeta quod dicitur
 dedit marcam redditibus eius certum maris dedit
 legaliter redire potius et licet quandoquidem voluit
 ut nostris successorebus visum fuit expedire
 quas certum marcam redire. Cont. in bona dedit
 tamen comite, et ea et nobis et a nostris
 successorebus in Capra sedem tenet et in prope
 hinc possidet. In capis et testimonium sigilli
 nostrorum presentibus et operibus. Datis Anno Domini
 in Mellisano hinc hinc VIII Kalendas.

maeg dan lyede (noe quik wesen, mit syden
in d'le van d'le voorgeuonden lyede d'le
voorbede twedendert pont en sye soeant
Pauwen voorgeuonden often geend zouder is des
brieffe vol en al betadde. (mitte eften, en
die sy deede, om ons en om ont voorbede bor
ze in h' manen. 'En waer we saken dat eenige
van ont voorbede borze gide in 'Grund for
den, dat god verbieden moete, so sal soeant
principale for waer voorgeuonden sette ende
begeuonden ander godden man in des geend
sind, die by ont voorbede borze gefferd waer
binde vertid d'geen end sye dood, of by
s' h' geend die by ont borze te hie blyden
sees dat voor in eonden lyffen, alsoe gin voor
besgeued is, alsoe lange ons by en en ander
godde man sees gide in des dood seede
En so by ont voorbede borze dan s'ge
voor ander seant, of s'lede mit lyffen moege
dan sal voor s'ge ege, end ander godde man
maer h' geerde, sye sal voor s'ge twede
godde knopen. En voor dat s'ake dat in and
by ont gide of s'ge trouwe verbrach, soe god
verbieden moete, dat mede s' Samen s'end d'andere
mit besgeuede, noe soeant Pauw voorgeuonden
of des geend die zouder is d'le brieffe, s' is mit
man lyede trouwloos h' lyede s'lede oft h'
winnende mit lyede recht geen lyede d'ge, noe

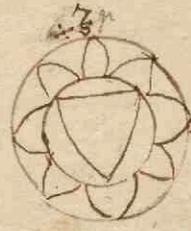
mijn selve gem. uide wezen. Altes d'el voor
 warden ghelovt by johan by de genade gods
 bischof t' Utrecht principael sachwande boeker
 onder by jacob flantz by de selve gemade gods
 bischof van Zuiden tycond van gaderwinne proops
 tot sinte ysaac, gem. van Loenderflockt d'elke in
 sijn ~~oude t' Utrecht~~ johan t' Utrecht g'f sel
 bewen sijn van ysaac sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn
 de avond by ysaac sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn
 Ridders bougen voor gemade met gesamen der land
 en elck voor al mit gods traient, de sijn af
 heelder arger vast, de sijn t' sijn de vol t' d' d' d'
 end verbyen under alles dit voorwader dit by
 wader d'elke by woordige brief, of by de voor
 warden dit sijn in by sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn
 g'wone moeg mit g'wone w'ch t' sijn sijn sijn sijn
 w'ch t' sijn
 in oironds dit brief by sijn mit ons sijn sijn
 g'wone in sijn
 sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn

23

6r

Faint, illegible handwriting covering the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Henricus junior Romanorum Imperator,
 Henrici quarti filius, Henrici tertii cogno-
 mento hiegi nepos Chirradi fecundi Anno 1039.
 Trajecti ad Rhenum defuncti pronepos, ex affu-
 e vivis Anno 1125 in eadem urbe, ubi in
 choro summi temple lapis superest se-
 pulchralis cum hac inscriptione

OSTA HENRICI quinti Imps A° XI' XXV

Et tamen hic in diplomatibus Anno 1122
 quartis scribi voluit, secundum computatio-
 nem Italicorum; quos inter imperatores
 non numeratur Henricus Aicops, gente
 Saxo, qui coronam a Pontificis manu acci-
 pere recusavit: adique dictus Rex Germa-
 norum: quibus et imprimis Saxonibus Hen-
 ricus sic junior infestus usque fuit
 Arnoldus de Rod et frater eius Rucerus olim
 numerati inter majores veterum Riformi seu
 Rodiorum Trajectensium qui circa 1180 ad novum
 fossatum (nunc veterem fossam vocamus) edoc-
 tibi extruere quas castrum rubrum nuncupa-
 runt: quarum pars potior intra eam fossatum
 incorporata abbatia S. Pauli, reliqua vero re-
 licta civium habitabilis Rodenburgi indito nomi-
 ne, a quo pons vicinis, et vicus inde ad vete-
 rem vallem per quam fossa nova ante tria se-
 cula effossa est, hinc etiam familia tres
 successive denominationem acciperunt: Prifis
 interam Rodis seu Ruffis ante annum 1400 extinctis
 Galeo seu Galeo Trajectensis ab Anno 1105 fuisse
 legitur a quo denominata extra urbem versus
 eorum Galeefloot versus Zepoyrum Galeo
 seu Galeucoops.

Giselberti in suis diplomatibus memorantur
duo prior Sara dominus, Adonis comitis
frater. Adonisque Episcopi Hildesheim et
Ginradi comitis ex sorore nepos, qui ex
Gerpirgi conjugere reliquit Arnoldum præpositum
S. Mariae trajecti: Anno 1195 Gynradum comi-
tem Gerardum dictum Bodonem, et Badi Logar
nuptam Egberto Ministrali, Gerardus autem
procreavit alberonem et Gynradum Cano-
nicos trajectensis, tum Arnoldum Dapiferum
Comit. Hollandia anno 1199, et Henricum
Ingen Dinge dominum patrem Botgonis Canonici
S. Salvatoris, Suederi sculteti trajectensis
anno 1210 et Arnoldus de Trajecto, ex quibus
nati Theodoricus Fridericus, et Arnoldus suc-
cessive prætoris seu sculteti trajectensis anno
1245 1260, et 1275.

Posterior Giselbertus villicus (Mundensis (Enstria
seu Anstria) sculteti Mundensis filius) Godibal-
do Episcopo ingratis eiusque successori Andreæ
rebellis fuit. Quapropter a Rege Gotthario apud
civitatem Altinam Ecclesia trajectensis oppres-
sor iudicatus et capite truncatus etc. quarto
Idus Januarii Anno 1129

manifestus itaque est error eorum, qui hunc
Giselberti villici exitum perennis actus ad
tempora Henrici Imper: referunt et adscribere
videntur supra memorato Giselberto quondam
Ecclesia Hildesienfis Advocato qui Adoni Epi-
scopo mortuo et Bruningo eius successoris bre-
vi ex auctoritate anno 1115 cum consanguinitate
in clientelam Godibaldi Trajectensis Episcopi
se dederat. Qui cum etiam Anno 1123

47
in carcerem confectus fuit: in quo mi
ferrime periit, Episcopo interim intercessionem
Electoris Colonienfis, et numerata ingenti
aris summa vix redempto. Oderant enim tunc
caesariani, ubi ante duo secula Ludovici XI gal
licanum Regis aulici, imprimis eos, quos pater
amaverat, aut qui defuncto Regi fidelissime
adhaeserant.

Godisfcalcis Uscerus et reliqui Hierosoly
mitani in suis diplomatis hoc tulerunt praemium
peregrinationis sumptuosa et orienti, quod ad
publica negotia imperii et Ecclesiae Ministeri
alibus adscripti sint; quillo tamen hic cogno
mine distincti. ante Henrici quarti tempora
apud Alamannos Teutonicos. Curionses et
Bairgundionensis, praenomina ad aliquot millia
entredierant, ut filiam Saxonis et eius
vicinos populos, neque etiam familiam ex re
ditariis insigniis discerniebantur. Ea demum
cum cognominibus nata in usum venire occa
sione Pyraicarum expeditionum.

Wy Johan bider ghenaden Goeds Bisscop t'
Utrecht maken cond al den genen die
desen brief zien zillen of horen lieren, dat
wi hebben genomen tot onsen rade, Ensa
ne lude haren Gyselbrech seer van Vffel
steine, haren Zwider heer van Appevonde,
haren Aernd van Vffeltine haren sterven
van Zulen Ridders die twee burger meysteren
ende die twee oberste Ouder mannen van onser
stad van Utrecht, so wic dat sy sijn die
vander stad rade sijn van Utrecht: Ende ge
loude in goeden trawen, dat wi bi derre

vorlijden vade werken Zelen alse van onse
 werliken gheuegen in onsen Lande van
 Utrecht, bisschen der hoede en Bodengraven,
 voerd so verbende wi ons, so wat Ambacht:
 man dat wi setten zelen in onsen werliken
 gheuegen in tuffen der hoede, en Bodengrave
 dat wi dat doen zelen bi vade ende consente
 deser voorgenoender, die gien voer bissche
 ven staen, sonder alre hande archieyd.
 In Orconde dit brijs besigelt mit onsen sighe
 Ghegeuen int jaer ons Heren disent dre hon
 dert ende acht en twintig des goidendages
 na sinte Johans daeg ad decollationem.

Gecollationert vanden oirijndlen
 brijs van ghere Jan vq Dicht Bisschop
 t' Utrecht besigelt mit Johans
 sege in roden wassig al gher voor
 vnt gedicht staen

Accordert ock vq woord t' woord
 vnde de viddinij brijs by gher
 gennic vq Giltfayt dondelij t'
 Utrecht gheue int jaer ons gher
 disent duintgondert sech t' dertig
 des dincdagis nae sinte Leuvelt
 dag, ende besigelt mit der sech
 sege, conforme een vndes gend
 afbeed, in groden wassig.

Allen Luden die diesen brief zollen
 zien of horen lezen, Doe sel verstaen
 Gherid van Holland borger t' Utrecht
 scoute nu ter tyt Willem's vander Weyde
 en Willet vander Meerne aen de Onden
 Ryn, en kene mit disen' brieve, dat voer
 mi, en voer die Lant ghe noten, en
 buren hiir na bescreven ghecomen sijn
 int gherichte Hughe van Bredebor
 gher t' Utrecht, en Elzebee sijn wyf
 die clact dochter Uterkoken was, daar God
 die zielen af hebben moet, en gaven
 endroghen op mit harden vrien wille
 als die lant ghenoten, en de buren wyf
 den dat richt was, den Heen van sente
 Katerinen t' Utrecht, tot hoerre pitan
 tie behoef enen vrien eygh. doem
 dien ger Thomas van Doisborch hoer
 Jaffard ont sine tot hoerre behoef
 als van der kiest' va vier marghen
 landt onderdeelt, eggen, en eynden, alsoe
 als die gelegen sijn in Heyen cop in
 dy gherichte vande Onden Rijn op

Strickende vā der Rijn witzighe
totter nyer witeringhe die midden
doer Heyencop gaet Daer Wier
Uten gaerde vander wider helft den
eygendom af hadde. Daar aen die zelve
der margen lants naest geland syn
florins scade zoin vā jut fact en
Peter Madet eens erf ginaemē
in die overzide mit lande dat voer
tuts was dat Her van Apconde. Ende
vertigheyn mīde volcomelike op dit voer
seide land als recht wiisde dat si foudich
waren te doene. Hier ware over en aen
daar dit gheheide op bierkerchhof. Willem
vander weyde Florins scade van jut fact
florens van Dallait, en Johan van
Alendorp als lantghinoten. En anders
viele gōder bierlide. In Orconde dijs
brijs besighoel mit minen zighel ghe
gheve int jaer onsher. Dijsat drie
handt ende Tseventigē op sente Cecilia abou

51

schonitz vant gherige vund
onden Ryn mid de binnelap en
landen van Hey coop

Gherid van Holland 1370

Jacob Notboom 1382

Eerft v³ Rode 1411

Gysbert v³ Rode 1424

Goyel Eerhens v³ Rode 1450

Jander v³ G³ 1474

Lambert Goyert³ de Vlieger 1489

Dirck Hendrick³ 1517

Gysbert Jan Libbert³ 1532

Cryn Hermansze 1554

Jacob Cornelij 1584

Jan Bosch Janze 1599

Wouter v³ Bich 1602

Jan Cornelisse v³ Wykerfloot 1617

Gysbert Cornelisse Stilling 1636

Jan Lambertze v³ Ryerweert 1636

Jerrit v³ Way 1640

Gysbert Cornelisse Stilling 1645

Jan Cornelisse v³ Kenniwijck 1655

Jacob de vry 1665

~~Berent~~ Janse v3 Kennegog
1674

Robber v3 Loy 1674

Reinier de wit
1686

Simon Vlaer
1688

Simon Vlaer
1689

Lant brief van Utrecht
 De A^o M. CCC LXXV

Wij Arnt van HOERN bi der genader Goedts
 Biffchop t' Utrecht, maken cont allen liden dat wy
 Lyen en bekennen, dat alfulke bide also, onse
 Ecclesy Riddersen knuerten an steden van onse gesticke
 v^o Utrecht geygeus hebbs tot diser tyd, om vreeser
 onser wille geygeuen hebbs onser kercken flote en Am
 bouce an dese sioe der Ysle mede te losinen, mer v^o
 ggeuen vreeser ende gelouen in godden trouwen onse
 Ecclesy Riddersen knuerten, steden ender Gheschape van
 Utrecht voertz voer ons, ende voer onse nacomelingen
 Biffchopen t' Utrecht gene merghengelt, hijs gelt
 noch gheenrehande gemeyne scattinche meer te verghe
 voert zo hebben wy geloeft voer ons ende voer onse
 nacomlinge Biffchopen t' Utrecht voertz die floten en
 ambouce onser kercken v^o Utrecht aan dese sioe der
 Ysle nummermeer te biswaren, noch te belaffen noch van
 den Gheschape te ontferren in gheenre tyd. Ende wan
 mer wy, of onse nacomelingen Biffchopen t' Utrecht
 voertz aldiue, of der gheschaps quyt werden zo zelmen
 die flote of ambouce vrij en onbecommert overleveren
 den indere Biffchop also hijs begeert, ende hi ontfain
 is also recht is behoudelche dat hi eerst confirmiere,
 zikerin, sweren, ende louen zil, die flote, ende
 ambouce niet te bezwaren te belaffen noch te
 ontferren vanden gesticke voertz in gheenre tyd, ende

daer op sijne opine brieven gheven. Voert
so in sit wi, of onse racomelingen bisschopen
t' Utrecht voor berey nyemant borghsake zetten
in enieg van onser kerken flote noch Ambouffe
noch hem die bevulen hi en Zi en wilgeboren
man, en wil gheghoedet in der gheschiede ende
gheloven wirt de gheschiede also dat men hem
dit geloven mag. Voert so zellen die borgh
sake en Ambouffende die wi zetten zelle in onser
kerken flote, ende Ambouffe eerst loven sike
ren ende sweren in der Capittel voer die Ecclesie
voor Ridderij knapen stat ende souden dit gheschiede
in Utrecht, tot begif die gemeyns gheschiede van
Utrecht voort, en daer op hoer opend brieven gheve
de voort flote, ende Ambouffe nyet te bewaren
noch te belaste meer dan voer een paar be
noender persijn die redijck is. Voert so zit
die borghsake of die Ambouffman, die hi in
der hylt is, ende altoes voert die flote en
Ambouffe nyet rimen, noch overleviden een
die ander die op dat flote of in sinen Ambouffe
dat hi hi bewaren heeft, wisen zit, eerst ghe
loeft gherickert ghezwoeren, en by open brie
ven alsoe voorbrieven is. Ende wi bisscop of
onse racomelingen bisschoppen voert mogen
die borghsaken ende Ambouffenden wirt zetten
alst ons ginoeght, behoudelijck dat die voer
wande voert bliven zellen in alle hoere manere.

Voert waert dat die stadt van Utrecht sonder
Heer waer, of dat die Bisscop inder tyt niet
ontfaen^{en} waert alse verzet is, so selmen die
voerb^e Lofte doen in den Capittel in tegenwoor
dicheyd der Ecclesie Ridderin Knapen, ende stad
van Utrecht alse voerbereven is tot behoef der
bisscop, die toecomende is inder tyt, en hem die
flote vry, en commer loos ende de Ambosse
overgeven, alse hi ontfaen is alse verzet is.
Ende dese voerb^e puncten verzet gelooft gekeert
ende geswooren heeft en sijn open brieven daer
op gegeven heeft. Voert sullen wy, ende onse na
comelingen bisscoppen voerb^e alle man lant verzet
doen alse in onse guldige gelegen is, behoude
lyck dat die Ecclesie en elck gheestelyck persoon
nae sijn stuet daer te verzet staet daer hi
van verzet ofte van gewoente besieding is te verzet
te staen, ende nyemant vangen noch sijn goet
nemen tegen lants verzet is, waert dat hi mit
verzet ende mit oordele eerst verwonnen waer.
Ende waert dat enige wilgeboren liden verzet
voer ons te doen hadden die oordele die men vol
ons wisen sel, die en zil nyemant vorder broed
pen vander partyen wizen dan die partye dient
oordele sullen gaet. Vaett so en zil wi of onse
nacomelingen voerb^e geen hande oerloghe aen
nemen wi en hadden eerst vervolghet bi
onze Ecclesie Ridderin Knapen en steden
van Utrecht alse van onse verzet is ende gewoente
heeft

heeft. Ende alle dese voers' punten heb
ben wi AERT VAN HOERN bisscop + Utrecht
voortz gelooft ghezickert ende ghesworen
wittelyck ende wil hi houden ende nyet te
breken 'in gheene manieren, ende wi
Dekonen ten Capittule der Ecclesy Ridders
knechten stat ende gemeend stiden der Sticckts
van Utrecht hi samen en ghewilcoest ende
mal candoren gelooft in goeden trouwen alle
die punten die in desen brief bescreven sta
vast ende stude te houden en te houden doen.
Ende waert s'lycke dat wi Aert bisscop
voertz of onse nacomelingen enich van desen
voerscreven punten verbraken of nyet en
hielden, so kenne wi dat nyemand voer ons
hoef voer onse ambachtsluden seuldige is te
roep te staen, nocht te dienst hi comen, noch
ons hoerzamic te wesen hi tyd toe dat wi
alle dese voerscreven punten vol ende al
gehouden hadden. Ende waert dat enich borch
fate of ambachtsman die in der tyd waer
enich van dese voerscreven punten verbraken
of nyet en hielden dat dien die dese punten
verbrake wi bisscop, of onse ambachtsluden
in der tyd hem geene velt doen en zellen
ende dat sem nyemand hi roep te staen en
zeel, ende geene oordeel over nyemand en
zeel hi moghen ghenen, of helpen gheuen

177
ende daer zilt wi bisscop Ridderen Knapen
stad ende steden voer te ligen vallen, ter tijt
toe dat hi alle dese voer te punten gehouden
hadde, ende men des zeker ende wisse waer.
Ende alle dese voer te vorwaerden zillen
staen sonder enigherhande argelift. Ende op
dat alle dese voer screuen punten valt ende
stade ewilke bliven ende onverbroken
zo hebben wi Aert van Hoern bisscop
Dekene en Capitele der keriken vanden
Doem van Oudemünster van sinte Petrus van
sinte Johan van sinte Marient t' Utricht
Ghisebroeck Heer van Abconde ende van
Duersteden, Zuider van Abconde Heer van
Pütten, ende van Strienen Johan Heer van
Culenborch ende vander Leche Ghisebroeck
Heer van Vyanden ende van den Goye, Zuider
borchgrave van Montfoerde Henric die Rover
van Montfoerde Zweder van Vyanden, Johan
van Rynisse Ghisebroeck van Sterckenborch
Vrederic uten Hamme, Gherye van Polang
Diric van Zulen, Peter uten Hamme, Jo
han van Heerlaer, Zuider van Bloemen
steyne, Ghisebroeck van Herdenbroeck
Otte van Schoenouwen Beert uten Enghe
stede van Zulen, Ridder, Splinter van
Loenrifloet Alfaer vander Hoop, Hen
ric van Haerlem. Vrederic zonde van Ryn
Johan van Zulen, Johan van Amerongen
Willam Zuermont van Hyndersteyn

Vredelic v^z Zulen Bokel vander Haer
Diric v^z Hondaen Willam v^z Voeten
Willam v^z Vronsteyn, Jacob vander A
Gheryt vander A Ghisebrong die wolf
Pheleips v^z Werdenstein Aern^d v^z Linc
borgh, Johan over de Vries Knaper. Ende
wi stat van Utrecht ende siden die ghe
screys v^z Utrecht voerle, alse Amerfort
ende Rinon onse Zeghelle aen die brief
ghehangen tot enen oirconde: Ende al
waer dat sake, dat an die brief en zeghelle
off meer gebrake noefan soude die brief
bliven in alle z'ine manse gheleker wys
of hi vol ende al besigelt waer.
Ende die brieve is alleens sprekende.
Ghegeve int jaer ons Heeren Distent
Drie hondert vyf en tseventig die donre
dagge nae sint servais dach t' Utrecht.

Die Landbrief by bisscop Aern^d
v^z Hoorn, ende den drie staten
s' Landts v^z Utrecht als is een
parig gesloten ende besigelt synde
is de selve niet alleen by meerge
melde bisscop of date voerle besig
ren: maar ook v^z alle sijn sic
ciffers als elckve Land vorst
by gaar blyde in constin, voor
t aenvaenden der Hooghe overheid
v^z den Lande: wie besigelt

brieven geconfirmeert en solennelle eiden
brieffige Aefte

van Bisc: Floris van W. d. v. l. g. v. d. A. 1379 des
andren dachs na elf dinsten midelnden,
en sondag nae Simonis en Judae die respectieve
v. Bisc: Frederic v. Blanckenheim A. 1393 don
derdag nae Simonis en Judae, ende des 14 novem
ber respectieve.

v. Bisc: Züeder v. Cullen burch Anno 1425 des 10 Augusti
v. Rodolf v. Diephold des 4 Januarij 1427 als posth.
v. laetende vrijdag nae Pauli conversio 1433
1 als geconfirmeert Biffchop

v. Bisc: David v. Birgundiez Anno 1456 des 6 Aug

v. Frederic v. Baden Anno 1496 des 8 November

v. Bisc: Philips v. Birgundiez Anno 1517 dinstdag
post dominicam vocem des 19 Andy Ende

v. Bisc: Henrick v. Beyerem Anno 1523 op Maer
dag des 5 November. doe hy giff door misleydinge
v. Birgoens gelinde sander voorgaende bewilginge
van de Drien Staten de Temporaliteyt ofte Goffe-
boerheyd aan Keyser Caril de vijfde vercooft.

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Alle den ghenen, die diesen brief fully
 sien of hoerⁿ lesen, doe ick verstaan Jo
 han van Zulin heer Wouters Joen Kra-
 pe, dat ick geloofte hebbe, ende gelove in
 goeden trouwen heer Henric den Koeve
 here van Montforde schadeloos te hou-
 den t'onthaffen en wil te quiten tot
 sijns selfs waarheyd van alle cost, en
 schade die hem comt of comen maect
 van al' sulcke geloften, als hy mit
 andere burgeren voor my geloof in eene
 principaale brieft gelyck de aen hand aen
 heer Gylbertse Staep hand domprooft t'U.
 heeft. In circende des briefs berogelt
 met mynen zegel.
 Gegeng int jaer ons heere duysent drie
 hondert een ende t'achtigh op sinte Petrus
 avond ad vincula.

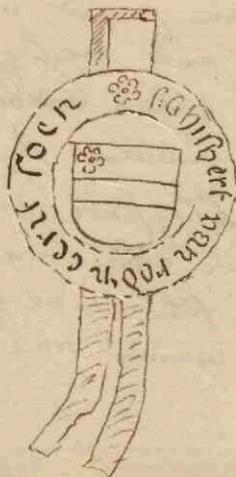

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Alle den gene die desen brief fillen sien of 65
 horen leven. Doe ic verstaen ghy best van Roden
 scout adenden ouden Ryn in Stevens gericht van
 Zulen van Nyevelt en Zouwe vanden Ryn. Dat
 voer my en voer die Lantgenotin en buere Die hier
 nae bescreven staen, quam int gericht Goyert eerst
 soen van Roden en begeerde erven onrecht af, die
 twee mergen Lants also also gelegen sijn inden gheer
 in den gericht voerß daer boven naest gelegen is
 die strycker, ende beneden van de Goyer. Also vry
 ende also los sijn waren, dat hi de moeste vercofen
 besetten, verpellen, en den vryen eygendom dair af
 geven dien hi woude, ende hem wart gewyst mit
 recht en mit oirdiel dat hyt wil doen moeste
 ende dattet mitten reese stadichlyc hebben sel.
 Aldan so gaf Goyert eerst soen van Roden voerß
 Lubbert Rolof soen den vryen eygendom vanden
 elbe morge Lants boigede, die hier voer bescreven
 ende bescreven staen, ende verticlyc dair af, ende
 vq allen reese, ende toespigens dat hij dair an had
 de end mide vq allen brieven die dair af roerende
 sijn tot behoit Lubbert Roloffs soene voerß also
 reese ende midet wysende, dat hy segdige was te
 doen, ende dat die gifte ende verticlyc mitten reese
 stadichlyc zonden sel, ende geloofdet hem mide
 jaer en dach te waren nae den reese vanden landen

ende alle voorkomer af te doen als erfwoep
 wist is hier waren over ende aen daer
 Dit geschiede William Lert soen van Roden
 Gerust Dirc herman soens zoon Gherard Rutgers
 soen de Rolof soen soen lantgenoten ende bieren
 in den ghevoert voirtien in ander boelgheude liden
 Ende op dat dit vast, end stude bloed soe 88
 de gysbert v. Roden soent vanden gheest wze
 voirt Dofen bint bespelt mit mynde seyl over
 my selev, end mede over die lantgenoten end
 bint wort om loir bedwilt. Ende wy lant
 genoten end bint vungf oir vonden dat end
 tingen ende des froik seyl voirt, end 2000
 den ghebede Dofen bint mede over aske be
 seylde mit sinde seyls. want wy sijn mede
 over de aen warden daer dit geschiede, als
 voirt soent soent ghebede lant par ons liden
 enpde virlonden die de vertyg op lant
 lantdag d'collatio

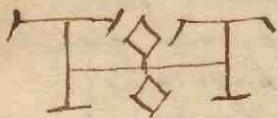

[Faint, illegible handwriting throughout the page, possibly bleed-through from the reverse side.]

In nomine sancte et indivise Trinitatis
 Otho divina propitiante clementia rex.

Novērit omnium fiditium nostrorum presentium, nec non et futurorum solertia, quod nos interventionibus Brunonis nostri dilectissimi germani, et Balderici venerabilis episcopi nostri consentientes quasdam res juris nostri ad ecclesiam sancti Martini, que est constructa in loco Trecht vocato, ubi prefatus episcopus Baldericus predecessore dinoscitur in propriam concedimus et concessimus, id est quicquid in villa Amuda habere videbamus, thelonium quoque ad eandem villam fuisse pertinens quod Walgero jam olim ad beneficium concessum habuimus, ad prelibatam ecclesiam perpetualiter in proprium donavimus. Omnem vero piscationem, quam in Almere ad nostram regalitatem habuimus, pertinentem, jure perenni illic relaxavimus, insuper etiam terram, quam Hatto comes in Lona habuit, firmiter illic delegamus. Quin etiam quicquid in utraque parte fluminis habere dinoscebamus, quod dicitur Focht, cum omni integritate transfundimus, terris fylvis agris aquarumque diversis piscationibus et stagna et lacus que ex eodem flumine Focht derivantur. De cetero, terram, quam Hatto in loco Eki habere videbatur, et ad nostrum regale jus iudicario more pro suo ipsius commissi piscata

erat ad superdictam ecclesiam tradidimus, que
etiam sita est super ripam fluminis Rem, pro
libato quippe concedimus episcopo licentiam in
prescripto loco Tfrices nominato monetam fac-
ciendi et ut nullis comes neque alia persona
quolibet iudiciaria potestatem habeat Telonium
vel aliud quodlibet debitum sive questum ex
ipsa moneta exigendi nostre serenitatis riga
auctoritate omnino interdiciamus, sed quicquid
inde exigendum erit ad integrum episcopo pre-
dicta urbis et ecclesie eidem potestative in
posterum habenda concessimus. Et ut hec nostre
concessionis auctoritas firmiter videtur a
fidelibus nostris in Dei nomine habeatur, ma-
nu propria nostra litteras eam firmavimus,
annulo que nostro sigillari iussimus.

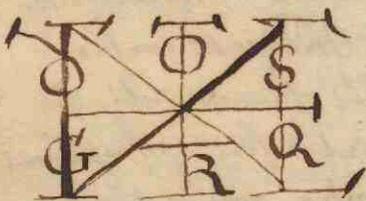
Signum Domini Ottonis
invictissimi Regis
Scriba cancellarius ad vicem
Roberti archicamerarii
recognovi

Data XI° Kalend: May Anno Domini DCCCCLIII^o
Indictione XI^a regnante pio Rege Ottone anno
XVIII° actum Quadringbirgi in domino fil-
lris. Amen.

In nomine sancte et individue Trinitatis
Henricus divina favente clementia quartus
Romanorum Imperator Augustus.

71
Quoniam fidelium nostrorum utilitati benigne consi-
deratis, digneque eorum petitioni acris fecimus,
antecessorum nostrorum regum sive Imperatorum
morem inquirimus, et tanto maiorem futurorum
nobis nostrisque successoribus benivolentiam spe
reminerationis captamus. Notum sit igitur
omnibus, tam futuris quam presentibus, quod non
solum Traiectensibus ac Brudenensibus, sed etiam omni-
bus qui in illorum ambitu continentur sive et
consuetudinem ac privilegium ab Episcopo Gode-
baldo concessum cognoscimus et sub huius, ^{suppressionis} titulo
confirmamus ut inanis nostre infirmitati
nostreque dignitati ac coronae detrahentes et ad
versantes pro possibilitate opprimere studeant.
Infidelis humiliando, sed fidelis corroborando.
Nolumus autem fidelis nostros sacramentum latere
quod in huius carte donatione nobis inviolabiliter
se conservare Traiectenses ac Brudenenses conspira-
verunt. Est vero hic modus sacramenti, sci-
licet ut nominatim Traiectensem episcopatum
omni exclusa occasione contra omnes morta-
les in nostra fidelitate nobis retineant.
Ut autem huius nostre conditionis, sive confir-
mationis auctoritas stabilis, et inconvulsa
permaneat, hanc inde cartam propria ma-
nu corroboratam scribi, et sigilli nostri

impressione p[ro]p[ri]is inquiri. Huic nos[tr]e con-
 firmationi edentes adhibuimus testes. Gode-
 baldum Traiectensem episcopum, Conradum O[st]ra-
 brigensem episcopum. (Mingonum sancti Martini
 p[re]positum, Herimannum p[re]positum, Frede-
 ricum comitem de Arensbergh, Arnoldum
 comitem de Cleve, Arnoldum de Rod, et fra-
 trem eius Ruedum. Gysilbertum, Galonem
 sanctitum, Muidensem quoque Gysilbertis
 eodem tempore villicis factis, Waldo. Si-
 gbaldis. Herimannus. Willetus. Jerosolimitani.
 Godefridus. Vscherus. Algidus. Petrus. Tanco
 Gerardus. Robertus. Omnes etiam qui Traiectum
 seu civitatem minime debent Vallo, ab omni
 modo et glorio liberat esse concedimus, quia
 eo inque eandem civitatem causa mercandi adierunt.

Signum Henrici quarti
 Romanorum Imperatoris
 Invictissimi

Porino cancellarius ~~regni~~ nosi
 vice archicancellarii

Data apud inferius trajectum Anno Domini incarnationis

CIO C XXII

indictione XIII IIII Nonas Junii

Anno Domini Henrici quarti Regni eius XXIII Imperii
 vero XII

ADRIANUS PAPA VI Dilectis filiis Decanis
et Capitulis quinque ecclesiarum civitatis Traj:

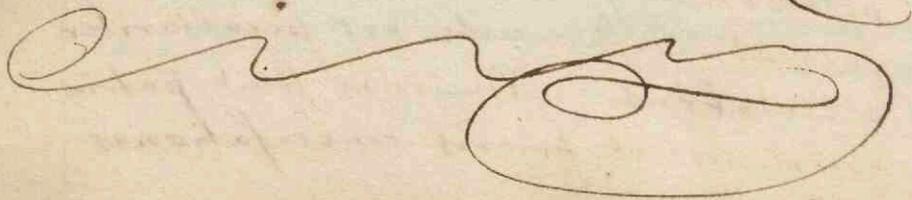
Dilecti filii

Salutem et apostolicam benedictionem
Dilectis filiis Antonius de Ambronges
reddidit nobis nisi per litteras vestras
congratulatorias super assumptione no-
stri ad summum apostolatus apicem, vivas
voce retulit varia exuberantis letitia signa
quae ea de causa publice privatimq; demonstra-
tis. Quibus de rebus vehementer exhilara-
ti fuimus, non quidem quod dignitas ipsa
pontificatus quam nobis gratulati sumus
nobis grata sit. Quippe quam, sicut
nunquam concupivimus, ita ultro delatam
propter oneris annexi immensitatem
vehementer reformidavimus accipere;
sed quod valde nobis placeret in clero
civitatis nostrae natalis tantam erga
Deum pietatem, devotionemque, et
tantam erga nos benivolentiam cernere.
Itaque cum omnium indigne amicorum
nostrorum gratulationis nobis accepta
fuerint, vestra certe nos peculiariter
delectarunt. Nimirum sicut patriae
communio et prioris conversationis

necessitudo arctior nobis inter nos
quam inter alios intercedere noscitur,
unde fit ut omnium honoris accessionem
nobis hac promotione factam vestram
quoque reputare merito possitis.

Verum ne inutilis, neve damnoſa
nobis et rei publicae christiana fiat
hujus dignitatis accessio vestri officii
erit seditas ad Deum fundere precis
ut ipse, qui nos de pulvere ad hanc
summam in terris dignitatem sublimavit,
vires quoque et robur animae pariter
et corporis ad illam salubriter ad
ministrandam suppeditare dignetur.
Experiemini vicissim in nobis, eam
erga vos et ecclesias vestras in omni
gentiam, quam optimis quisque pater
erga charissimos filios praestare debet.
Datum Casar Augustae sub annulo pri
vatoris die prima May. M. D. XXII
suscepti a nobis apostolatus officii
Anno 1°.

J. Herzog

Lamberto vallis
Bourgo

Adrianus Papa vi dilectis filiis
decano et capto ecclesie traject:

Dilecti filii salutem, et apostolicam
benedictionem. Quod de vri in sum-
mum assumptione et vbi adeo ex cor-
de gavisi, et nobis tam amice grati-
lata fueritis oro nobis quidem gratifi-
cimum fuit: sed nequaquam mirati si-
mus. Fieri autem non potuit, quin
quem in minoribus constitutum semper
unice dilexistis, confratremq; et con-
civem habuistis vestri amantissimum
cum gestiretis ad dignitatem, quae
inter mortales maxima reputatur
et est, exaltatum cernere. Itaque
officio quidem vestro vehementer delecta-
ti sumus, sed dignitate ipsa propter
annui oneris immentitatem potius
animo gravati. Quis n: imbecillita-
tis sua conscientia non horreat tam im-
mensum pondus curarum summis suis
impositum cernere. Itaque sine omni
comparatione malissimum vobiscum
privatam in positura vra vitam
agere, quam usque adeo supra huma-
nitatem nostram extolli, sed Dei sumus,

que voluntati resistere nequaquam pos-
sumus, et quicquam maximum eius maxi-
mam quoque ad ferendum virium suffi-
cientiam exposcat, vestrum erit Deum
omnium bonorum largitorem sedulis
precibus pulsare ut ipse nos pontifi-
catum hunc taliter administrare fa-
ciat, ut inde et gloria sancti nominis
sui amplietur, et nobis gregisque fi-
delium nobis commisso salutis occa-
sio acquiratur. Ceterum in his quae
Ecclesia vestra, et unius cuiusque ve-
strum commodum et honorem concernunt
eundem in nobis affectum experiri
quem in minoribus constitutis sem-
per experti estis, speramusque fu-
turum ut non experiamur ubi illis esse
qui cum honore moris imitare, et ve-
strum amicorum oblivisci consueverint.

Datum Casar Augustae sub annulo piscato-
rio die 1° Maii M D XX. Suscripti
a nobis officii apostolatus Anno pri-
mo
J. Hesius.

Sunt apud me in Originali:

Johannis III d. g. Sacerdotum Gothorum
 Wandalarum Regis ad Fredericum Archiepiscopo
 suum trajecte Baronem de Tantenburg, quibus
 eidem commendat D. Christophorus Schenck
 liberum Baronem de Tantenburg eius ali-
 quam diu in eius aula fuisse commoratus
 dat: Swartze 10 mensis July M D L XXVII
 regni eius nono sub sigillo, et signatura.
 Dessepi Principis Hispaniarum Iulius Siciliæ
 Hieronymus Archid Austria Ducis Burgund:
 Comit Habs: Islandia etc ad Capitulum
 S. Mariae Tr: pro prebenda sui de Queirsa
 assignanda datum aig: Vindelic xij mensis may
 M D LI sub sig et sign: subser Gonzalus Perezius
 July D: G. Epi Herbipolensis et Franconia
 dicit ad Adrianum vander Burghin de literis
 et poematibus eius sibi oblatis p. suum Med
 doctorum Godofridum Stiggium Patavinum
 Wirceburgi prid: Kal: April aº M D XCIII
 sub sigle et signatura propria
 Johannis de Hoya Epi et principis Mo-
 nastriensis admin: Snaabr et Paderborn
 ecclesiarum ad Jo Kniff Epum Groningem
 ser ex Castro Bederger 13 oct aº M D L XVIII
 sub sigill et sign: propr. subser Arculanis.

[The text on this page is extremely faint and illegible due to fading or bleed-through from the reverse side. It appears to be a handwritten letter or document.]

Epistolae diversorum quod ad

Ant. Trubii ad D. Anst. fegipetuz, Anst. de fi
lii eius indole et moribus subiciuz ligedim: bet.
24 Dec: 1594.

W. de Adv. v. Biregij demissis oculis
tristibus q. lincrisq. ituz de filio eius in adibus
suis recipiendo. llyde 17 april 1601.

Guil. Affendelfius ad Adrianuz vander Biregij
de revocatione filii sui Adriani domuz 3 id Julij
D. Henricuz Potterus Anst: ad Arnolduz Buegelluz
de libris a D. Joh. Heirnia Anst. sibi transmissis
dis 16 Jan: 1602.

P. Walravins de Haften et Herwinuz ad D.
Lamb. vander Biregij de Historia ejus Sabai
dica 7 Cal: febr 1600.

Joaceminus a Schaeck ad Decanuz v. Biregij
quarrela q. D. Jo. Kelder negaverit en
quinq. solvendas en caa eiusdem testamenti
16 may 1594.

Joh. Winters hominis ad D. Lamb. vander Biregij
de can: de literis falsiconductis: adversa iti
dem valetudinis domina sua inoris praesidis
antw: 29 Jun: a. 1594.

Hadr: fr. vander Biregij dec: Anst. lincris
ad L: V: Biregij patrum dec: S: Mar tr:

scribit de bonis domesticis q. reditibus et ut
sibi satisfiat aose patris Gisleimii Anst.
ellen: 19 may a. 1600.

Wan ad eundem de rebus ituz domesticis et
adversa matris valetudinis extrema. Brussel
Lis 15 octob a. 1594.

Jo. Drolflagius ad Joann. Lenting de admis
sione ad praebendam, et q. impedimenta

ubi quædam de valore præbendarum
et quomodo is intelligendus. Item de
diffinitionibus, non continenda. Rond
d'octob a^o 1549.

p^{te} Lucius ad Adr: vander Birgini
de piis ep^{is} carminib⁹, de filio, Item
de Glycerio cor præceptore. Lovan: 7 Cal Apr 1549
Timannus a Won Com: Haerlem, ad Dec:
v: Birgini invitatio amica ut invitat
Epistola est apud m^o Marcum de Horus
Lorrien: diu viri non inducti ad Hadriam
vander Birg de ep^{is} poematis a^o 1595 list: non /

Clariff. Dne

81

Queribas a me pridem quo tunc mare illud
 mediterraneum fore internum, quod Sictiam
 Daniamque, ac regna illa septentrionalia
 ad fines fore usque Europae intercurret et
 olim, et nunc vocaretur: Danicis respondio
 Plinio Codanum dici sinum frequentibus verbis
 lib. nat. hist. 4 Cap. 13. Sevo mons ubi immerfus
hic Riphaeis iugis minor immanem ad Gymbro
rum usque promontorium efficit sinum, qui
Codanus dicitur refertus insulis quarum clariff
fima Scandinavia est incomperta magnitudinis
paulo post: hic est minor opinione Finningia
Cui eo antiquior accedit Pomp: Miles lib. 3
cap 3 super album (inquit) Codanus ingens
sinus magnis parvisq; insulis refertus ut in
eo sunt Cimbr, Tentonid, ultra ultimi
Germaniae Hermionis Tacitus videtur Mare
Suevicum nominare et germanicum sinum.
quidam (est praedicto loco Plinius) hac habitari
ad Vistulam usque fl: a Sarmatis Vendidis
Scyris Hyrris tradunt. Ptolomeus Vendidum
vocat. Posteri vero Balthicum mare ap
pellant ad nra usque tempora, et vulgo
de Bick, cupis et vestigia in plinio loco
praedicto exstant, cum ex Xenophonte Lampy
ceno nominet. Vistulam Balthicam immixta
magnitudinis. Hodie mare Balthicum etiam a

doctis dicit a nostris vero mercatoribus d' Ostree
quod versus Daniam ad Egersundum Gymbriam
per fretum Danicum de Gont vulgo dictum
Oceano septentrionali vel Germanico pingetur.
Interioris autem quos efficit finis amplissimos
nempe Laplandiam versus Bothnicum et finem
Finnicum appellamus qui Finnicum et Livonium
littora lambit. Habitant nunc circa littora
Germania Pomerania Prussia
qui olim Vandali viruli, et Veneti dicti,
tum etiam Geruli Sorabi Rigi Sclavi qui
postquam omnium gentium septentrionalium
Christiani effecti sunt, verum longe alio
ritu, ac modo, quo primi illi antistites
salabant, qui pietate exemplo doctrina
persuadere conabantur, at hi armis ferro
igne coacti sunt verius Christianismum
profiteri, quam ex aeo et veritate Christiani credere.

Excerptum ex literis Cambrarij ad Sicutiam regem cuius
erat Cancellarius et ad eod. nosros legatis scriptis
15 Julij 1626 et a Cesaris interceptis.

2.5 sunt vero non pauci in collegio qui cum mercatoribus
sunt verentur ne hoc Gorbium ipsis occidantur
atque ita interceptantur privata utilitas. Quod sanis
procedat. sed Gorbium est hoc loco confidit et
actionibus. pauci qui pubeion privatis preferunt
immediat promittunt. Olandi belli ordo, et hoc anno
inardibilis pinguis fuerit, magna spe magno conatu.
minores hi affligit quod primordia sui invidis in hoc qui
una expeditionis successus desistit, plures univitate
et ad conditione prona et, accidit alta terra maris
incommoda, quod sunt Gorbium tribus usque usque affluunt.

Cl. V. Dno Andrea Bivoto S. P. D.

79
83

quoties mecum cogito, vir Reverende, in quam
hinc me tua devincent humanitas, quamque
apud alios de me senseris honorifice, nihil
gratius fateor, neque felicius obtigit inquam
a cultura etiam tenui tam uberis fructus.

Atqui jam mirari desinet, quoniam ad tanta
mihi concilianda bona impulerit ratio; qui
cunque eas in te novit virtutis, ac coelestis
lingue vaga hac tempestate stellas et caduca
plerumque sunt, convertitur me ad unicum
hoc amicitiarum firmamentum. Nec tamen
addo feculi super ignara sum, ut credam ma-
levolorum existerem neminem, qui vana ostia
tandi ingenii spe hic me adductum fuisse
affereret. Sed Deus mihi testis est, quam
ob institutum vite genus habuerim scopum
longe ab eiusmodi ambitione alienum
Hac quamquam feram levius quorundam aliter
conficia mihi sum, gaudeo tamen te nullum
reliquisse scrupulo locum: qui pro animi
in me candore tam benigne interpretatus es
ora ut spem etiam Bactinam, quam in te
uno certe magnam conceperam fefelleris
inquam. Hinc igitur augetur nimirum
fiducia amplius non puto te quicquam spi-
diorum meorum, vel nugarum potius celare.
Annis nunc aut circa octo, ex quo libelli
conscribere gallice (quod nempe virginibus
quam manibus probari lingua illius lepos
ac elegantia solet) conatus aliquis fuit

avdipi

in quo optimam soluti nri impendendi rationem
eisdem persuadere (licet ab affectu magis
quam a viribus) contendam . Quoniam vero
propter ordinem in partibus eius in ultimum
est, nihil nec alio loco imaginis inventiones
quam umbra et tenebrae habenda sunt, non
cum cum consui consuetudine dignum, ut tanta
nimis lucis minime capacem . Nescio
tamq, quo occulto genii ducti ad te, utique
dicam finem et auspiciam futurum prope
ret imo aliquando, si Deus fuerit, per
omnia obscurata perventurus . Ullum in
terris intimis venerabor precibus, ut diu
incolimur te cum tuis omnibus seruet
singulorum exemplo, atque omnium, quae
est ecclesiae tuae ornamento . Vale vir
candidissime, et mihi inter amantes et
colentes tuis haud postremum cense .
Trajecti 12 Idus Januarij A^o 1632

Tibi, ac praeinde optimo cuique
placere studens A. M. a. S.

Reverenda vobis omnia pietati et traditioni
claro viro Dno Andrea Riveto S. Theologiae
in academia Batavica, professori dignissimo
Leidi .

De Amplificis
 D. Petr. SCRIVERIO Arv. Prucepelinus
 S. P.

Scire cisset mihi timoritas, Scriveri
 amantissimus, vel potius importunitas ejus
 qui meas ad te curavit, a deam quam feliciter
 operata fuerit mihi pinxit (ita autem licere
 placuit) quo tam longam epistolam a vobis
 extorset quod plures antea litera non potuit
 munt. Sed ignosce mi Scriveri, Ego ampliator
 ingenuum tuum, amo moros, sinceros, et apertos
 sero quod qui amant, timent, etiam non ti
 menda est. Est res solliciti plena timoris amor.
 Male me habent negotia tua, quia te tam
 diu committitur tenent, et vi quidam ita sentio
 veluti avellunt, a tam dilecto miserrimum choro
 ita inquam vere sentio, et paratus sum e-
 mendare, si quid in eam rem ineluctantius dicitur.
 Sed o quovis tempore ora licent aut conu-
 niunt; haud pinguo, vita autem haec variarij
 rerum, et saepe diversarum, atque etiam adversa-
 rarum mixtura est; non ad unum aut duos
 semper limamur scopum, neque in Elysiis
 sic campis vivimus: habent hereditatis
 sua negotia, habent res familiares; partem
 vita nostra patria tibi postulat, circa non
 nulla liberis impendenda est; at interim
 amici o oro negligendi, sis hinc quoque
 sis est, quod volentibus inferri o potest, neque debet

Sequitur nos molestia nostra, fat scio, nec
ea nos discedent, quamvis vita ad erit. Er
prior et id ego, qui in summo otio, ut quidem
aliis videtur interdum sum occupatissimis
et turbas quam maximis fugiens obruior quancos
negotiorum multitudinis. Verum ad Amstel
lras veniamus de quibus in meis titigi nempe
tertium qui invenisse Gisbertum, cuique
non perinde sciam, ut annales faciunt qui
Velfiam conspirationi participes fuit: quod
fidelia adjecta ut ego arbitror apertum
est, et in sequentibus paucis insuper expli
cabinis. Anno ch 1176 nominatur Gisbertus
de Amstelle, et is forte idem cuius Dno Gi
sbertus de Amstelle milite qui vivebat
a^o 1235 et quem primum statio.
Gisbertum vero juniorum de Amstel militem
qui eodem anno 1235 eodem negotio nempe de
limitibus apud Cortenhovios constitutis ad
Sibitum fuit, secundum facio, prioris filius,
quod dubitatione viri habet. Sequitur a^o
1252. Gisbertus Domicellus de Amstelle
quem juvenem eo tempore et necdum mi
litari dignitate ornatum tam sigillum
quam verba diplomatis satis ostendunt
atque hinc tertium dico, eundem credo
inter conspiratos postea fuisse, ac tempore
cassis Comitis Florentii LX annis majorum,
super etiam fratris Arnoldum et Wilhelmum
pater ab Arnoldo Ifflestinii ortum habent
cu

87
cui ante conpirationem illam filii Giselber-
tus et Arnoldus a quo posteriore Ben-
seopi prodire. Hic est quod huic mea opi-
nioni valde opponi potest, nisi forte huic
mortuo suffurasse patrem, et ad decrepitam
usque aetatem fuisse; quod quidem fieri
potuisse etiam non cum inficias i verissimi-
luis tamen est, et naturalis ordini convenientius
si parentum iusto ordine filio locum dedisse
credamus. Nam et ita secundum hunc Giselbertum
Erculatis annum attingere potuisse constat,
et vis credibile est decrepito ad eo seni-
tudinam adfuisse animi ut se tam periculoso
negotio ingerere voluisset, cum ea aetas
nisi oro deliret, metuculosa semper esse
solerat: adde quod sigillum, quo usque ultimis
Giselbertus, aliud sit ab eo, quod fuit
Giselberti 1: aut 2. Neque illud prae-
termorem Senium, qui non facile conficta
sua sigilla mutare solent ut multorum
me exempla docuerunt, qui malibant
inferioris ordinis videri, quibus sigilla qui-
bus in iuventute usi fuerant, iam senes
facti mutare, tenere mutasse dicendum est.
alterum restat scriptum, quod paulo
post tertium hinc Giselbertum nominetur
Giselbertus de Amstel Can: Mariani, quem
hinc domicellum fuisse, existimare quis
posset; sed hoc credere meo vitant, quod
si is a parentibus destinatus fuisset saceris

89

N. V. ANNE MARIE S. P.

Virgo hobilis et Erudita.

Dicitur enim quod hinc confere de Studiis, loque
 simul invigere aucto; sed nescio quae mens veluti
 retinent et remorantur: inter plura dico praecipua
 aetas et seruis. Inter nam miracula habet virgo
 erudita; non quod nam virginibus minime faviat
 aut prompta sit, sed quod raro vestri sexus aliqua
 ad altam illam virum ^{visitationem} ~~comparationem~~ hanc, aut
 sublimia philosophia studia sepe erigat. Quorundam
 Socraticis et Semiramidis intentis consiliis sunt.
 Tu vero inter studia non illa quae delectando
 tantum ~~erigunt~~ ^{erigunt} amplexibus veluti musica et histo-
 rica sed ad alia virgis Theologica et Philo-
 sophica; nec tantum in dissertationibus et libelli-
 citatibus verborum ac argumentorum consistunt
 sed nascita et divina quae circa moris et vitae
 tota sunt, amare hinc intelligo. Socraticis pro-
 inde imbuta praeceptis, ipsi discipulis, DEO
 ΠΑΤΩΡΑ procorum istam cogitationem (inter quos
 Epicteti aucta documenta, auro contra cara
 habenda) sequeris; aut si malis Romanorum
 disciplinam preferre, Senecam in pretio habes
 in quo una quicquid sublimis, quicquid magni
 quicquid in ea doctrina excellens, latet et
 ita latet, ut facile cecitas, si mentem ipsi
 luctationi adferas, et nullis praesidiis occi-
 patam, adeo ut non sint cae ipsi amore tan-
 toperere aofisse dicendis sit depressis.

Multis dicunt elegantia docent simul, et de-
lectant. Unus sericea penetrat cordis intima
et virtutes non instillat, sed infundit
carumque non spargit tantum femina,
sed radices firmat in animis legentium.
Stilium epist. fractum et solutum dicit non
tunc; ego verba epist. et sententias penetrant
ac mentibus infundentes arbitror, imo sen-
tio quoties lego non sine fructu: Ut non
sine causa cum a quibusdam olim inter christia-
nos collocatum credam. cupis etiam epi-
stolas ad Paulinum apostolum scriptas (ficti-
tias licet profertur: Ceterum clarissima
virgo (ut divina eloquia hic protuldam
et intra humanam sapientiam limites
mandamus metam nostrae contemplationis
humanarum rerum contemptum statuamus
oportet, quoniam inde sequatur summa
animi philosophia, moris cogitatio absque
his diobis nihil aut parum in hoc sublimi
studia profertur, sed haec facturus, quoniam
et hebraica, ac severa studia levioribus
condenda, ut illa non torquentur sed
solatio tandem sint. Quod nimis interdum
ruptura proximum est: remissius interdum
agendum, quia graviora consistant, et bene
habet, Elegantiarum studium interdum, et
ingenio et manu reficitur. Ego sane et

miratus et delectatus sum, cum tua manu
elegantissimè depicta in aere D. Biffhorio
videre parerem. Et seruis tuis limitibus te hinc
supergressum in ea arte iudicabam. Hinc
sapienter tam mihi felicitatem redire optavi,
ut ea istud contemplerer, quia tunc mi-
rabar summoque, ut in his adeo spectaculis
reinvenerem. A pueris autem non tantum
liberalioribus studiis recreatus, sed et me
pictura et sculptura mirum in modum cepit.
Multa vidi apud non unum in non una pro-
vincia, sed nihil gratius videri mihi conti-
git unquam tuis istis cunctis, que tam
facili, et elegante manu a te perfecta.
Perinde rem gratam simul et precandam
feceris si pleniorum tuarum illarum
elegantiarum inspecti et studiorum pro-
prium cognitionem non negaveris, nihil
viciissimè in mea bibliotheca (quæ medio
erit et libris et tabulis instructa) est
erit quod non et V. N. patebit.
Vale nobilissima et doctissima virgo, et
hanc meam libertatem non alio quam
sincero affectu erga studia mecharis.
cujus. Utinam salute dicta te, et paren-
tes servet summum illud nomen, quod
ex aio veneramus diu incolimus et felices
Non: sum, ex misero nostro. Visti ingenii admi-
rator et cultor
Ar Biffhorio

1629

Vidi apud Verpiginis auri fabricam et exploratorum
moneta sigillorum Alberti Brandenburgensis: Mogunt
non vulgarem artificis oblongum habens in
circumplexo duplici ordine litteras sequentes.

S REVE ET ILLVS D. D. ALBERTI TT
S PETRI AD VINC S. S. ECCL. R. PRESB CAR
ET LEG. N. A. ARCHI EPI. MOG. ET MAGD.
PRIN. ELEC. S. R. IMP PER GERM. ARCHI
CAN: AC PRIN. ADMIN ECCL. HALB.
MARCH. BRAN. STET. POME. CASS. AC
SLA DUC. BURGR. NORI. AC RUGI PRINC.

100

Ad Adrianum vander Burch S.C.
 S: P: Reverende Dne Epine gratiam tibi habeo in
 ritam propter benevolentiam erga me perpetuam
 et nunc hospitium deferenti. Me fortasse satum aliquid
 hic alligat, amplius mihi agrotavit mea uxor,
 qua nobis cum vivit: Nunc agrotat eorum. Ego igitur et
 publicam salutem Deo commendo, nec mihi velim valde
 superstitio esse ac spectare calamitatis meorum
 ecclesiasticum, si aquila Deus permittet in eas ex
 creare famitiam. habeo decretum Tridentinae synodi
 in quo damnatur non divina de ipsius fidei
 sonans in ecclesiis nostris. Titani igitur exorsa
 est Synodus damnanda veritatis et in aliis
 multis articulis. sed si vivam edam refutationem
 ad punctis testimoniis docentium in nostris ecclesiis
 suis. Et si autem terribilis sit aquila adventus
 tamen spero Deum gubernatorem esse hos metus
 et ut gubernet toto pectore eum oro. benevale
 VIII Idq april: 1679

Philippus Melancthon

Reverendo viro conditioni et virtute praesanti D:
 lo Epino Doctori Theol: gubernati Ecclesiam Dei
 in inelyta urbe hamburga amico suo carissimo.

Reverendis de Equitibus et imprimis
 de Florentio Hollandia com:

Jakobus Comitibus oro iste fictitius, ut et
 insignia cum hic Florentius, qui a se cum
 Flandria comiti, et aliis in Syriam profectus

100

dicitur nihil juris habuerit ad Harmonia
comitatus, et Theodorici^{l^{hi}} eius filii in diplomate
a^o 1190 nullum alium profert quam Hollandia
comitatus titulum. Imo post 123^d demum ad Hanno
nias ex hereditate Hollandia comitatus pervenit.
Nec quilibet eorum Ludovici^{l^{hi}} meminit in classi
cis scriptoribus. Baronium nomen pro nobilibus
eo tempore neque cognitum aut usitatum
sed videamus catalogum eorum, qui concurre
risse in ludis perhibentur. Hic in primis oc
currit Johannes Dns de Bredenvode, cuius nomen
in monumentis aut diplomatis eo tempore
ignotum, sed si fides Bockenbergio habenda
eodem tempore in vivis fuit. Florentius Guill.
2° ff Bredenvode Dns Alardus etiam de
Gaesbirk Dns mihi suspectus ut et Anto
nij Dni a Waffenaar Gomen, quod nemini
hactenus innotuit, Wolfardi similiter Bri
rani Dni nomen incognitum, ut Simonis
Domini Monfortensis, ac Sigardi Dni ab
Asperen: recentior enim hujus nomen et
illorum a Monfortibus Gallis originem.
neque Civaldis Cronenburghensis Dns tunc
quod licet fuit illis. Post a Egmondenfis
Dns plane nullus eo tempore existit.
Imo si Hiltari et Bockenbergio genealogica
tabula fide digna sint, tunc vivit Dns
Egmond Gualterus, Alardus quoque Dns de

95

Voorum tam ignotis fuit ac si nunquam
fuisse. Deinde de Guil! Arcilenfium Dno
dicendum. Circa illud avum in tabulis in
videtur Dns Joes ipse nos VI. Willy
videtur in foris temporum monumentis in
venitur Gothardus Dns de Reis multo mi
nis de Reniffe, Alardus autem vel Ewigardus
Dns de Iffeltz omniino fictitius est, cui
post 1170 annos ne nomen quidem Iffeltzii
reperiatur, sed Ampelii circa parochiam
de Eytz, ubi nunc oppidum Iffeltz, do
minaretur. Nicolai vero Dni de Merwede
unquam vixisse nemo vel fando audivit
ut nec eo anno in verum uas fuisse Alan
dum Dnm de Hemskercke, credibile est
cum primis in monumentis antiquis occurrat
Gerardus de Hemskercke equis, circa tem
pora Wilhelmi regis Rom: , Ne puto Reymen
sibi aliorum familia illo tempore unquam
notam. Quia si considerentur simulque multa
quae post illa tempora vel inventa vel
in scriptis prodicta fuerunt, quorum memi
na autem, et poetico more ad antiquiora
facile retinet, vel meridiano sole cla
ris patet, confecta haec etiam ora in
gratiam Germanicae nobilitatis, cuius est ca
talogo nobilium cuiusque provincia suo dno

existuntque hos lidos suos adornaverint
infrimavitque: Adco ut satis mirari non
quidam plures varia aliogum conditione
praeditos viros hinc fictitijis capitibus men-
sas suas genealogicas instruxisse, et maxi-
ma fan. volumina tam incerto et fragili
testimonio referuisse omnium illam ma-
teriam indigne pro arbitrati consistam
nascitorum examinandam praebentem, quo
lidi omnium puritati deberent, et illam
Historia partem (qua Genealogica audit)
oro corrigisse, cum ex indubitatis
potius aique facili monumentis eam
ad nos transmittere deberent.

Lamb Cantuari ad patrem de anteq
Coarant M. sic quis Martini Sabitaro die
librum scripsit nostra lingua qui Gonda Dicitur
adversus libros politicorum Sclii et excipit ad
III cap. Misfallor lib: A ubi de una religione
est hoc titulo: de Emuloz om. libris bene ut v. de lib.
politica a sps in rem versa remans
de anteq. sps in libris sanctis patavii. x. 77
Latinis Latinis Roma ad huc de St. Fulvius Ursinus
qui notes ad om. historicos misit ad Plantinum. Agnosce
Gibera Hispanis de ritibus fundum in manibus Sabite de
videt Lixidum velle praebent, Roma nupte invidet, et de
tupliis cupitque qui Libralis pila vitata in tribus h. demis

1630
In origi:

Arn: Billiellius Caspuro Barlo
Medico et Philosopho S. P.

97

Salve Clarissim^{us} Dne Doctor. Dolui diu discipuli
tuo a nobis. Nam habebam de libris bibliotheca
picturis minimis aliisq^{ue} conferenda. Immo
fuerat mihi licet infans quidam qui dixerat
te Renas profertim inde et reditum expectabam
Nunc Blanchendaliis ⁱⁿ ad vos proficiscitur cum
quo mitto libellum, arc tantum unum pro illo vest
tuo quem dono mihi impar minui, ardem
scilicet pro amico. Est autem antissimus phi
losophi ex ingenua Italorum gente, qui quod
maxim^{us} illo voluit hanc impetravit laudem
ut de eo dici potest quod magnis illius scali
gerium olim a Mureto dicentem audivi, qui
flammam exivit, famum mihi vendidit, flam
m^{is} autem (si vera fama est) tanquam atque
et impiis vitam quodidit, unde homini pro
fuisse dicitur, quod pontif. et ecclesia Rom:
tam anxie sua scripta submisit, laxoliter
patribus blandis fuerit, ac totis inquisitoris
favorum ambicrit. Tanquam Epicurios et
atque tradidit hoc libro Cardanum, Compo
natum Inaccavillum, multa etiam in fegolesti
cos theologos recitatur, sed ut mihi qui

de videtur) pignat

Interdum tanquam si vincere nollet

Et in rebus feris maximè prævaricatur. Judicium
hinc vir doctissimus, qui in tota hac mæa ver
satissimus est expecto, plura ejus scripta

destant, ut sunt: Apologia pro Tridentino
concilio; alia pro Moyse, Christo et lege
Defensio aristotelica de Arcanis naturæ hinc magis
fulminat passim in athenos impios, hereticos ut
et sic: Elypis tectis hinc sua propaget. Ve
rum hoc displicet ut jam dixi in ipsi fortis
Geminibus, quod maximi interdum momenti res
ita fragili filiciant straminis, ut facile
vel p se videram minentur. Sic it is qui

de auctoritate S. S. libellum dedit hoc
sacrum sit hoc aliis ejus generis, totam
illam dissertationem tam gravem ac funda
mentalem, uti dicunt religioni nostræ con
cludit profundè vulgaris poetæ versu. Sed
ne te hinc Barlaam movere diutius omnia
vobis prospera a Deo O M precor et finis
adipisci sudilam cum Caloti pictura græcicæ
admodum Infantibus ab Herode eadem exprimente,
quam velin D Rectori servilio tradas, pro
sua olim mihi hic rogati missa effigie. Et
vale quam optime, ut tua conditione fruis. Spill
literaria diutissimus possit de nos cæcæ
indignè vale vir clarissimus ac hinc ut facis
amare perge. Traject. batav XVII batav. Trajecti
Kal octavo de escript: 1630.

125

Ann: Buegelinus Johanni
Mensio I. D: in academia Sorana
Professori S. P.

Bene cessit vir clarissimus mihi mihi tenetitas
non autem tantum acciunilate petiboni
mea, jam olim in are tuo satis fecisti
sed et insuper munificentia tua me vobis
obnoxium fieri magis, qui Danicam tuam
historicam elegantis sane et serio conscri
ptam, de qua ne inaudiveram quidem ultro
misisti. Jam olim tuam coram humanita
tem expertus post longum licet temporis
ac locorum intervallum bene quidem spera
bam sed tandem benignitatis vice despecta
bam. Vellem equidem paria tui facere
et gratias referre si liceret. Sed scis tute
quam curta mihi suppellex domi sit. Obser
vationis curas historicas forsitan dabo
si Deus mihi vitam, siadent id amici
imo eo impellunt. Verum cui alterum
sax pedem in cymba Charontis habeam
ad 70 prope annum accedens, videri ut
possim. Interim maximas vobis vir doctis
suis pro tanta humanitate gratias quod
possim ago. Denarium Dytegoricis nondum vidi
de eo

de eo tamen, quod de vestris scriptis facile
iudicabo accurate et docte manam et a te
tractatam, ut a o nascapitus Lipsius, quem
olim Lugduni in Batavis docentem audivi,
Romanam omnem historiam, he tu vir clarissimus
rem omnem graecam Lipsiare pergis, et pluraque
ad eam spectantia habeo quae praeterca eundem
fortiam videbimus. Det D.O.M.: vobis ad hoc
valitudinem prosperam, et servet hi vobis
et omnes dii in coluniam, quod in vobis meis
speramus: Rarefuit quotidie doctorum hominum
numerus; quot intra paucos annos resp: lite
rarum parca ademit? Apud nos illius Heinsii
honoribus aulicis impeditior a pristina diligentia
imitabit, nisi quod iam Historiam Biscodicensem
ab eo enspicimus. Grotii ingenium turba pa
tria sua involutum non perinde ac solus accipiam esse.
Vossius unicus in academia hac nostra viget vigilatque
et indomito labore suo etiamque promovere literarum
pergit. Barlaeus quoque imperis vestris famam adspicit
est: sed heu nulli Scaligeri Casauboni Lipsii
Suaui fuisse illi hic nuncupatorum spiritus
consilios regis principis nascuntur et tempore
non ita Socratis Platonis Pythagorae; beatiss
tantum temporibus gemma ipsi nascant, et
post hinculorum intervalla. At vos iam licet
rigida illa Aquilonis terra vobis abspulerit,
habeat possidiat, nihilominus radii illius ingenii
tuis ad nos perveniunt quotidie, conservet illud
Christiano orbi aeternum numerus, a quo in post
ingem salutationem, huiusmodi precibus continuo
trahit in batavis a novi hinc ex animo
Ar Bricellius

1631 initio

1632

161

Salve Scriberi doctissime. In tertium jam scribo post tuas ultimas, ne me vestrum oblitum putetis. Et causam 'scriptionis sumpsi a lertione Cap VI beati Hollandici a Quercio vestro in licentia dati, in quo agit de Hollandia insigniis. Video illum ex Virgilei istis versibus
..... clypeo inigne paternum
Centum anguis cinctamq; gerit serpentes Hydram
inferre velle, olim tunc hereditaria familia
rum fuisse insignia, sed meo iudicio fallitur:
potuitq; filius clypeo paterno obvio uti, ut et
aliis eius armis, non tamen inde sequetur hæ
reditarium illud fuisse signum, et ad posterum
imo et omnes eius familia, aut stirpis pertinuisse.
Non nego quidem, nec inquam adeo veteris si
florida signaria fuis, quin viderim in militia
olim signis usus fuisse tam populos integros
quam Regis, ac Principis atque etiam privatos
esse casu vel pro libitu' in clypeis depinxisse
quoddam, vel ornatus, vel etiam differentia
cæ, quove melius inter se distinguerentur
Et pleni sunt eius moris ut veteres ita
quoque media ætatis scriptores. Hoc vero
est quod dixi semper, hereditariorum insi
gniorum, quibus nunc utuntur, morum usumq;
recentiorem esse nec ante annum, a. c. Nativ
millissimum ullum eius apud probatum auctore
me invenisse vestigium. De aquila bicapiti
quæ ibidem tradit Quercius oro probare
possim, cum oculis meis quotidie contraria
insirpem, bicapitis nempe aquilas Impp

aquila

longe ante Carolū V. At hi Cui Scriueri
scio meum senties, neque autē Hispania signū
esse aquilam, neque Carol: V Imper: p̄tinim
bicipitē aquilam gessisse Hispania Imperiū
aquilas coningentem. Res adeo manifesta
est ut longiore ^{demonstratione} indagatione & indigeat.
In nimis Maximilianī I. Caroli V avi
in pictis sculptis & imaginibus, libris quaque
editis eo vivente, bicipitem passim invenio.
Hoc fatior quod in signis Regni Romar
ante imperiū adeptū aquilam unius ca
pitis repertam, qua ab Imp: distinguitur,
et eo forsitan Queriū respicit.
Antiquiora possim adferre si res postularēt
tū si se contentus eris, scio in re tam obvia.
Insignia ab orientalibus populis divisa
palestina quidem non venisse p̄ta cum
Queriū arbitror, sed circa illa tempora
vel paulo ante varietatem illam insignio
rum ortam excogitatamq; in licem pro
tractam ob distinctionem tam frequentem
populorum arma in Orientalis, pietatis
quodam perspiratione sumentium non adeo
vero est ab simile, atque ita videtur res
ea inter nobili genere natos, et milita
ri virtute celebres in artem quasi deducta
hereditariaq; facta, quo inde familia ut
et ex cognomentis qua vel nulla, vel ab
aliquo defectu autē distinguebantur interuo
sci deinceps melius possent. Si q̄s iis certio

ra attulerit, libenter ei cedam.

Hoc nihilominus affirmare possum nullam
me signum vidisse, sigillum non dico capite
quippe alicujus S. vel principis insignito (vidi)
ejusmodi quod ante a^{um} 1190 datum fuit.
Massonius laudat Memorantiorum inigne
asse visum paulo antiquius autem nempe
1179. Non quod extare negem, sed raro ad
modum pitem. Impp: Regum principum di
plomata firmata olim vel manus subscri
ptione, vel sigilli effigie aliqua notati
impressione, vel principalis characteris
expressione, fero vero imperii, regni, vel
familiae signa addita. Ad Hollandiam
Leonem quod attinet, deductum a Trojans
Aquitanis Normannis vicinioribus, aique
haec incerta sunt. Cur non et principes
ad similitudinem vicinorum pro more sumptu
runt suo sibi arbitrati, illa insignia
aliqua distinctione ne aliena usurpasse
viderentur adhibitâ, quare aliunde deducta?
an ut alienarum rerum occupatores
tyranni, et invasores habendi? Et longe
petiti magis placent? scilicet nullis
in patria pthopsita est. Anne aliquis
indigna contra patria invasores eligi a
populo in ducem potuit? vel aulam mi
litiarumq; majorum principum fecerit ob
virtutem, moderationemq; ad praefecturam

peruenire, qui paulatim vel sponte populi
vel regibus auctoritatibus ad iulmen honoris
adcederet? sic ante nostrum seculum
Eundem contigit. Non uiscimus quod
Tacitus de Germanorum moribus olim retulit,
qui in bello sibi ducis eligebant, eoque
finito privatorum instar eisdem habebant
qui tam aequali cum ceteris fere vivebant!
Ex talibus tandem vel ambitione ducti
vel iniuria incitati vel favore longo ante
Regem (qui supremam sibi in haec gentes
potestatem arrogabant) aditi vel populi
tandem ipsius persuasione collecti, ducatum
retinere et in populi dominium
sibi afferere poterunt? Tu mi scriberis
qui mecum Gerulfos Theodoricos Waltarios
Hattones indigenas non ignotas: sed extra
viam per diviticula, cirro, ad signa dimitta
mus: quae adferuntur ex Gerbrando, vides
ipse quam fabulosa illa sint. Quia vero
Hida adfert, quam nihil probent, sed
si a Normannis ea signa repetere vo-
luerimus, statuenimus oportet hos comites
origine Normannos esse, quod nullis ad huc
tradidit. Nec autem vero est simile eos
voluisse a terra sua disceptantibus sua mi-
tuare insignia, et tantarum cladum ante
oculos insipientium statuisse monumentum
Et quis eos docebit, an ~~h~~o prorsus eo
tempore

107

Normannorum ipsorum fuerit insigne? Ex
Aquitania Normannia inditium, forsitan
capitis: Ea ego posteriorum temporum esse
puto. Eo autem more utimur et scriptores
a duobus tribus seculis ad minimum usurparunt
audacter, ut simplicem ac puram antiqui-
tatem presentibus moribus corrumpent
et quae ipsorum tempore fiebant, prioribus
affingerent. Heraldorum (ut vocant) otia
his nugis occupata olim fuisse, non ut
claras principum originis redderent, sed
fabulis similes; adeo ut omnium nunc
populorum principum familiariumque prin-
cipia laborent et non uno Hercule in-
dicant, qui hanc lernam purgant. Tu
Periviri, Lucius, Vossii, quibus sufficiunt
vires, et faveat blandior ac fauentior est
Apollo, ut incipitis, perq̄te lucem brevi
videbimus omnibus nubeculis remotis sereniorum
quae te praeside jam dudum radios veritatis
mittere capit. At iterum evagamur
a principibus ad nobilitatem veniamus,
ea potissimum ab armis habet originem
ut pote ii qui bene se fideliterq̄ in bello
geriebant, praemia virtutis capiebant balthem
equistem, horum posteri vulgo exempli
nobiles dicebantur, insigniorum nominumq̄
praeogativis distinguebantur, donec vel
ob ignaviam vel paupertatem fatali rerum

ordine desinerent, noviq. iisdem artibus orirentur,
ea vicissitudine ut recte dictum sit, Reges
ex pastoribus, pastores ex Regibus ortos.
Idque adeo verum esse puto, ut nullus sit vel
medicorum postremus, si memoriam majorum
a centenis, vel millenis annis conservasset
qui non aliquem inter suos majorum gentium
heredem numerare posset: Sed pergo, et hoc a
te, cui scribere scire didero, quid sibi velit
in Elencho nobilium familiarium distinctio illa
literarum vulgarium et Romanarum, an ne
haec essent illa esse desierint?
Non puto. In Bröderodiorum origine eviclianda
vercor ut rem tetigerit; Ego certe Teylingior
prioris invenio, nec Bröderodios longe ante
Wilhelmum regem. Hamconii ea in re auctoritas
mibi quam exigua est, et cum Hunibaldo
suis cupis larva multi impine fabulantur
eundem comparo: certe trinumviratum is cum
Sifride et Türmerio constituit corrumpenda
Siporia, vel corrupta saltem promovenda.
Innominatus hic scriptor in Bröderodiam
gentem iniquos jure rejicit, sed illa diplo
mata ante Wilhelmi I aetatem conscripta,
quorum is mentionem injicit, in quibus et
nomen, et sigillum Bröderodiorum compa
rent, in que Hollandia etiam extare dicit
oculis meis lapsare valde villem. Lethiana
gens, an a Bröderodiis ignoro, antiqua sane est

109
cujus stirpatis partem jam olim vobis me
misisse puto, cum suis insignis et sigillis.
Lazius in genealogiis nostris saepe hallucinatur
nec minus in Bröderodii fallitur Dinteris
Walravii inter posteriores nomen habent
a Valckenburgiis, nam Walravii Valckenburgii
Dni filia Beatrix Theodorici Bröderodii
circa a. 1350 uxor fuit, unde et ejus posteri
Valckenburgica insignia cum suis aliquandiu
conspiciunt. Pergo. Ex hac (inquit) queris
Waffenaria nempe) Divenvordii pullulant,
Böckhorstii Raephorstii Bolami, Mathé-
niffii Warmondii; An haec per ora vera
sunt heredes, in Matheniffiis saltem, qui
nunc sunt et Böckhorstii dubito.
De ordine Jacobaeo videtur vester olfuisse
impostivam Buitkenii, qui Miraeo nimium
illi portento mendaciorum tribuenti non
semel imposuit. De agricolis nobilium in
nimerum adscriptis, vulgi fabulam esse
semper credidi; Nam si vera ea essent
minime illi latrent, quin ab aliis ex
veteri nobilitate in lucem diu diu fuissent
protracti, ne scilicet novorum istorum
hominum sanguini (nostri nobilium factum)
misereantur sed p istis ex avita nobilitate
prerogativa colerentur. Sequitur Inden
virorum q ex equestri ordine sub singulis

singulis principibus floruerunt. Sed inde
id desumptus, ex indubitatis monumentis
an ex vernaculo nostro chronico, quod sane
in antiquioribus istis nondum certam fidem
invenit sine alio teste, et sunt hic quatuor
primis illic positus principibus qua desiderem.
Extractum ex Libro Hastundiorum sa nisi
fuit ex officina Bithemana, imperiti ali
cujus Heraldus (ut vocant) lusus est; sed sores
suo se prodit indicio. Dux Theodoricus de
Linde et Ledde clamabat Aspremont; En
Bdent'hemii acumen. Dux Arnoldus de Iffelstein
clamabat Amstel. hunc posteriorum nungiam
(habeo plura ejus diplomata sigilla, aliq
monimenta) cum Iffelsteinii cognomine repperi;
verum Amstelii cognomen ubique retinuit,
licet in signo patrum mutaverit. Eodem cogno
mine et Gisbertus ejus filius diu postea
hic scribi voluit. Sed jam ad hunc Scribentem
doctissimum, quaeque hic indicanda esse putar
vi, non aliqua reprehendendi pravitate
sed veri studio ad te pro amicitia pure
scripti, quae si cum auctore communicare
volueris per me licebit, modo non ex
iis fit, qui fanum in cornu (ut dicitur)
gerunt. Nam sunt quidam ejus aetatis
fervido acido ingenio ut implacabiles ad verum

Bene

111
bene momentis suscipiant iras: Ego vero
memor J. C. nostri dicentis, etiamsi alterum
jam pedem in sepulcro habet, discendi nihil
ominis percipiendum fore me quotidie aliquid
addiscere gaudeo. Unum praeterea succurrit:
quia de vocabulo Elo et Seilo in diplo
mate Ogoniano suggeris, grata admodum fuere
et tunc sentio, unicum verbum interpreta
tione geminum factum esse. Sed quod ubi
SL Eifcherr legendum, et antiquitus vulpem
eo denotari putas, ingeniose illud quidem
adversari tanta videtur, quod vulpes habeatur
inter feras ignobilis, et damnosissima a
quarum vindicatione non tantum neminem, sed
et praemiis invitare omnes solent: sic de lupis
constituta sunt praemia capientibus nemine
excluso, nec minus vulpes pullorum et colu
barum quam lupi ovium praeter sunt: quod con
sideratio facit, ut mea mihi adhaerent
quino, se retineam. Quia Teutonice lingua
Eil sive Ewilt appellantur. Nam tales
ferre per totam Germaniam principum vindicationibus
servantur. Jam vale clarissimus Scribere
et tuum amare perge, qui quid
agas, quomodo valeas de studiis, tuis
certior fieri percipit. Ex Misao pro
Trajecti ad Rhenum pridie Kal: sept A. C. 1632

W. H.
L. C. S.
M. P. G. L. H.

16
Clarissime Dne

Clarissime Dne Professor
 Triumphos tuos patria principique dictos
 virisq; licitissimis constanti Doctor Borraus
 mihi a te tradidit et una salutem, quam
 totidem verbis ex ato reddo. Tibique pro dono
 isto gratias me debere profiteor magnas eo po-
 tissimum, quod sint indices animi tui erga
 me quam benevoli, et simul mihi memoriam
 (quia scribis debiliore esse solet) refricent inter-
 dum. Laudarem illud carmen ut mretur, si
 scis, quo in loco tua illa apud me sint, et
 vino vendibili, quam suspensa hederas
 opis non sit. Magnam hac temperantia ^{rem} prae-
 stitit princeps, incredibili diligentia, et vir-
 tute haud satis exprimenda, cui et cum
 luy quotidie accedit. cum hostium confusione
 Sed dicam mi Barthe, Deo imprimis gra-
 tias ingentes debemus, debemus et principi
 at in aivem hoc addo, si tertiam urbem
 ita nobis expugnaret, videret ut fin-
 dum publicum rei invenire possimus. occur-
 rit illius dictum, qui cum post cruen-
 tam satis victoriam ei congratularentur
 amici, at inquit, si iterum sic victri-
 mus, perimus. Non nego quidem Rectoribq;
 patria nostra rationem constare, verum
 nescio quam fenctis miticuloa sit, sim

per que peiora timeat. Experientia can-
tiorum videt, exempla docent, feruenda
res suspitionem argent. FORTUNA NEMPE
VITREA EST, cum SPLENDET, FRANGITUR.
Neptunus utinam nobis fauentior esset
hinc autem et fundus visus et visus
ac tacta querenda. Nec ulla unquam
Respublica magna aut potens fuit nisi
cum mari dominaretur: Exemplo sunt
Carthago Athene Syracusa, quin et ipsa
Roma, quae tum maxime floribat cum
mari potiretur. Unde Venetis, Genue-
sibus, imo et Hispanis potentia maior
quam a mari? Sed nimis hic solliciti
sumus et frustra querimus, Deus pro-
videt qui tum quum pinire vult, pri-
dentiam regentibus auferit. At manum
de tabula et tu vir clarissimus doctissi-
meq; vale cum tuis et nos amare perge.
qui te colimus et amamus. Traiect
calamo festinante v 10 sept 1632
ex affe tuis

Clarissime doctissimeq; Dne prof.

Post missum ad me de summo rege carum
 tuum nil scripsi, et fatior quotidie ad
 scribendum tardior fio, nec nisi impetu quo
 dam eo impellor. Jam fassa a me habe-
 re vestri oblitum putis, et simul hoc ad-
 ditum misculum, quod argumento tuo respondat,
 Gustavum in eo Regem, et pignora Lipsiensis
 et multa facula memoranda simulacrum vi-
 debis. Verum illud velim non ex pretio quod
 persequimur esse a firmis, sed aro, quo te suspicio
 et observo intum. Infelicitas temporum
 omnes tuas publicam silentium indixit et
 res sane eo videntur quo verbar. Nimis nostri
 impatientes sunt et precipites ac mali
 virum hostilium a firmatoris. Et quanto
 molimine bellum hac astate gerimus absq;
 ullo tamen, quin ingenti cum damno nam
 et nunc fore praecedentis anni victoria
 suffocata est dicto ab hostibus minime
 Stephamano. Vidisti, arbitror, Antipi-
 tianum scriptum virulentum et acerbis-
 sime plenum, sed in quo, quod experientia
 docuit, multa nimis quam vera sunt.

Nunc ut puto ad iudicariam actionem
 denuo veniendum, at quo quaso successi-
 si vera ea qua Antipiticanis non uno
 in loco inveniatur et repetit, sicut fore
 verbum: Quia diu secreti sunt, nec reddunt
 Regi, quia Regis sunt, semper hostes sunt.

et ^{sane} certe ille non abit a principis fuis aut
eius consilii mente: Si quid fens dixerint
promiserint piraverint simulatum erit,
insidia erunt, et deceptionum larva.
Nervos Respirabil: uno veluti ictu pene succidimus
qui ad longum tempus potuissent eam confer
bare factam tectam, si defendere tuerent, quam
aliena procul a limitibus nostris dista occupare
periculosius maluissimus. Non sic ex eventibus et
post factum iudico, sed aō mo ut tute non
ignoras longe ante percipi; huc placere ca
lida illa consilia tendentia ad complendos
vel gortos inuitos, vel nostros minis inclinantis
ad indicias intitas. Annis est, quod cum legatis
gortium gaud' idoneis instructis, aut procuratorio
(ut vocant) debito minutis agitur, sed nullo effecti
et quid deinceps ab iis expectandum sit prater
verba non video, nisi Deus aliquis tanquam e traxina.

liquidis procedat ab iudis
Solamonia ferat, ita speramus et precamur
iis qui sedant ad puppim sana consilia ne mer
gatur nostra navis, discordiis gravida, tributis
ex gauria occultis gortibus plena. Jam
querelarium fatis, quas tu mi Barlee
amiciff. cui tantum hac scribo, atati me impitabis
et me tui amantem ^{honare} honorare pergis. Pro
victibus tuis gratias ago maximas sed argonantis
illius qui Gallo navis profectus sanguinem
post tot victorias pro patria fudit nomen
desidero dignum, certe quod Aternitatis tem
plo inscribatur Vale Clariff Dne Doct.
Trajerti ad Rhen
a tua

Nov. 1633.

Clarissimo Doctissimo Barleo

Ad Dnum Zierhoviũ

Dolorẽ tuũ illustr. Dne, quũ ob amissũ
 filiũ nobilissimũ juvenẽm conseris, haud
 difficultẽ considerare potũ; qui et quondam
 filium inicium florẽti etate extinctũ
 amiserim. Adfectus etiam parentũ in de
 scendentis longe major esse solet, quã is, quo
 erga parentis afficiuntur, et pconsequens
 dolor illi qui a parentibus ex amissione li
 berorũ sentitur excedit plurimũ cum
 pater quẽ liberi ex obitu genitorũ suorũ
 percipiunt; quod recto natura ordine sic, ille
 vero turbato et inverso procedat. Certe no
 bilissimũ vestrũ filiũ mihi quidem ignotũ dũ
 viveret, quantum intelligo, non tantũ suorũ
 amorem, sed omnium quibus vel levitẽ generosi
 ejus animi splendor cognitũ fuit promiserat.
 At quid sine laudem apud Te patrem suũ, cujus
 salutaribz monitis a pũero institutũ ille maxi
 marũ virtutum spẽm de se fecerat, an ut au
 gram tibi alti factis infarentia vulnẽra? Non
 faciam, solabor potius, et quãsitis a divinis
 oraculis, pũilosophorũ scitis, aut rerũ
 humanarũ exemplis lenire istũ vobis do
 lorem pergã. hoc id quidem apud ejus patris
 sapientia amarum est, cui nihil talium quod
 ignorat, dici possit. Hoc solummodo profertim
 illius meminisse velis, cui cum nunciaretis filiũ
 natura tributũ soluisse protinus respondisse
 dederit, sciscitã dũ mortalẽ genuisse.
 tu quoq obiter addã quod de Nũlo Amilio re

fertur, nam cum is de delectatis nonnullis
gradibus populis triumphum esset acturus, et
jam ad Romam Capitoliam solita pompa procederet,
sublatis ad caelum manibus Deos precatus,
fuerit ut privato potius infortunio damna-
rent ipsum triumphantem, quam ut publico ali-
quo male Republicam mactarent: Quod
votum scitum est, ut cum dios genitros suos
filios periisse intelligeret, illud tamen
reipublice causa a se hinc a quo tulit. Non
ignorabat vir tantis post victoribus fortiter
obstantis, et ampliatum Romae Imperium feliciter
luminere a tergo Nemesis, invidiamque, et quod
nulla mortalium felicitas absque infortunio
 finiret. Tu perinde vir illi stris tibi propone
nobilissimam familiam restorationem, honorem
bonorumque perpetua quadam felicitate augmentum
aliqua saltim ad vivitatem fuisse compensanda.
Et hanc filii tui tanquam victimam feliciter
tamquam ad aeternitatis fidem in turbulenta saeculi
mundi confusione certam, Deo velut gratam
hostiam pro familia vestra totius bono mactatam
Ego autem qui tecum ingemiscebam tristis capsum
ob ingentis spei oro sublatus effata licet et
senili hac aetate non potius me continere
quam hos juveniles delirium annorum sapientis veros
strepentes velut ausu inter oves postquam missa
ad nos quorundam doctorum episcopia legissem.
effunderem animi mei, et adfertis idcirco DOM
videns ut vobis ad praesentis doloris lenimen arguat
in superstitibus liberis spem, quia praemisso hoc fieri non licet
et omnem erande familiam incolumem et sanam perquam diu praesentem
quo voto me illi A.T. obsequiosissime voluntatis famularum proficere

Faint, illegible handwriting covering the majority of the page.

et
1/2

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Post debitam commendationem, Spectabilis
 amantissime Dne Doctor tres vras d. 17
 May accipi, et huius mensis Junii: Gaudio
 de vra patientia, dolio ex intimis de
 tam multiplice maa patientia subministrata
 Sed post tenebras spero lucem, non continebit
 Deus in ira misericordias suas. Dulcior est
 quies post multum laborem, et amplexus
 consolationis dulcioris erunt post vehementes
 et multas oppressiones. scribit continuo rex
 se brevi venturum cupio valde ut hoc breve
 capiat terminum cito, cum rex fuerit in Hispaniis
 poterit facile melius prospicere negotiis
 et Trisia et aliarum partium si velit.
 Dirigat eum Dns, et p ipsum pauperi po
 pulo partium nostrarum succurrat. Acci
 pimur binas epistolas a magistro Johanne
 deil in quibus se refert jam jam pingi
 a V. D. ut prius p minum Magistrum
 locum fuerat stimilatus, habeo gratias
 de labore in hoc capto, agetate ipsum
 oro continuo, ut negotiis meis inter
 dat, et specificis de omnibus scribat
 nec vult discurrere si apud alios fuerit
 vel bis repulsum fuerit passus.

Admiserit Loemil, et deposito rubore inuere:
cunde sollicitet, Existimo enim epis disciplinam
capacem quod quia brevi profecerit, quantum
meis m^{te} totis a Loemil est edoctus, qui se VD
commendat. De domo quam pro me comparavit
valde gavisus fui. Dedit mihi Dns eam domum
quam plus ceteris omnibz in tractato dilexi.
Cupio q^{id} ad minus duas cameras pro meo usui
constituere, si interpellaverit operas vras
ut mediocri pretio bona ligna habeam. dicta magister,
non dubite assistetis illi pro viribus facietisq^{ue}
quod in propria utilitatem effectus facturis.
Doleo quod sequitur a Dorobaco se retraxerit
periculosior semp est hostis fugidibz, et
certe suam infirmitatem non debuit subtrahere
utilitati publicae ob id quod ab alienis
injuriam pateret.

Commendate me illi, et meo nomine orate
ut pro suo favore et cor utilitate ad
locum redeat quem desiderat. Commendatis
his et meo respectu uxori, et aliis amicis, Bur
gi magistris et Bertholdo secretario de
in Madrid xxij
Jun: 1632

V. Danicay de saint Andre
anus eps Bertisy.

Subscript
praeclarissimo viro Dno et mag^{ro} Florentio
Carm^o in hispanis Doctore eruditissimo Dno
ac sancto integerrimo integerrimo

10
A:
ma

ad H. virg
A. M. f. f. f.
manu.

in autographo

Salve plurimum Virginum nobilissima et
 eruditissima cui gratias ago pro missa effigue
 tua illa, quam propria manu in eas incidisti.
 Primitia quidem artis, sed quae multorum an-
 norum in aliis indistinctam superant. Ita anteq. est
 ut cum incipis ad summa pervenisse videaris,
 nec per gradus ad perfectionem ascendere
 solita sis, sed in apice rudimenta artis hinc
 consistant. Lusi ego ad illam, verum effata
 mea missa adripit tantum, nec clavis fingere
 quo voluit patuit. (mitto et carmen grave
 et heroicum maximo principum huius aevi scri-
 ptum, cuius desiderium possiditas ois cum lacrimis
 feret, et libertas cum genitri recordabitur.
 Versus gallicos in eundem ab illust. heroina
 Anna Bohemia factos et a Cognato meo Doct.
 Vossio vobis missos, nisi grave sit mihi di-
 scribi cuperem, simil. et hos.

Ceterum cum incidere pridie mentio apud fratrem
 hunc nobiliss. et doctiss. virginis Anna Pallantia
 (quam olim Coloniae hinc) a Gosthio clarissimo
 Poeta et hinc celebrata Gosthii hinc poema
 tum libellum adpinxi in quo notavi loca q.
 illam laudat. quibus addo eruditiss. viri P. Teri
 verii historici et antiquarii poetae critici, ex
 excellentissimi amici mei vulturn a manu non
 mala scientissim. depreffum, quo carere cum aliud
 mihi superest exemplar si placuerit possim. Vale
 virginum eruditarium deus ab illo qui te et tua
 admiratur colit, et si ita dicere liceat amat intym.

Bray 10 Sept 1633

AB

Dno Catz

Cum nihil sanctius amabiliusq[ue] ipsa virtute
 sive censatur, quis mihi vir clarissim[us] probro
 set, quod ego te pro binam ego inter nos refero
 imaginem amem colamq[ue], et ut non dubito te
 incomparabilis aetherii tui ingenii dotis; non
 vel sola humanitas honestum sine affectum
 large promissa est. Certe sine a debito quod
 fames et splendoris tui pulne oblitus me non
 modo tam comiter inviseret, spiritus noscere
 ac de studiis vel nigris potiri omnis pedulo
 p[er]cunctaris, verum etiam, et claritatem aliquam
 ex eis mihi ultro polliceri dignatus sis.

quoruz aut[em] dissimulatio et contemptus cum
 non cadat in virginem nobilem, et mihi jam
 miss[is] initiatarum, accipe has qualiscunq[ue] lit
 terulas, ut sup[er]is p[ro]ceri mei erga te amoris
 et perpetua observantia pignus, et sic mihi
 aeternuz vale virorum optime. Parentes vero
 liberoruz tuos salutant pariter id[em] et ego

Tui perinde ac ipsius virtutes
 amans Anna Maria Schermer

Dno Steinio

Aliguan diu fatior me originalis verecun
 suppressam tenuit, an nullum et affectum
 quem tibi eius orby bonis sapientiaq[ue] studiales
 spire debito tandem cluderem, an vero deca
 litis in totum suppressam. Haec vero anxius

vtr

ultro citroque versantis, ecce supervenit sibi
 venitque religio me pro imperio graviter
 hisce verbis increpans. O tuam fatiustatem
 virgo, vide ne dum nimis improvide imagi-
 nario pudori confidens, justitiam omnium virtu-
 tum parentis tibi capiat obliviam vel neglectus
 erigat autem illa ut unicuique suam
 tribuam dignitatem. Quoniam igitur cum
 officio cessabis: Ad hoc plena jam fiducia
 ego, parce O diva, lata libenterque pareo
 simulque arrepto calamo has literas ut
 lenissimam meam erga te amoris et aeternam
 observantiam testis, ac fidem offerat ad te scripsi
 et misi. Quas ideo quoque minus gratas tibi
 futuram non arbitror, quod a virgine vir-
 ginitatis egressa eaque qua ad doctrinam
 ignobili profecta sum. Nam sola cum vel
 ligo, et ingens divinarum hanc virtutum
 admiratio sic impulit, non speratio mihi
 aequa procul me arceat philosophia, in cuius
 nomine hanc claudo illam hanc venera-
 turam quam diu mihi oculi erunt aperti
 vale sol et sal nostri facili, et hanc
 tanta magnitudinis fallulam cave de
 sperare, quam potius eius observantiam
 tuo splendore illustra a. 1623 mensis
 VII b. 10.

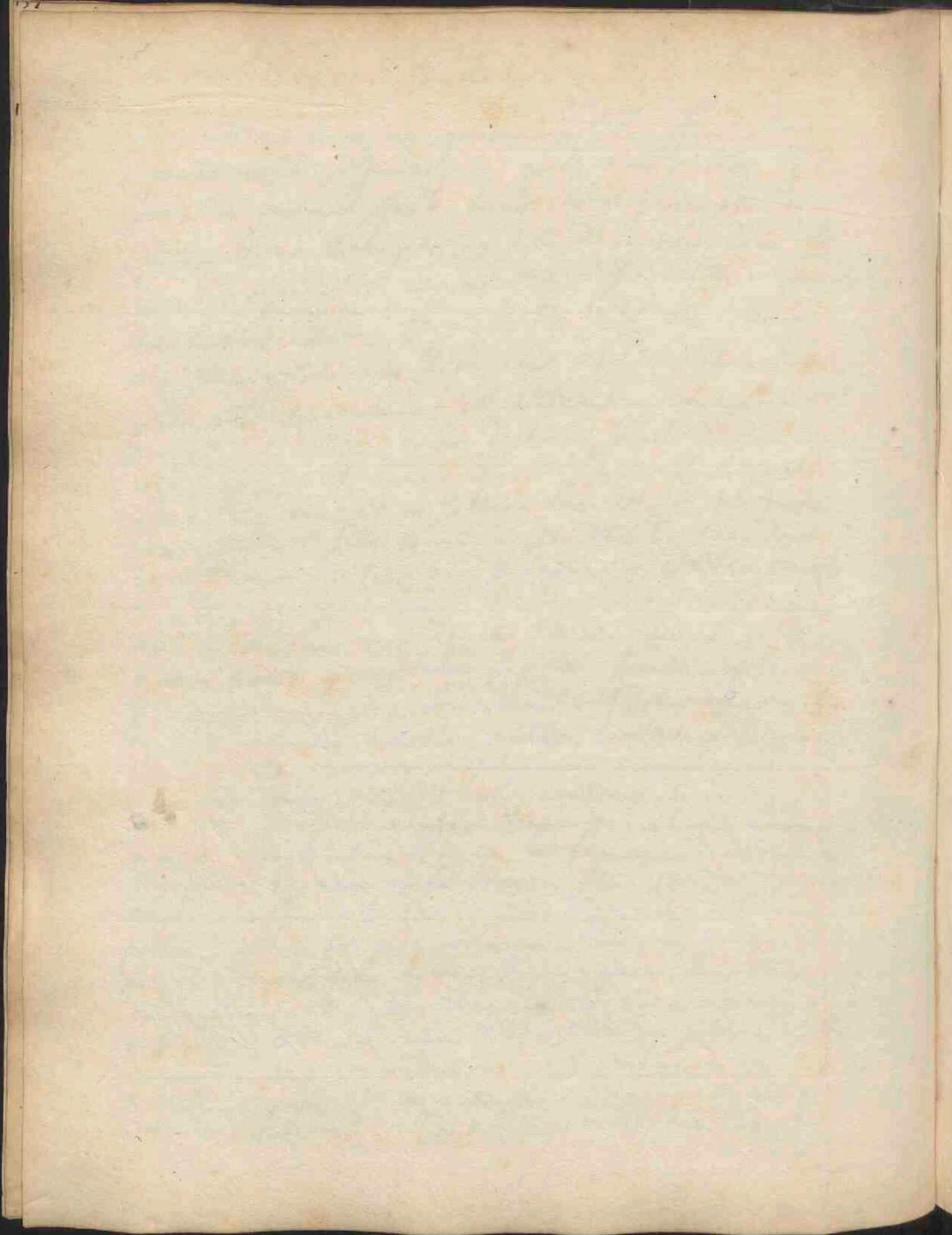
qua nimo tui observantior
 Anna Maria a Schirmay
 eminentissimo philosopho
 summoque oratori ac poetae Dno Dan. H. diuio.

136
Caspari Barleo M. D. D. Arn. Bricsi ^{Ches}

Ad literas tuas acceptissimas Clarissim^{us} Doctor
protinus o^{mnino} respondi non quod occupatio esset
multo minis quod tuis negligens, sed con-
silio bono nempe ne tibi amicitia^m hinc le-
gendis epistolis et ad eas respondendo impedito
molestus ^{forem} essim, Legi autem tuis et carmen
cum pericyrico et desinctis ut tua eius uodis
solto eius admirationis et delictationis maxima
inquit mihi decipit amor doctorum omnium iudicium
est sequor, et albo apud me calcilo comprobo.
Si uincit nunc est in libera hac belgia, qui iuxta
nomen sustinet filente diuino illo Heribio, cuius digni-
tas sublimior, misero quia p^{er}uasionis a caly p^{er}ib^{us} omnes
diuortium fecisse uidetur. Heroicis hinc stiliis suo pon-
dere matrem non aequat tantum, sed et, si ita me
patria loqui p^{er}mitteret sup^{er}at, sponte nigilominus
fluit et omni genera eruditionis refectus est, nulla
in numeris esse coactio, nulla diuities. Sollicitate
sunt omnium demeroris et quorum magna facta &
tam luculentis uerbis hinc celebras, si in tuo se-
dre est, si illam uenturi temporis ratione habere uolunt,
dilectis agnoscunt, horum in famam ad abditatas
templum egregio ausu transmissi. Sed quo ego feror
et uicij affinis iudicium meum superante, d. Libam
potius, quam frigide Landem. Et eius gratiarum actum
finiam, tenens pau^{er} librorum hinc, quem amplexor eius uobis
charissimis et inter ^{reuerentia} uere uirone, precor
insuper D O M ut illam tibi mentem de patria de stidies,
de amicis bene uelle mereri, diu conseruet, et uia incolu-
mitate ut possis uale cultissim^{us} Barleo, et ut qui h^{ic} colit
inter intulor ama. Raptim traq^{ue} vi id^{em} die 1624.

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page]

[Marginal notes on the left edge of the page]

131

Epistola tua Cl: eruditissimeq; Dne professor
procuranti genero Vro Doctore Matho mihi tra-
dita est p̄na cum apologetica altera typis
impressa, et mihi inscripta, pro qua sane licet
argumenti parum plausibilis, summas ago gratias
et referre si quando integrum erit, conabor saltem
eius mi beneficii tui memoriam futurum spondeo.
Iudicium meum de hoc scripto requiris, decem non
minis modeste quam vere, retidisti fors bilis sine
ratione illa turgentem, nec antem ego aut
meum, ille cuius ipse croci libellus est, etiamsi
Romanae religionis, an fecti addictissimis sit
quicquam in tuo Amphitod: vidimus, quod repri-
hensionem huius tam acerbam mereatur
Unde illud in te convitium, an a secto pro-
cesserit merito nunc dubito neque credo si
manitatis professorem absq; causa illa tanto
in quemquam furore debacchari voluisse. Hoc
tamen certum est conviciatorum ipsum esse Loyolitarum
secta est, quod hominum genus maledicium in ois
bonos et eruditos, etiam in pudentiam suam
ut re ipsa coram in Brabantia olim didici,
p̄missis p̄positis convitiandi artem docere solet.
quod vel ipse Bonarsius in suo Amphitheatro satis
superque ostendit. Quin et pauca huius rei indicia
ex En SS apud me tuis istorum proferri volui
quo minus, tui Pontane hanc vobis factam impi-
viam a gre fratris, vel cum maximis viris eorum.
Roswoldius de Scaligero sic scribit de Andet
homo Frasonicus sic quicquidat Mirans. sic
exclamans Caninos Latratus de En quid non

Clarissimo Doctissimoq; V. D. Cuius
D. Cass: Barlaeo S.P.

133

Clarissim: Doctissim:q; D: Doctor

Aliquot menses elapsi sunt, quod me scripsi nec
ad vestras acceptissimas respondere quicquam, nec
id videris aere fore plurimum occupatior.

Ego vero tui memoriam adeo firmam vitio in
obliviosa hac aetate, ut quotidie Barlaeo cum
maxima ac dilectatione meminerim. Quare
igitur inquis tam diu filis, dicam, aetatis
id vitium est, ut ut apte, ita et vere illud
epitheton TARDA SENECTUS convenire ut ipsa
superior, Jam autem fere quinquagesima vita an-
num supergressus sequentem in gradum a 17 Martii
qui mihi natalis est dies. Accidit longa et
acerba Sydens, quam et Itali ut ex litteris
Roma et Patavio ad me missis, intelligo pro-
ter solitum experti sunt. Sed haec paucis satis
si addidero post hoc silentii intervallum me
nunc vos eodem affectu amplecti quo haecenus
inquam; nec illum gelu, aut frigore extinguat
amoris hinc ignem nisi illud forsan, quod et
vita; ad cuius limitem jam propedo, neque
tamen invitus cum autem mentem ad superna
elavo, et spem imo fiduciam venturii gaudii
cum debili et ruinoso hac vita confecto, nihil
est quod me admodum retineat. Et quoniam
vita antea ducta lubricum me gravat plurimum
Dei tamen bonitas et misericordia rursus diriget

et ne dissipem facit: vidim alacriter Diem
illum expectem, qui ietimis vita nostra som-
num finit, quia diu Dei benignitate fruor.
Et te mi Barlae amabo, et scripta tua sum-
ma cum voluptate legam ut et illud inprimis
de anima humana admirandis miro compenduo
acumine summo elegantia rara a te pronun-
ciatum quod non solum penetrat in auras le-
gentium, sed et insolita suavitate titillat.

Omne tū est primum qui
misistit utili dulci

Id vero tū tuo mare facis a quo nihil nisi
subactum et supra vulgum videmus. At quam
acuta quam vira differis de anima, quā licet
omnia penetrat feritatur, uno eodem momento
ubiq̄ est, si ipsam tamen ignorat.

Vidi aliquoties hanc tenuem aëram corporis
deserere. Hoc vero protinus concidere immo-
bile facere, nec quinquam differre ab animam
tis suis vis cadavere omnem sensum omnem ra-
tionem a tantilla re quā nihil videtur, relecta
evanescere. Obstipui factus et visio qui-
bus tum cogitationibus me ipsum fatigaverim,
at frustra, supra te: ~~omne~~ captivum humani
ingenii coactis sum profiteri, et in uno divi
narum scripturarum solo lucefcere, absque
quo nimum arcana illa imperferitabilia.

Ullud proutēda me excrevit an aëra a
corpore separata sentiret ea, quā corpori
coniuncta, cum om̄s sensus in corpore ab illa

vid

135
Videatur ablatiis procedere, et consequenter
an sine corpore quod consumptum in cineris
aut terram abiit, anima patretur. Inagni
scriptoris etiam veteris ecclesid videntur illud
negare, dicentes animam cum corpore in quo
vixit puniendam vel honorandam esse. In qui-
bus Tertullianus Ambrosius Gregorius Nasian-
senus, Grisostomus aliiq. verum tamen cor-
pus animam tantum habitaculum vel agendi
instrumentum esse videtur, quod nihil per se
sentit, et nihilominus causam sapientis peccati
præbere creditur. Si autem verum est quod
ars tantum punietur in, et cum corpore
instrumento illo peccati sequi videtur nec
gaudia vera amplecti sine hoc posse, et
quid quæso tum dicendum de Lot patris, qui
calidum videre apertum, et qui in S. S. dicuntur
calidum gaudio frui, quid de divite in inferno
punito, et latrone ad Paradisi gaudia sub-
lato, quorum corpora nihil sentiebant vel
erant consumpta. At hic evagor, et te doctis-
sime Barlae occipio. Ignosce modo, nam ista
tarditas in agendo senum propria, ita et lo-
quacitas ipsis tribuitur. A grece ad scribendum
impulsus, vix tandem me extrico, ac finem epi-
stolæ facio: quod facio tamen cum gratiarum
actione pro tuo munere mihi antea supra
caro, et vellem sane referre, si liceret
forsan tempus id concederet, et nos si Deo
placuerit, nos ^{ter.} inxi^{ter.}semis. Interdum O. M. Deum
precabor vobis et familia valetudinem

prospicere et longam felicitatem
Vale vir clarissimus, et mihi qui te observo
et amo animum, quo solis adfertur pro
sequere. Trajecti ad Rhodum calamo festinanti
vii Kal April 1635.

Hoc ipso die cum mihi inviserit Trajecti
ipsi praesens has litteras tradidi, et cum eo
idem contuli, quae de anima hic refero: ad
quam respondit animam rationalem etiam
a corpore separatam adfertibus suis laud
deservit, ideoque laetari in Deo, et gaudere
calidius frui, atque irasci tristari, do-
lere, quod a divina luce se sentiat re-
motam, atque ita vel praemium vel poenam
capere de.

D^o Jo: Bevervicio Senatori
Medico philosopho urbis Dordrecht

S. E. D.
Ar: Bucheliius

Scastis me amplissim^o Doctissim^oq; vir
missis libro tuo de VITAE HUMANAЕ TERMINO
erudito sane et salutaris mihiq; p^{re}sentis
gratissim^o, qui jam ad vitam meam limites sta-
tionem ago, expectans quando Imper: n^o
ex fac fragili, et si bene calcidum po-
minis misera evocare ad meliorem vitam
velit. Est igitur, ut pro isto munere, anse
contra caro gratias T. A. agam maximas.
quos referre vellem, si esset facultas
verum cum mea exiguitatis confisus non
ignorem, quam circa mihi suspeller fit con-
stabit modum illud desiderium nunc intra
voluntatis, et voti terminos. Gratulor ai-
tem mihi, qui in hoc vita mea epilogo haud
procul nempe t. 72 natali die absim,
talem tantaq; eruditionis atque humani-
tatis virum amicam nactus sim, a quo tam
benigne compeller tam amice habear, nullo
aut exiguo meo merito, plures eruditione et
ingenio celebres, eo in numero mihi fieri, ab
eo tempore, quo primum literas amare et
assimare cepi, quos natura lex, qua omnib;
vita sua terminis statutus est, abstulit.

vital
comp^o
vital

inter quos Gauid postremi, Jo. Aniratus J. Me:
liffis, Ludov. Carrio, Alb. Fronius, Cantori,
D. Metula, E. Vorpsius, Janus Gruterus,
Fr: Sweetius, Alb: Mardus, Nunc et tu
vir clarissimus hunc succedaneis accedis
præter spem q̄ mihi libentiorē hanc vitæ
moram faceres. Certe ad eam ætatem
q̄ dein benignitate divina, ut ultra mortem
terribile illud nomen nec mortem magnopere
nec optem, sed creatoris mei voluntati
libens acquiescam: Et est quod summo hūmi
ni quotidie laudes dicam, quod me tot annis
gravem nullo insigni defectu aut malo macta
verit. Oculorum quidem acies non est, ~~quam~~
quæ fuit, conspicillo tamen raro utor, et
non nisi in longiori lictione minutissimarum
literarum, utcumq̄ ad lumen lego, scribendo
nunquam; Auditus minor est, quam solet.
Gustus fere constat, et cibum capio bis in
die cura appetitū; Statura integra est,
nec ambulandi consuetudinem diu tempus
mittit anni adimerunt, nisi q̄ lassitudo
citius superveniat, Deo hæc meo gratias
dico infinitas, quod nec calcilo studio
forum Latore (sic Desiderius ille magnus
Batavia nra ornamentum appellare sole
bat) nec podagra, afflusionib; catharrisve
aut capitis dolorib; multum laborem;
Hyems tantum infesta est, cum frigoris

ino vivit
28. 10
1630

139
sem impatientior, et proinde variis autē
prandium domo pedem exeram, aëris intem-
periem vitans. Aetate parentis superavi
quorum vita intra 60 et 70 ann: fuit.
avis vero, et avia patris ad 83 et 84
ann: pervenere, quo et patris dno, quorum
alter ad facili praecedentis proxime ultimo
aet: 84 ambulans, et quodammodo stans
(nam lecto inclinatus mortuus ab ancilla
et vicinis repertus est) spiritum emisit.
In toto vita circulo semel tantummodo
agrotavit, et testamento scripto centum
familias tenuiorum, ac liberis gravatorum,
civium familias haereditas relinquens, quia
singula singulis mensibus libram flandri-
cam acciperent. Bibliotheca etiam pi-
blica fundamenta scilicet sua, quae non
contemnenda erat, civitati nostrae cum in-
usum relicta. Soror quoque mihi fuit
quae ad d. aetatem absque illo morbo,
si prospera excipias, pervenit, et super
est aetate, quae tribus fere annis me
superat. In juventute mea vitio gentis
haud adeo frugaliter vixi, et a pueris
patre morbis (saltim vocant nostratos
de vliegende gijst, at Zwistpalsi, quibus
is morbus frequens, de wilde Varen, dic-

molestus fuit, ter n: ante conjugium
quod mihi de aetate 20 initium, co-
ntratus fui, et post illud tempus totidem me
vicibus male habuit, ab anno postremum
1607 nullo deinceps incommodo affecit,
a quo itidem tempore meliore diata uti
incipi, parcius convivia frequentare,
et ab ore potui, quantum pro moris no-
stros fieri licuit tempore inter pran-
dium et cenam medio abstinere. In con-
jugio 43 annuum jam fere complebi, inor-
thibus mensibus, et diebus insuper aliquid major est,
Unicus nobis fuit filius, qui cum ad XVII
prater propter annum pervisset, et studiis
aliqua cum spe incumberet, maligna febre
ablatiis me orbem reliquit. Hinc a foro
ac litibus (a quibus natura abhorribam)
quantum licuit me abstrahi, ac misis
paucillatim vivere capi, nisi quod interim
amicorum et conjugis voto magis quam
meo acquiescens, ord: nostrorum decreto
ad tempus India orientalis collegio
adscriptus sum, sed postquam adversante
meo ingenio ibi aliquamdiu habuissim,
successorum libens admisi. Hic postea
senatorio ordini viri nostrae provinciales
me adhiberi passus fui, frustra amicis

admodum honorificum, nec minus utile illud
mihi fore, occurrentibus, quibus redderam
me a diobus istis malis avaritia scilicet
et ambitione alieniorum ingravescente
tunc aetate, quiete opis habere, nec mole
illis ultra ferendis parum futurum.

Ab ecclesiastica nihilominus functione
me excusare non potui, perinde bis presbi-
teratus adiectus, tertio tandem ob aetate
aliasque vitas causas rudi donari merui,
ita ut jam plura que ex ai sententia
mihi pcedant, una querela superest de
memoria defuncti. Habes hic Clarissimus
Beverovice vita mea quasi seriem licet
compendiosam, ut ai hactenus ignotus
fuerim, aliqua est parte intelligerem.
Adjuncti effigiem meam ante annos quam
pluris sculptam, verum in me jam multum
deformatam maxime post subitam capitationem
qua mihi, cum amicium servandi studio
teneret, nec illud absque magno mirari
facilitatem periculo fieri posse metuerem
intra exiguum temporis spatium supervenit.
Huc plus satis amplissimus Clarissimeque
Dne Beverovice, cui, ut toti familiae
precor ora fuisse, et prospera, ut respice
bono diu sup sis vale. Trajecti ad Rhen: 1636. A.C.

Clarissime vir
Nobilis ac Reverende De Domine Decane
Literas tuas et adjuncta minera quam fidelissim^{us}
misi exhibuit, reddiditque Nobilis et eruditiss^{us} vir
D^{ns} Adolphus Renesse de Vellora. Et accidit hac
tua liberalitate amplissim^{us} et nob^{is} De ut
summo opere felici mea gratuler negotiationi
et fortunae quae pro enigma ad D. V. exposita
cymba ingentem Carbasiu et preciosos mercibus
instruētissimam navem recipiam.
Historiam tuam SABARDICAM. Cupis lectio cum
summa voluptate me affecit, cognitione quam
ex ea variarum et memorabilium rerum, tum
vero profuit, quam ^{su}primis salubribus et prudentibus
monitis quae in ea, utinam adducaris ut simile et
inceptum olim a te opus, pro (quod scribis) diu ni
glectum, Ulustrissimum Borboni ducum histo
riam per folias aliquando perficias; Digna profecto
mae facultata tua et copia; Claritudo in super
ingentis tuis, Amplitudinis et dignitatis comitatus
tuae gentis quae gloriam et Perenitatem, ac
videtur sine inde vobis licet amplius a mitia
liceat claritate. Quia propter oro crediderim
CONDUEM principem stirpis primarium maximi
beneficii loco habiturum, si hanc provinciam suscipias
Attamen cum de eius adfectu ad te perscribere poterō
non negligam. Opus tuum de origine et pro
gressu templi D^{ae} Virginis in urbe ultrajectensi
valde mihi placit fecit, lectis longe dignissimis
Ego pro munificentia tua, et singulari in me
benivolentia (de qua etiam multa mihi perscripta
sunt a meis necessariis) gratias tibi habeo im
mor

mortalis, cultu, et observantia h[ab]itativa me
tibi tuis maximis in me meritis esse devotiss
simum obstrictissimum.

Nobili erudito humanissimoq[ue] viro Dno Ad: Ruffe
a Velleo ita ut petideras officium nostrum detuli
et obsequium insuper si quid subeat quod pos
sum, ubi ungue quicquidocunque su

Salve plurimum Clarissim[us] consillissim[us] q[ue] D[omi]ni assessor.
Littera quas mihi a vobis attulit uxor vestra sane gra
tissimam fuit. De Valetudine vero quod non adeo bona
aut continua esset, contristatis sum hoc tam[en] solaba
tur, quod malum illud non adeo pertinax aut spe
tuum est sed p[er] intervalle requiem concederet in
terdum, etiam si morbi radix difficiliter evellenda vi
deretur. Sed mihi D[omi]ni ita videtur constitutum in huma
nis, ut nullum sit spectivum bonum: bona malis
commoda incommadis miscenda, ut scilicet ad
illa ventura et aeterna bona respiceremus, et
a terrenis ad caelestia cogitationis nostras leva
remus. Ego et uxor mea mediocri quidem sani
tate hoc tempore fruimur at illud non ignoratis
senectutem ipsam morbum esse. Adificium hoc
nostri corporis vitiositate collabescere incipit
oculorum auriunq[ue] acumen hebescit robur pri
stinum visusq[ue] atq[ue] etiam ipsa memoria de
ficiunt, dentes quoq[ue] corrumpunt, dicunt ad
terminum oib[us] statutum. LXVIII jam annis
fere superavimus; Insuper illa laborum meta
septuagiesimis p[er]ta psalmistam annis; neque
autem morbi, qui me ab infantia propemodum

Debiliorem reddidere octuagenarium illum
promittunt. Et amabo mi Dne adfessor
quid illa vita nisi miseria est incommodis
et defectibus natura plenissima. Cum pro
terita vita ex animo nihil est quod me
magnopere vivisse gaudiam: Saepe autem gra
viter Deum meum esse offendisse recordor; huc
hoc ipso tempore immunis sum, quum in plu
rima me Labi sentiam. huc vita superantes
fructus est. Magnam est mori velle cum
tempus adest magis bene mori posse cum
necessitas postulat: huc didicisse summa est
felicitas, ut se nimpe paratum ostendat
quando a magno illo impatore vocat, ut
et prompte ad nomen respondeat.
Qua de libris tuis scribitis, vellem jam con
fectos esse, sed hi et valetudinem bonam
et otium requirunt. Ego in patria Historia
vixor Hedam et Beckam recensio et notis
Historicis illi libro: feci illud ante annos plures
sed Germania calamitas et mis illis scriptis
fatalis fuit, qua ad doctissimum Gronovium
eo valde petente Heidelbergam miseram.
Si vixero licentiam videbunt, sed terminis
mihi brevis conceditur, et inimica hinc
aetati Sydenh a lucubrationsibus quomodocumque
mi arceat. Academia Leidensis viduata
nuper est professore primario juris Suanenburgio

de alio in ejus locum adsciscendo de liberatur,
plures indigens ad eam aspirarunt, verum
airatoribus visum e re academiâ esse, aliunde
vocare aliquis nos virum, et in praxi (ut
dicimus) versatum, et nescio, quem Syndicum
Bremenensem denotarunt si vos ad ejusmodi
conditionem inclinatis commoda ejus cum
tempore injici mentio per professorum Vorssium
nepotem nostrum posset: quietiori saltem hic
loco vivere possetis, et studiis vestris magis
commodo, nec dignitatis minus accederet.
Hæc eo scribo quod ex litteris vestris intelli-
gam vobis constitutum mundi facturus
fuisse velle renunciare, quod et uxor in
dicavit. si igitur ad hæc animis inclinaret
res tentari, quasi vobis ignavis posset. Sed
hæc sufficiant longius quippe indagatus sum
et extra limites epistolares. Vale ergo Clariss
consultissq. Dne Doctor et adfessor. Concedat
vobis Deus O. M. cum meliore sanitate vitam
ex animi vestri sententia prospiram, neque
V. Cl. observantissimum amare pergete.

Braychi in batavis
Kno Kal sept: 1632.

sim autem et ero et animo
vestro

Arn: Buzgellij J. C

Amplissimo Clarissimo Consultissimoq. V
Dno Henrico Effio J. V. Doctor: et ad-
fessori aera provincial: Oostfrisid
apud Auriacum residenti.

Clarissimo Doct: viro Cassaro Barlaeo
Indocto & Philo: in Anst. schola illustr. profess.

B. S. S.

Dolo tuum Clarissim' vir amissam conjugem
tuam dilectissimam, multorumq' liberorum pa-
rentem, quorum major etiam nunc pars incom-
modum suum ignorat. Possim vobis multa adferre
ex historia quia sacra quia profana, nec non
ex hac quotidiana vita quia minime dolori
facere videri possit nisi te cum esse scirem
qui tum in sacris literis, et philosophia
veterum profectus, ut tuum humanarum
casus ac necessitates a quo ferre aio jam
diu didiceras neque Deo aut natura oblectam
cum esse putes. Quoties alios consolatus es
ad orbi notum et scripta tua satis superque
docent; iam nullis dubito quin ad malum
hoc tuum idem pharmacium adhibeas, dolo
remq' tuum eodem leniendum esse scias. Noto
tamen tui Barlaeo Stoicam hic agere, neq'
impassibilitatem aut indolentiam illam ve-
terum tibi proponere, quam aio imperis tuo.
Sominis autem sumis, qui ob amissionem ve-
rum pretiosissimarum, ne diu persona tam
conspicua merito afficimur, atque dolimus.
Verum adhibita rationis norma, illo adfectu
frenum cum tempore injicere, et concupiscentiam
animi a gritudinem ea lenire, cum neq'
vobis jam acciderit quod non cuilibet e-
venire quotidie videmus imo a quo nemo
mortalium exemptus sit.

Nascendo morimur It
inevitabilis moriendi omnibus lex, or a tabi
aegaret, et quod si in opere consolari nos
debet

147
debet non tam morimur Christiani, quam
cum meliore vita p̄ mortis commercium,
hanc fragilem, et infinitis incommoditati-
bus obnoxiam committamus. Sed frustra ego
tibi, vir clarissimus accino; scio te animum
habere Christi doctrina munitum, adeo ut
nullis humanarum rerum casibus sic succubi-
tur; et proinde ea rationis moderatione
te sine quoque casum licet gravissimum
laturum, quam insignis tua eruditio et
doctrina postulare videbitur. Illa tua pra-
eivit, tu cum Deo visum erit, sequeris.
Ego vero ^{gratissime} continuo illam mortis meditatio-
nem ante oculos magis magisque mihi pono,
quia jam non tam horroni quam delicta
tionis esse incipit, et simul cum ea mihi
contemptus fragilis h̄ vita crescit.
Quemadmodum autem nihil molestius
vita praeterita tanta vanitate tot ma-
lis referta, recordatione, ita nihil acci-
piens melioris vita spe accidere potest.
Utinam D. O. M. p̄ misericordiam suam
infinitam criminum meorum multitudine
obliviscatur, et me ad suum regnum
tandem transferre dignetur. Sed ne ti-
mor ultra, amantissimus Barlae con-
stantem, et philosophia tua dignum
animam in hac adversitate sumas, pre-
cor, neque ob hunc acerbissimum tuum

um dolorem nimium te demittas, quin
fructum eum ex tot annorum studiis
capias, quem hoc verum statim vobis
necessarium, omnes tui studiosi existi-
mabunt. Vale nostri non immemor
Trajecti Batav: ad diem XII Kal. Jul. 1695.

D. Adolpho Vorstio Med. Doct.
in academia bat: ord

1639

Lentilias et mi Cognate et more solito ad
scribendum t̄st̄udino procedis gradu. Ego vero
impatiens mora ordinem t̄r̄bo, et praecipuo
scribendi vicis. Cum tu Harpocrati letari vi-
dearis: Ego ^{aut̄} ~~vero~~ incipiente vere alacrior factus
ad vos evolare cupiam, si non corpore aeo salt̄em
vost̄ra sic res bono sunt in statu. Valerius Dei
gratia, et latiora tempora exspectamus. Navales
impera iugua nos r̄eriat, et videramur omni
potent̄m, ut faustiora nobis hoc anno concedat
et si non ex merito v̄st̄ro, ex gratia tamen
et benignitate sua maj̄. his. Epistolae Casari
bonianae legi elegant̄is san̄ et doct̄ae ex quib̄
de vita tanti viri circ̄i prop̄ius constat
multis aduersitatib̄ ad extremum usq̄
exercitati. Delectatus sum earum lect̄ione.
non parum licet una eademq̄ res tam sipe
repetita inob̄tia nonniḡit adfirre posse
videretur. Ego inc̄rtas meas Gronovio edi-
tori petenti misi, quem virum non in
doct̄um elegant̄is literaturae audio et
D. Salmatio laudat̄m. Int̄elligo ex ip̄so
effigiem Casanboni in manu D. Heinsii esse
quia oro auderetur ut ari insculpta publicetur.
Miser ad me nuper D. de Geyn Eq. Bloisig
epic̄dia nonnulla in obitum filii sui
dilect̄issimi Luit̄ia defuncti, erat is ma

qua spūi juvenis, cuius ingenio pater plurimum
delectabatur. Misit et ad me D Bar
laus suam medicam hospitam elegantem con-
scriptam, et iconibus insuper ornatam ita
ut minimis otiosum fuisse eum, et si morbo
veniretur satis molesto constet: Effusio
Pontani Gelvica: Oratio tua fimbriis
hic ab obibz laudatur, sed nulla ejus
exemplaria apud bibliopolas existant.
Emi pridie libellum Batavii editum
a Thomasino, quo vitam Cassandrae fideles
Politiano et aliis olim celebrata et
ejus quoque scripta epistolae, et orationes
continentur, et alium Gabr: Naudai, cui
tit: Bibliotheca politica venet: Impress
minima forma: sed care venduntur, cum
ante moderato satis pretio ibi emerintur.
priusquam Angli et nostri bibliopola
certatim inde magna copia libros ave-
herent. Vidi ante paucos dies apud D
Voetium librum cum titulo pro bromi
Copti sive Aegyptiaci a Jesuita quodam
Athanasio Kirzgero TuLoensi Roma in
lucem editum, ubi multa de veteri lin-
gua aegyptiorum, quam copticam vo-
cant, refert; Unde varia antiquarum
religionum et antiquitatum mysteria
colligi posse putat. Ejus generis libros
pl

151
plures in vaticana et aliis bibliothecis
Roma extare tradit, ante ignotos;
characteros item sententias, inscriptio-
nes quae lingua ex India et china alla-
tas exhibet, additque ea lingua usos
olim christianos, qui tempore Diocletiani
in desertis thebaidis se ob metum persi-
cutionis continebant, eamque Graeca in
multis similem. Verior ut fingo carcant
haec vidi, vidi autem quia mihi suspecta,
Sed quo progredior, ut te nempe incitem
et obligem, paria ut facias. Hac septi-
mana promovetur apud nos Petr. Bogarde
F. J. D. D. Berak gener. Jac. Cleo. F. Libbertus
Can. Martinianus praeterita septentis est
At quod pene oblitus eram, vidi sic
libellum de cultivato priff. cum
medicorum linguinensium iudicio, ubi
tamen vestrum nomen aberat, editus
hic apud le maire ante annum, quid
de eo sentias scire vellem. Jam
manum de tabula Tr: 20 Febr. 1639

66
Ad Doct Bootium cum is mi
invitasset ad nuptias cum cogna
ta cilebraturus

Clarissimè Dne Doctor

Me cum conjuge sp: tua magna materiam
ad convivium nuptiale invitari fecisti
quod gratissimum quidem fuit et si res
tempus et aetas ferrent, aliquem in
ea solemnitate numerum faceremus.
Verum cum suprema hac aetas nostra
73 annorum juveniles delicias ultra
non capiat, imo quodammodo advescit
eaque jam ad exitum suum properet, noli
quasi id contemptum tribuere aut acre
ferri, si praesentes nos non habueritis,
quod autem senilium rugarum inter
tot florantis aetatis ostentio efficiet,
quam ut cadaveris prope diem futuri
spectra generalia gaudia vestra inter
turbent. Quare mi Dne ne invidias quasi
tranquilla noctis nobis quietem. Ego
autem vobis, ut non tantum nostros
annos attingatis, sed et superetis con:
cordi, et casto amore Deum Opt M
summis votis Veneror. Vale

Cato olim Egatium inprossis ubi endiflorales
solita licentia scribitur, videtur si proinde ob tanti
viri gravitatis suspensas, proinde dicitur ad publicam latibiz
histrionum fronte turbantur in
vivite felices concordia semper amore et
prosperitas longo tempore laudet avos.

153

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

17
C
r
b
L
J
t
p
u
k
T
n
o
A
D
ro
✓
p

In nomine Domini nostri Jesu Christi

Cum nihil certius sit Hominem in mortali femine
concretum mori oportere: at nihil quoque incertius
quam temporis punctum, quo quis Debeat natura
cedere: Ita non intemptivum esse putari ante diem
meminisse mori, et bona, quae ex naufragio salva habeo,
bene meritis impartiri. Catharinam Christopori Bever
landi filiam ex affe instituto heredem, ita ut in omni
jus quod tempore mortis habui succedendi habere potesta
tem. Videlicet illa sibi Nummos nunciata libros,
picturas et imagines nec non auri stromatis tabularum
una et argentea coelivaria cum gentilitiis insignibus vacu
leri. Rebecca Tibbit ancilla mea laqueum. Eius
Filia Anna quam subditam edicari, si meis perfice
ret obsequi iussis, ac consiliis, CC. Libras eius nomine
in arario regio minutas, do, lego. Item Hannia, ancilla
mea et orbis lectos, ceteraque suppellectilem do, lego.
His ultima mea voluntatis executoris facio Reverendi:
Doctorum Th: Smith & pariter ac Doctorum Hans Sloan
rogo q. simulac exspiravero, meum cadaver condant
sepulchro piro, iubeantque in scalpulo sano.

SEDIBUS UT SALTEM PLACIDIS IN MORTE QUIESCAM
parieti infigatur Marmor hac inscriptione spectabile

HADRIANUS BEVERLANDUS

NON UNUS E MULTIS PECCATOR

HIC IACEO. HIC UBI TU, QUI HAEC

LEGIS ESSE NOLLES. VELLIS SI

VOSSIANOS HEINSIANOSQUE MANES

BEVERLANDINIS SUSURRIS MULCERE

POSSES.

post huiusmodi invidiosas largantur
pauperibus libras quingidas, totidem in
saxum et Marmor impendant. Bonae
faminae quae meos oculos claudet, aurum
e collo pendente nimum et vestimenta
concedant. Hoc meum Testamentum il
lato corpore sanaque mente ipse scripsi.
Si minus aliquid legitime fecero, volo
tamen, ut hoc scriptum pro ultima
mea voluntate habeatur. Me Hadrianum
Beverlandum sic velle.

Rogati interposita testatione fir
mabunt. Scribebam XXV Januarii

MDCCLV Londini

Stylo loci

quod attestor

David Mortier

Pieter van Gunst

Hadrianus Beverland
aetatis LIII

Handwritten text, likely a letter or document, written in a cursive script. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through from the reverse side of the page.

Handwritten text, possibly a signature or a date, located below the main body of text.

Handwritten text, possibly a name or title, located below the signature area.

161
De Bewijst hebben van de generale
geotroperde westindige Compagnie ter
vergaderinge van de Thienich. Alle
den geene die deze sullen zien, ofte
hooren lezen, Saluut. Docht weten
dat wy ten dienste van de Compagnie
ende tot bevorderinge van der selver af-
faires en Negotie op t'eyland Curacao
ten hoogste van noden hebben een bequaam
ADSIStENT, Zo ist dat wy onderricht zynde
van de bequaamschep van Paulus van LIENDER
de selve daar toe aangestelt en quadmittent
hebben, gelyck wy den selven aanstellen
en committeren by desen om met het
schip. No: Johanna ^{gedoerd door Capitain Black} na Curacao voort over
te gaan, ordonneren en gelasten wy
alle, en een ygelyck, die de selve sal wer-
den verhoort den voortende PAULUS VAN
LIENDER daar voor te erkennen ende
respecteren, want wy goed gedaelt hebbe
zuleks also te behoren. Aldus gedaant
en gearresteert in onse vergaderinge
voort in nytgegeven by de Camer Amsterdam
den 12 Decemb 1719.

• ^{ander stond.}
J. Boreel W
Ter ordonnantie van de selve
J. van Aethisius

op dyndag de 16 April 1720 in 2de g. stoken
ancher a. g. i. n. 1720

18

The Board of Directors of the
 Bank of the City of New York
 do hereby certify that the
 following is a true and correct
 copy of the original of the
 same as the same appears
 in the records of the said
 Bank.
 Witness my hand and the
 seal of the said Bank this
 10th day of June 1857.
 J. B. Thompson, Cashier
 of the Bank of the City of
 New York.

In presence of
 J. B. Thompson
 Cashier

be... ..
to... ..
the... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

Handwritten text in a cursive script, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is oriented vertically along the right edge of the page.

Uyt een boeck dat tegenwoordig bezit bucker die
set op ex aucte v. Mattheus ¹⁶⁶⁵ ^{door willelm}
5 ^{de ontzekerde v. Mattheus}

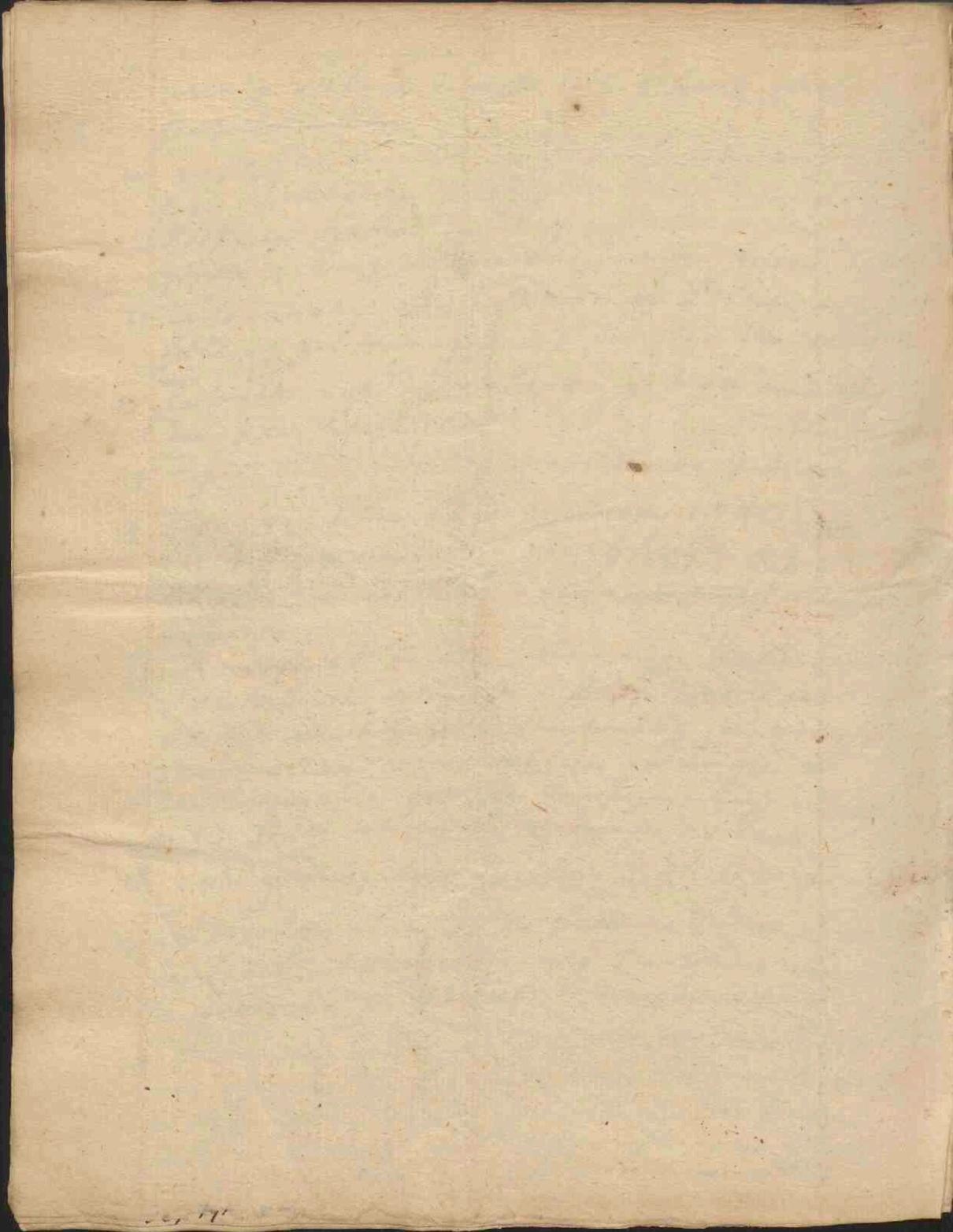
60 curieuse sticken, of segriffen
beginnende met den jare 1555 tot
1622 rakende de Ridderfchap, Steden
en landen van Utrecht

165

- 1 Afsweringe van de koning van Spaenje
- 2 dey eed van d'officiers vande provincie van Utrecht
- 3 Beraminge van te maacke de boeck van
oudsijld geld 1555 en octroy van Keyser
Caril daar op gevolget
- 4 Sier uyt blyckt dat die van Utrecht haer
roep by de keyser, of zynen raad hebbe
moete kaley.
- 5 dat de Staten geanteviseert sijn volgens
de nader unie ordre te stellen op de religie
- 6 verzoek dat de Ridderfchap, Stad, en Stede
van ds lande van Utrecht doen dat de geeste
lycke so particuliere als generalike sig
sullen verbindte te voldoen d'ordonnantie
vande Staten xv aing 1501 bestaende in 17 pointe
- 7 1545 ropende eenige aflossinge van eenige
parcelen van landerys die de Cartuisers be
leent hadde van de stat van Utrecht
- 8 1500 nominatie vande Staten s' lants van
Utrecht van 3 personen tot segronts ampt van
Utrecht in plaats van Charles Trille aan
de stadhouder

- 9 Dedictie ofte commissie waar by de Stadt van Utrecht verstaat t'eerste litz. Geloof gees seert te wordy.
- 10 versleede dedictie en Remonstrantie vande stad van Utrecht principale lizen dat een Edelman uyt de Ridderhep, en daar com parerde burgemeester soude connen wesen.
- 11 ordonnantie ofte instructie op d'electie en Billig vande magistraat der stad Utrecht 1504.
- 12 Extract uyt de verslegginge lizen donoetdag den xxv april 1500 Trillo lizen
- 13 Copie vande privilegiez aas die vy Bunslets gegeuz.
- 14 Copie van liker Land-brief ofte verbintnisse van Bisschop Heirn en van versleede gepna lificeerde ondertkent, van niet meerder te belwaren.
- 15 Reverforial Brieven daer inde kwaltrens d'Amersfoort overgeeft Bisschop Hendric van Utrecht van t'Guys te Stouitenberg, en wederom vande selven in een erfleen ontfangst op de voorwaarde dat het voorsevee Guys altoos wesen soude tot en bisserminge des Lants
- 16 eet gedaay aan Lyncster 1506 xxvi april
- 17 articulen waar op de heer van Villers, Soek van Ladeke by provisie als stadsonder van de provincie van Utrecht is aangenomd
- 18 formatie vande Raad van Stats gedaay 1610 aas ygeyche die het soude moge wesen dat so ic wiet te sigge Gaddy lizen d'administratie der heeren Staten van Utrecht en de rekening daar van gedaay dat soude aanbrenge, en inde daar toe gestell des tijt van binnen aessdagen

167

Handwritten text from the adjacent page is visible on the right edge, including the letters 'A', 'e', 't', 'per', 'er', 'me', 'de', 'A', 'B', 'C', 'D', 'E', 'F', 'G', 'H', 'I', 'K', 'L', 'M', 'N', 'O', 'P', 'Q', 'R', 'S', 'T', 'U', 'V', 'W', 'X', 'Y', 'Z', and some numbers.

op 23 groot vier conlyk tafel vest wiss gelyc
ANNO 1413 op St Stevens dag in Malo

den dierste is overcomen by de gemeent broeders
het getal der werelt lycke broeders niet
mer wils sal dan twee en dertig, en als
er een van dese getal sterft, so sal by de
meent broeders een andere broeder kiezen
des doods broeders sterft.

onse reflexie dag sal altoos wesen op de eerste
manendag na St Victor. 1712.

in vande wesen
die gaff gelyc so
die geroecht is
indatid
was Dirck Ruijter

Alle wiled ghyt di werck in goet afgebrach door dit 12
kies, by id in lant oorlog
gheind nader zand, dat wils sprijt had wyl gemaek
toorn de cloet, so oh id groot vonds stes mar ey wils
admeent on de cloet dat wils in te lang, so de stes die
for sement mals had ghebricht, so dat gelyc in gelyc
wils was wils voor in gelyc te bren, gelyc so dat wils
dit is, die stes had voor die gewest, die vort dat id
wils had gelyc, mer die wils door d' yflesse
by wils was afghemst, so gelyc, so wyl gelyc.

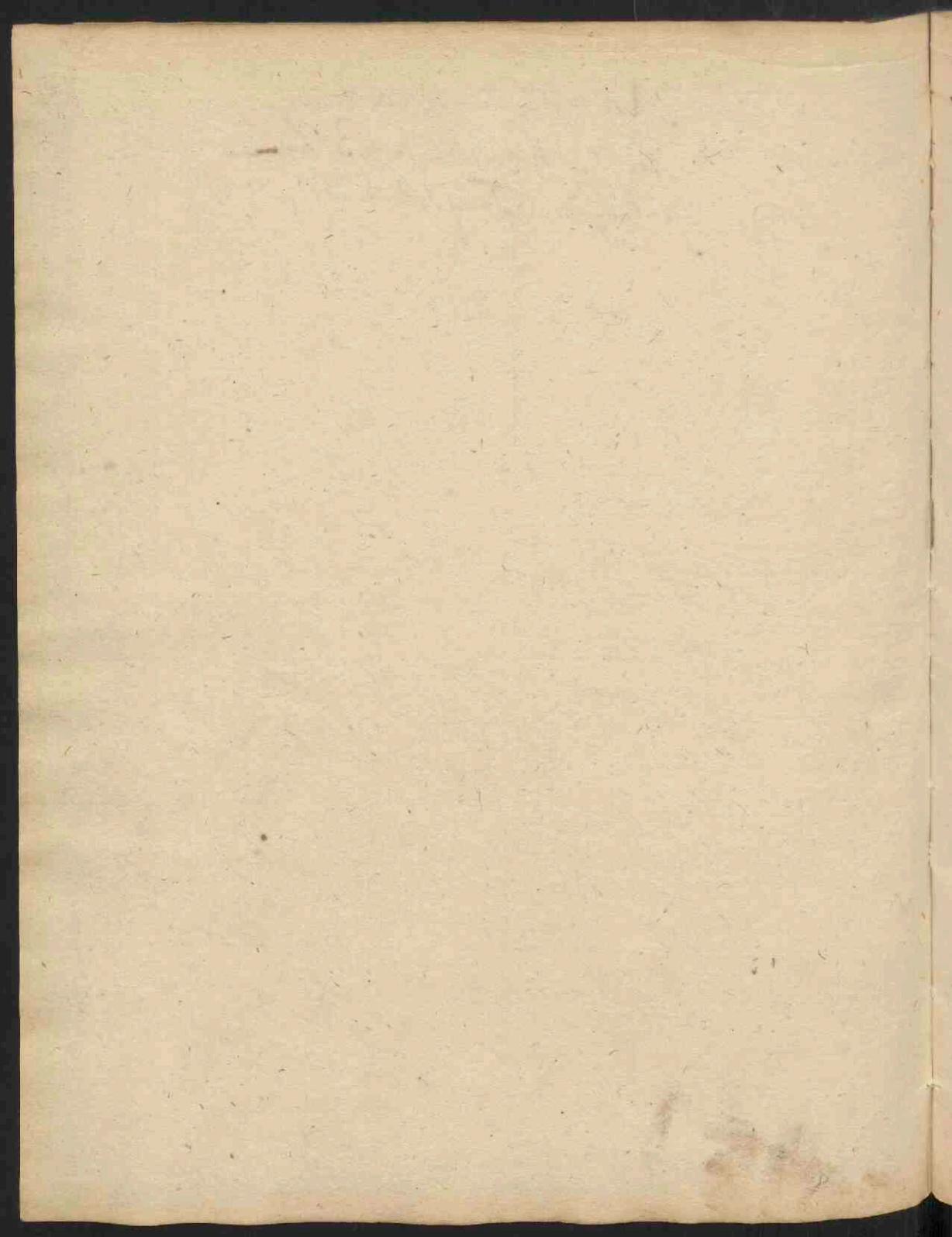
Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text, possibly a signature or a specific note, located in the middle right section of the page.

Annota quadam
in Johanne de Bikan
de episcopis Trajectinis.

171

Johan Tritheimus Oper: Historie tom: pri: 173
lib: 1: pag: 145. in catal: de lib: virorum

Johannis de Beka clericus Traj: Eccl:, vir
in scripturis sanctis eruditus, et singularium
rerum non ignarus. Edidit quaedam ingenii
sui non spernenda opuscula, et quibus ego vidi
tantum volumina apud sermons compositorum
ad dominum Johannem Episcopum Traj: Eccl:
et Wilhelmum Ducem Hollandia de quibus pon-
tificum Traj: et comitum ducum Hollandiarum
incipiens a tempore sancti Willebrordi pri-
mi episcopi usque ad annum Dni milles:
ccc XLVI de ceteris nihil vidi
Claruit temporibus Ludovici Bavari et Ca-
roli quarti imp: a Dni milles: ccc XLVIII

Philipp de Leydes lib: de sorte principantis
cap: 60

Quid Landis, quae memoria, quae honor Co:
mitibus Hollandia superesset, nisi fulix
canonicum S: Adalberti in Eymonda, et
monastica vita pro tempore illorum facta
et deinde brevi compendio Johannis de
Beka praesbiteri vigiliis atterasset

Vide porro 4 val: Andreas Bibliotz
lib: pag 456 et Ger: Joh: Vossius

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Annotationes et correctiones
in Johanni Beka Historiam Ultraportinam

175

In ludice
Linda 32 dile

Intra lencus quicquid hinc Stier
intra in page instilake 975 Heda d' Amica Miden 975
intra in micell: pz 102 Franckre a 1005.

abbekewda abonin abeenwala a 1005 abewolde

Euvifdorpe aegianhorz Euvik effdorpe a 1005

Euvolo Euvols a fest, hest velt ultra veltam over de vize

Tortena vort

hoda Byuffens bouz R d'uz.

quadrangula hoina a 1005 hoidis hoinis

pz 7

Linda 13 fupranat + arant

Intra

Supra + ut

pz: 15 quadrangula annos = XL

pz: 19 li: 16 p. = qua eis praefixa s'ji D Thon de cauda illis
Eiditio labire accidit

pz: 21 matino Polano = polano

Sada fupranis = fixationis

Und post d'uffis vlt aeg = paz

Ein capff = Ein

pz: 29 qronis = qronis

Und ponz d'ignis d'ps d'vi = ipoc avo

Eudiz qron: = Eudiz in qronis

pg: 30 familia nota duplicem quae significat
 vocis, infests ad Hecan pg: 147 in fine

Indy pg:
 cuius
 nec. regno / Carolus fiscioris comit. Amb mirado
 cronica: pg 242.

Indy pg
 h/ps sig. p. 20 / bits fratre Wadonici in M. S. codicibz
 h/ps versus belgica et gallia infra 37 f.

probitas et / h/ps et vocis belg: broom h/ps pro ro
 laudacia / bispo accidit

definitio / reparaffs
 repara / comitum ingun / B

pg 32
 vacabit / vacavit

pg: 33 de lifu. Petrus colozan de S. L. de lono

Baldunius XVII { filius a° 990
 { obit a° 994

pg: 35 Hiis liffido Baderadi ortu h/ps adit de pro
boche h/ps in liff quae liff in initio gental 1026 11
ubi Zy h/ps in vocat. Et filia linga liff
pro comit et liff in vita ad liff pg 37
in fine liff liff liff fratre h/ps Wadonici
comitis Hollandia liff. ubi de liff tabella collez f

<u>Wadonius</u> <u>100</u> <u>comit</u> <u>Holl</u> ; <u>obit</u> <u>a° 903</u> <u>liff</u> <u>liff</u> <u>quadragesimo</u>	<u>Wadonius</u> <u>II</u> <u>comit</u> <u>Holl</u> <u>obit</u> <u>a°</u> <u>908</u> .	<u>Arnulfus</u> <u>comit</u> <u>Holl</u> <u>obit</u> <u>a° 993</u> <u>liff</u> <u>liff</u> <u>liff</u> <u>liff</u> <u>liff</u> <u>liff</u>	<u>Wadonius</u> <u>III</u> <u>comit</u> <u>Holl</u> <u>obit</u> <u>a° 1039</u> <u>liff</u> <u>liff</u> <u>liff</u> <u>liff</u> <u>liff</u> <u>obit</u> <u>a° 1030</u>	<u>Wadonius</u> <u>IV</u> <u>comit</u> <u>obit</u> <u>1040</u> <u>liff</u> <u>liff</u> <u>liff</u> <u>Holl</u> ; <u>obit</u> <u>1062</u> <u>Wadonius</u> <u>q</u> <u>obit</u> <u>a° 1063</u> <u>Baldunius</u> <u>liff</u> <u>liff</u> <u>Holl</u>
--	--	---	--	--

Hac si quis penitus inspicitur, facile colligi
 getur aut admodum puerum Baldunium ad episcopatum
 per

177

peruisse; aut (quod vero similis) Hedam +
genealogica errasse. Nota minus quoniam in Si-
pfridi nomine contracto, more quod a vi,
non enim sicco cognomine est, sed idem quod

MSS
62
Clarita
B
L
L
lo, non
Sicco

Sipfridis, quemadmodum Benno uen qu Ber-
tini episcopus infra p: 126 in initio

Li 20 Ludovicus Alberto Albertus Nizo Nicarius Lono Ludovicus
Li 20 Laurentius Chino Curadus Goyelo Godofridus sui Luffridus
et innumera alia Virorum nomina propria Heziloffen-
rius

qua ea tempora in O h'minari amabant

praeter duos p nominatos erroris committit Hedam
totidem alios quos digito ostendit Buegelius lib. 1. f.

Annulphus Holi: comit III pater Sicconis in J. Leo
a Tribis interruptis lista Bida fol 35 ubi Buegel:
lit: 6.

p: 37 lina 6 impetitus profuit a profuiffre

monasterio Anno 1050 = 1054 Gronovius Bly: p: 222, 222.

quidam dicit comit Tegedorini: redundans sane uocem sic et
infra hoc, addo nisi genuino nomine uocatus fidelis
cognomina dum tunc Longobardis nondum uata ubi p: 137 ligura

Notandum quod in diplomate Henrici IV imp: Baw f:
Lins legitur lib: C 32. Hedam MSS: fol: 110 B uide Hedam
Buegel 130 ubi Baw filius.

penultima lina Siccon/2 in oibz MSS bitoni et Buegel in margine
Dati: firmarii p: 20 et quod filijunctus obf: p: 196.

8:30
cognomina hoc
in parte incognita
quod cont

Linea 12 occurrat / occurrat

Linea 17 provisus / premissus

Henrico II imperatori / qui
paulo infra epistolae per
annales ubi dos / illi

linea 20: Rithimius / Rithimius
auctor Germani Rithimii Amicis Storch de quo
Vaer: Ann. Bibl. Belg. pg 46.

41 pag: Gertrudis quod Comitissa / Comitissa

42 . b . Cetera additio fuit Hollandis q. temp

pg 42 com
hanc pagam pro
episcopo
Addit. eand. Episcopi Godofredi Incomin
quod videtur in ed. prim: fol: 150.

11 habing in antinno 1064 hic Mozintino Baben
Baznfi de Ratibondis Episcopi Hierosolym
profectus scribit in fine anni 1064 Edil Tiding
fol 50 b 60 Heda 151 Edils prima fol 42
b 43 b vir Suidis, sed super bis Henrico imp
certuarite adhibet ibid: 149. 151 b

Wilhelmus Episcopus in humiliter scribitur contra
pontificis dicit et de communicatione Henrici IV
Imperatoris causam defendit. Apologia Henr: IV
Imp: pg: 130 edit: 30 Ed: f. 272 ut in Cgm
v. 272 a 1084 ibid: 197 in initio

104
int. m. d. d.
privati

105

105

107 in l.

109

109 in l.

in fine

111

in fine

112

in fine

112

in fine

112

in fine

pag: 45 in mto
 obit Anno 1110 / 1114 / indictione del Anno 1100
 legitur annis VIII° de Episcopatus Burgardi prole
 lib: LIX 3. ubi vocatur Cuzradus p[ro]p[ri]et[ar]i
 suum Ecclesia mariana fundator.

49 Cuzradus aliquando comes & p[ro]lati / vid[et]ur ex: Hall Goudeu
 pag: 340 a

caus[is] infra Henricis de Godfrido nominantur / prior ratione
 officii p[ro]pria a parte uxoris qua[m] filia comitis
 Frederici de Arant p[ro]p[ri]et[ar]i

caus[is] infra
 anno 1145 / de anno 1145. Heda 167 m.
 palatinus palatinum / palatinus.

pag: 54 de line[is] Eymund / de line[is] Eymundam delata b[er]t
 foat a Leyd lib[er] XVIII cap[itu]l[um] 7 h[ic] referat ad a[nn]o 1170

pag: 6 Diploma donationis // quod in antiq[ua] indies origi[n]e Ecclesia
 b[er]t[ur] in p[ri]ncipis inscribitur
 donatio s[an]c[t]i Godfridi de R[ati]s[ona] quo fit ut Edda p[ro]p[ri]et[ar]i
 sui donat[ur] de Ecclesia op[er]is de [lo]co

52 p[ri]ncipis infra p[ro]p[ri]et[ar]i an[ti]q[ua] regim[en]t[ur] 27 / imp[er]ii Frederici
 Imp[er]atoris de Episcopatus Godfridi XXIII qui incidit in an[no]
 G[ra]m[ma]t[ica] 1170 Diploma sub[sc]r[ipt]o MC LXXXVIII ab filio s[an]c[t]i
 cruce[is] de v[er]bo vid[et]ur Lib: M f 11, 12.

61 h[ic] Nod[us] in / b[er]t[ur] male f[ac]t[us] indies regim[en]t[ur] Profam
 p[ro]p[ri]et[ar]i a f[ac]t[us] regim[en]t[ur] dea s[an]c[t]i de Arant

64 h[ic] b[er]t[ur] de p[ro]p[ri]et[ar]i
 MS b[er]t[ur] de / s[an]c[t]i b[er]t[ur].

65 gloriose v[er]bo s[an]c[t]i /
 caus[is] infra / d[ic]it[ur] in R[ati]s[ona] p[ro]p[ri]et[ar]i s[an]c[t]i s[an]c[t]i circa v[er]bo
 cath[ed]ra v[er]bo f[ac]t[us] regim[en]t[ur] s[an]c[t]i b[er]t[ur] de c[on]tra in man[us]
 b[er]t[ur] b[er]t[ur] de v[er]bo b[er]t[ur] de v[er]bo

65 in medio uniusdem Eiddem / ^{et} cindem
66 d'berthiz Bariaest de Brero / scripsit icones pag 36
in fine Bochebberz D'p Ezmond pag 22
66 Ad feignover per ~~est~~ ^{est} ~~signant~~ / ubi quid quondam beati
Matzen, fact Matzen nana a 1203 Ritzgruis de
morgen in medio

~~inter wodes et Bochebberz~~ ~~desant~~ ~~etc~~ ~~vaba~~
67 tacet ac. / ut vera fannia et ~~indantia~~
infus

69 MCCXXII Beindo N. / ordis
infus substantia
animaverint

71 principally daubnie / et deoral aj fact Ottow Epo
trudatis quod buordiz a 1227

Heradonis tubuloi.

73 ~~et~~ amiffons / capit minim geturabat castellan, #

Andm
airfo
indiantily
Tudatinis

74 intundis ad line / ab line
sjoch / gest et deular.

75 linda brinda / in anniv: felv: lib: D 110 VI Kal aug
d. p. m. Willebrand Eps qui monasterii ura vale
dedit et promovit et de vobis per am Galgenweert
confrantily Willeis / confrantily

77 bruent fiit aruz / in d' aid oversting fol: 34 a
wat del pongeling wagdelier was 3 ges ridder dura d
op de vader Kerpin manid dis heyl ridder wat
et et al dis croand dat zycht outling.

pag 77
quales

Debet esse miles dat is ridder uti in d' ouer
fotting fol. 34 b.

181

70 in medio
figura bindis / = figura bindis.

79 Albertus magister regis burgundie proffigis dicitur
didit ut uenat / didit ut uenat

82 Linda 16 impati batis / impati batis

87 conbrings / = conbrings

89 demorsator / demorsator.

proh. demum lib.

occipara udat / occipara udat

91 fibilla erytreda.

glossas latino barbaras

hic cronicon vilgard de anniv: mart lib F 14 b

92 scabius de comely. de cart. Jan ante p[er]m
Linda dicitur
ut haffovix dictionem scabini ab Andromanis

steti. vid Catal: scabinonj a° 1266.

Vilgus nova polystelis / = gmelinidum

93 Bernardus de Hagen Gerardus de Hermal / in MS
Bernardus de Hagen, Gerardus de Hermalen

95 in annij 1267 / 1267
miles de quidam gentes / in Stapler. Belg: pag 43

videtur datur in p[er]p[et]uo xiii c marchen

videt a me notata ad nazimide thesa pag: 222

magis que popularis reddidit / a° 1304 quoni aza
ad v[er]am pag: 223 libra 4.

quod magis probat / uti in MS sicut Bernardus de Hagen
de regis Gerardus de Hermal uti in MS ac

verham Belgica MS ubi post b[er]n[ar]d[us] h[er]m[an]n[us] Knop
verbercht st p[er]p[et]uo reddidit in dat notis dicit
valde f[er]re

~~filii~~ ~~gipht~~ ~~berti~~
ad Trupet pabte Gendalozia 355 N° 112.

~~Proteritipendi~~
Lura Expiatoria supus cordis
Cate autu pldisqu / plurimis
illima fundibilis / fundibiles

Hic Will^o deus fact in Hadden gloriosq acclamari vniq
qus x comiter edictis barony se miles milite / vider us a
vilitate nimiru abesse.

gus dunnis / pldunnis.
Ardo Arnoldo de Vffelftin / qui inuoluit dicitur Mariam
Andonis Epi filiam naqdem.

notis ~~fa~~ fiant et anno C 1320 martini / pug 97.

gustibus Giffelinis / Giffelinis
margin ~~Dillendin~~ ~~fulgentine~~ / rante Blata Eie virgila

gullit-i dngtionu // promitit fuit
dit maris autu ~~marz~~ / Martini.

notis ~~an~~ annillari / annigilari vlt annillari
notis autu stochis // stochis VI kal: Apr 1322 XXXVIII

suffragiis ~~pro~~ * 5, 6, 7
minigipht ~~is~~ ius gratis / gendaloz 256 N° 11

ling Lindam Epit ~~gund~~
Blaobus outgoun was do 1305 parocipapud
1310
in Voerhout . R. g: Lymat 54 b 55 b
Henric Pi Epit
O Kal oct: Lib: F 166
Berta Soror Epit O 24 Nov: 18d 17
Spront vs outgoun 1321 parocipapud
Il ordit de Outgoun
cane traf O 12 octob ibi

130 Andreas Kirke Post annis 11 / in diplomate de a° 1131
scribit annis regni: III libr: C. S. in fine

130 Godofridus de Romen Post annis 22 / in diplomate de a°
1177 et 1178 scribitur annis regni: XXIII

130 Otto de quercia ... 1222 / H. Adoniciis visus ad lin
Post annis 3 a° 1208 in a° 1210 qui
inter franco annis regni episcopatus
magno Otto ad regni
episcopatus 1212. undecimus facti: 1308

130 Otto de Lippin Post annis 20 / 1205 / 1215
in diplomate de a° 1217 scribitur annis regni episcopatus
primis libr: B. 5.

Otto visus ad lin a° 1227 ubi in dipl: ibidem quo a° per
H. in carta de deo in Goy et Gaiken. b. in H. de
209 ubi Othonis Ep. annis XI

130 Willibrandus de Oldenburg Post annis 1225

1227
a° 1227 qui annis regni primis libr: prole LVII 65
pro mibi scribitur annis 1227 episcopatus XII

Otto II a° 1227 interemptus prope Concordiam.

130 Otto de Hollandia 1233 / electus 1233 in diplomate
confirmatus 1245.

de a° 1245 prid: in adu. legitur annis

Othonis Ep. primis. Reg: lair III B. in

in alio ipse vigilia Trine Apli 1245 vid

Tit: Sti Petri de la ibi legitur, ut in diplom:

1296 quod antea quidam electus, per 2° anno
a° 1245 confirmatus et consecratus fuerit

130 Johannes ab Amstel 1299 / electus

130 Johannes de Zirel Post annis 11 / 0

130 Johannes de Oostrom Post annis 2 / Johannes de Bruchrook
1322 Post viri benedicti clari: nota

139 Joannes de Dyke / 1323.

Joannes de Arke / 1342.

140 Rudolph Lincburg
Post annis 29 / 9

144 Utrumque inquit inquit / utrumque inquit

153 Anno annis 29 / 9 a^o 1433 videtur

ad Veritas Basil viti p^o 269

161 Joannes de Amberg videtur legat^o t^o Utrou
a^o 1468 1477 1480 1479 1483

162 aduersus off^o in / aduersus off^o in

164 prolimo ab obfidione s: / prolimo ab obfidione dis s.

167 Sacramentum dicitur in / in.

h^o inde unde et de C. l^o 2

Coudwadebrugge Rodis Coustadebrugge 117

unde et de H. l^o 2

Heroldi natus in fabulis antiquarum familiarum
quodamque regunt 71 -

unde et de l^o 2.

Lars castri traditur d^o in d^o l^o a^o 1227 - 73

Willelmus coffecium 11 110 / a p^o Arkeio descriptis

in vita Jo. C. l^o 2

~~de nobili familia de Amstelredam qua et amstelredam quibus~~

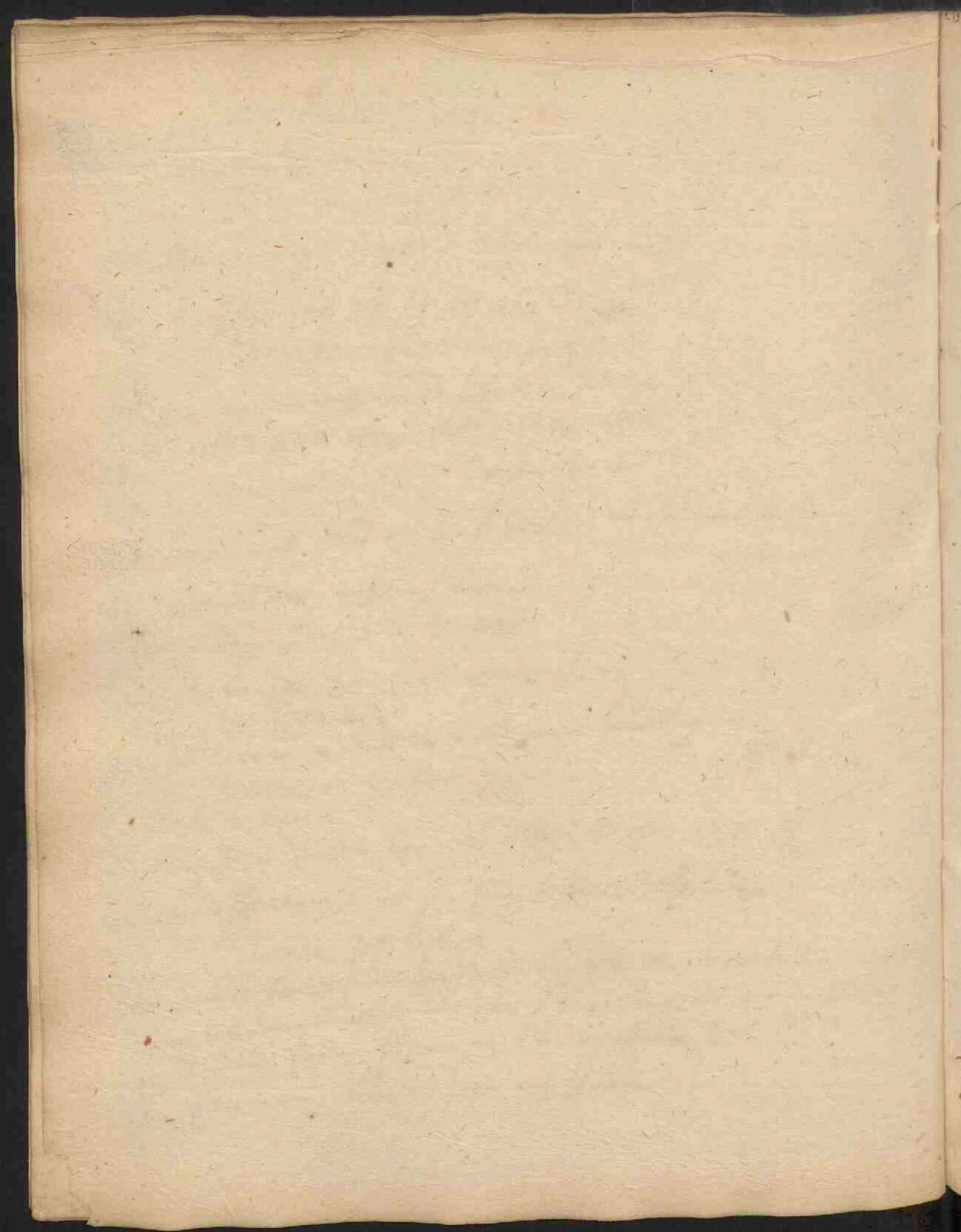
~~familia viti descriptis actis / dicitur Lego p^o quando quidem~~

~~Hollandis fuit figura p^o 12 v: quodam 420 N° 11~~

~~pro p^o commendarit / p^o 119 figura~~

187

ki

19. Balduin toorn. en Ballarts toorn rij.
1522 - 9 b.

26. Et munda

25. Marcellinus

189

De laatste Bemieringe der Stad Utrecht is ge
weest bij hyde van Bisschop Baldericus

2. Doriphatim intrat capite nonnullis civibus
mense Aprili a^o 1410 prob: § 161 Reg II
138 providens senatus civitatis traject. Dat
dixit grafie van successe tot datlyck ^{sonde} ~~weest~~
uyvallen, en vermits beyde dese naburige
Heeren multos hie sanguine, aut obsequio
pinctos in civitate haberent, quibus in
partibus eintibus, gravis inimicitia oriri possit
ea propter edicto cavet ad in des jaare 1400
doet de Heere van Alconde des jaars h' voore
gestorven was, in quibus se alterius partis
grahoni aut rebis immiscuit, sub pena
se condemnatighe eod. a^o 1400 variis qui
edicto non paruerunt prob: § 159, 160,
ipse que urbis proter Bernardus Proeyns in,
fleso cognomine (Reg I II, 12, et ibidem
a^o 1410) quod quibus bekijft Johannis van
de Aa quod Briderodii partis heit officia
ibid. 162 se rij II

230
203. Theodoricus de Hagenan capite plenus a^o 1451
in actis civitatis Reg II, 45, 49 repetitio dat

191
ex libro in fol: notitia marcionatus sacri
Romani imperii pag 171

Philippus le Roy, equis Banneritus sacri Roma-
ni Imperii liber, Baro Dominus de Broncegne
Olegem, et in capilla S. Lamberti in Regi
a comitibus supremis f. belgium et Burgundiam
ararsi affessor.

Broncegnem praclarus et amantiss. est pagus atque
in signis dominatus, interdu majores hujus districtus
reconferitur, qui ad comitia vocantur in q. iis
suffragium habent. Uno a lira milliaris pa-
gus abest. Broncegnem Diva Virgini sacre reli-
giosa populi visitatione olim d. Libris.

pag 174 H^r Philippe le Roy Ridder Geese van
Broncegnem Olegem et in Capille S. Lambert
and Raad, en commis van syr majesteyt fi-
nantien.

De keyser Leopoldus maechte sijn vry baron
liberi Baronatus a Cesare collocati domini
le Roy de Broncegnem in
prouis adeo etiam dodum notis comitis scientia
auctoritate et potestate, quibus supra elem subter.

Voluimus, utque concedimus, ut quo haec vestra
sublimatio, ac status, prerogativa claris in oculos
incurrat, super scuto gentiliorum armorum
vestrorum (quod secundum longitudinem et latitudinem
dividitur in quatuor partes aequaliter divisim, in fe-
riori sinistra, et superiori dextra alba seu
argentea, trabem rubeam, et superiori dextro
ad inferiorem sinistram angulum descendente
paterna Linda Leroyana arma, in dextra autem
inferiore, et sinistra superiore secundum latitudinem
dividitur rursus aequaliter subdivisa in inferiore
parte rubra a dextro latere scillam quinquean-
gularum et a sinistro feminam crescentem,
flavas hinc deauratas in superiore vero parte
alba seu argentea duas rubras arcus ordines
invicem distantes materna scilicet Hoffiorum
familiae arma representat additis binis com-
militonibus Helveticis, album rubrumque inditus
in sinistris dextis hinc quartiduum Leroyana
veline Hoffiorum familiae demonstrant) loco
Galeae apertae, seu clausae clausurae et
coronatae cum suis ornamentis a hiis a maioribusque
tuis ante haec gestis, ac hinc ipsius per ductis
gestis deinceps super dicto scuto coronam auream
superius grandium unionum ordinem decoram prout
haec omnia in medio huius diplomatis artificiosa
pictoris manus claris ad oculum expressa cernere licet.

Ad hoc ut similitudini Caesarum nosra
 beneficentia fructu gaudere. hoc vult
 collationem adicimus tibi Philippe le Roy
 liber Baro de Brocely tuis, libris, hircidij
 successoribus concedimus ac largimur ut
 deinceps predicamini ab omnibus appellamini
 nominemini GENCROSI, VEL MAGNIFICI
 germanico idiomate **wohlgebohren**
 a^o 1671 regnomi nostrorum Romani imp^{er}ij 13
 hincar: XVI hinc: XV. LEOPOLDUS

*Suis diplomati apponenda sigillum aurore d'ipoy
 magnitudinis de forma.*

Porro eis prefatus dominis de Brancien Vassaly
 et subditis Regis Hispaniarum tam recte facturum
 per arcebatu memoratq; baronis' fieri imp^{er}ij
 dignitate a affinitat' nisi previo principis sui
 affectu, quoniam honorificis litteris ab eodem acce
 dit quatenus de singulari h'puzimur

Don Philippe le Roy de Brancien de
 Madrid a 10 abril 1675
YO LA REYNA

subscriptio
 par la Reyna Governadora
 a don Philippe le Roy de Brancien

Don Pedro Coloma

Sigillij Caroli
 II regis Hisp:

Sigillum Leo
 p^oedi

Legitur in Ecclesia ^{Belgica} ~~Antoniensi~~ ^{noy} procul
a Bronichemensi in sinistra sequens Epigrapha

Philippus Rex, Imperator, Archidux Dominus de Brabantia et
Ostria Philippo IV Hispaniarum et Indiarum Regi a Consilio
fugundumque per Belgiam avaritiam affert

ad unitam Inferioris germaniae provinciarum ordinem
pacis negotio promovendo Annis in DCXLVII et in

DCXLVIII dignitatis
et D. Maria de Rath nobili acida p[ro]p[ri]os familia
stipendia quibus in a poss: in DC: LIII

Te Vianen inde kerck

Hier onder Leyd begraven Jo: Gerrit
van Spaerenwoude N° 1595 gestorven den
30 Octob zynde syn vier virendeelen

Spaerenwoude

Wier.

van Voirde

Hinkard

Aan de Muir int choor hangen de vier
quartieren van jonckfrouw Geertruyd van
Bronckhorst en Hinnepoel vrouw v^o Vianen
aldaar overliden N° 1590

Bronckhorst porte de gueules au lion
d'argent couronne d'or.

Brederode porte de La Hollan
de au Lambel d'azur de trois pendants
... porte d'argent au lion
de gueules.

La Marcq porte d'or a La
fascie échiquetee de gueules
et d'argent de trois tirs le
lion naissant de gueules en chef

Aldaar op het choor hangen mede de vier
virendeelen van Broiwe Willemina van
Haften vrouwe v^o Brederode gestorven den
laetsten Decemb 1607.

J

Haestem porte de guèules a trois
pals de vair au chef d'or au lambel
de sable de trois pendants.

Honselaar porte d'azur au
chef d'argent a trois mer
lettes de guèules.

..... d'argent a trois fleurs
de lis de sable

..... d'azur au lion d'argent

Hoch hangen aldaer de vier virendeelen
van Floris van Bröderode Heer van Cloetingen
overledig d^o 1599

Bröderode porte de la Hollande
au lambel d'azur de trois pendants

van Doorn porte de sable au
chef d'or a trois futoirs de
guèules.

Doareso porte d'argent au chef de
guèules au lion d'argent

Fladeracq^{ue} ecartelé au^{er}
et 4me d'argent a trois anilles
de guèules, au 2de et 3me
d'or a trois roses de guèules.

197

A 1320 Turrim templi metropolitani de Dom. in ca
 in occidente, sed p. f. h. a. f. i. t. 1320 a. t. l. a. g. s.

DOM. W

pars ecclesie devastata a°

cathe. concionatoris

- In medio templi huiusmodi scilicet
- 1° altaris p. h. i. t.
 - 2° baldium p. h. i. t. 20 d. i. t.
 - 3° d. e. l. b. a. i. i. n. y. s. e. p.

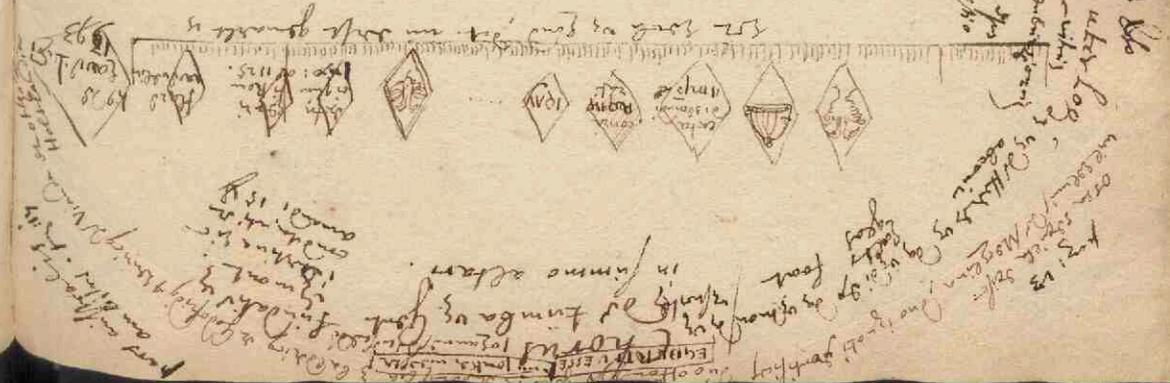
partes quatuor

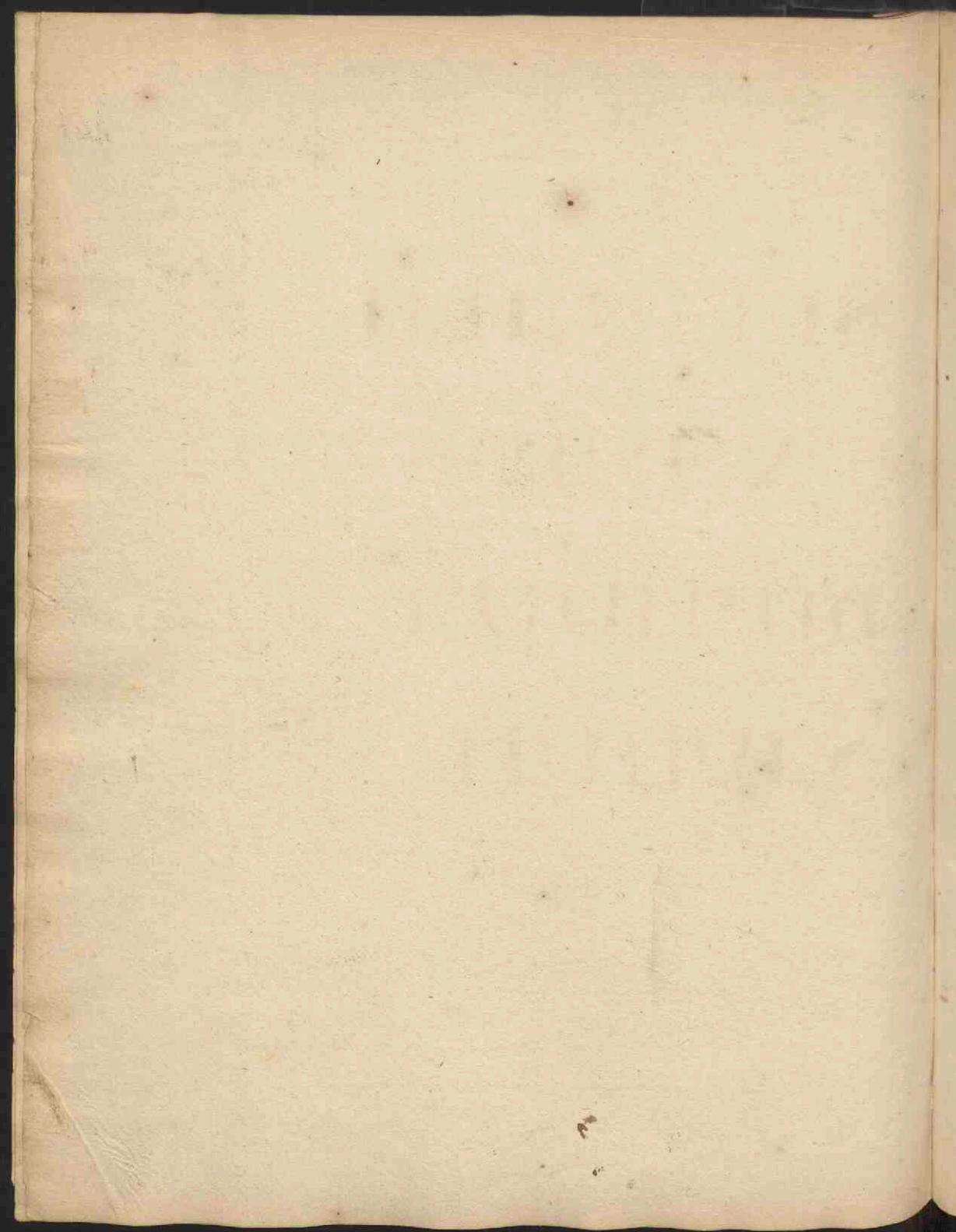
Handwritten notes in the left margin, including 'A 1320 Turrim templi metropolitani de Dom. in ca' and other illegible text.

Handwritten notes in the upper right margin, including 'A 1320 Turrim templi metropolitani de Dom. in ca' and other illegible text.

Large block of handwritten notes in the lower left quadrant, containing various measurements and descriptions.

Large block of handwritten notes in the lower right quadrant, containing various measurements and descriptions.

SCWYJEN

NJWJ

DW, HWWT

SWWJWJ

SECRETUM

NUM

DE FUND

SECRETUM

205

Catalogus rerum naturalium et artificialium
 que in Basilica Bibliotheca Frederici quarti
 regis Hapsburgi asservantur christiano quinto
 regnante ab Elizzio Jacobo & Hieronymo
 vincto vero antiquitate et universalitate
 Danoviz auctus accuratè Joanne
 Laurentio eius privilegio
 Hainia in folio

Mimica Aegyptiaca pedis V longitudine car-
 lato fidei et tela varia undique involuta
 mythologi figuris Anubim Anubion Acon-
 mia profidem interpretantur, alia fides, simis
 a circocipitæ facis, genios lunary regit
 putant quædam minias sic sustentando profi-
 dium quoddam tubulari quoque invidet veridice
 in verticibus cogitur inder bndrationis edri
 huz, nimbus undique huz quem Horus Apollo
 libi: 1 c 15 Babilæ et vocat, quod or
 natus sic regis principis dim moderatant
 duo sanctusque ois postea cesserit. Petrag
 sic minima ad speciem infantis accendit
 qui membris complicatis finto fabricisq cincti
 bo fuit modo, quo simulacrum Deorum Egypti
 ara desitisse 20: in Aegypt. Herodotus refert
 Alexand. Tassoni nec sui pensari indicat
 utroque hinc servasse fundera integra, refert in
 libro 4 coeque aliquod circa annis 1440 in
 via aegypti et loculo marmoreo in verticibus de
 conchis certe maræ addatas incognitas mirtura
 que membra ora oculos etiam ita intada con-
 servandata, quæ pedis quibus legibus fuisse
 quibus addit tantis vigoris fuisse linguam, ut ore
 extracta et libi edicta reddere in hinc locis

Caedra stiam sofisticata quae sub arboribus
falpizins iuribus, et in videris, accumulatis
in videris tam Aegyptus quam loca Arabia
deserta habent.

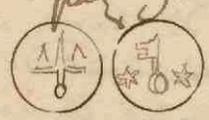
Alia paradisiaca quae dicitur Nidulus
et alia videntur apud eam eandem, eiz tam
quae videntur ex parte in Infulis in olivaceis
hinc abstrahuntur et ita apud eam, aliis
interdum concipi et deportari videntur.

Fibula antiquiorum varia videntur vespasianis, quam
clivina forma propinqua ad aram, pennis
et circulis accedunt inter quas dicitur
dada magnitudine et forma quae sic in hinc
prima condit propinqua eiz da quae Rhodius
notat a Claudio Inductio in dissertatione de acia
Numero quartam habet. Pura et limba
quia dicitur fuis illo ornati, nisi quod acis
quia dicitur de laxata sic est pura con
missuram aliquoties acis, conalculo, quo
acis videntur aliquantibus, diffracta.
Prima habet libra B et quodammodo inter
eiz acis clavula conunda et condila,
quae videntur fuis calculo suo condit.
Pura (hab C. libra) videntur et fuis
eiz fuis fuis tam in gyros convolvitur,
cum acis conalculo pura acrimonia admo
aliquantibus adstricta. Fibulae sunt istae quae
similes quae Rhodius ab Hieronymo Galdo
No 3 et A obtinuit. Quarta habet libra D et

rablis

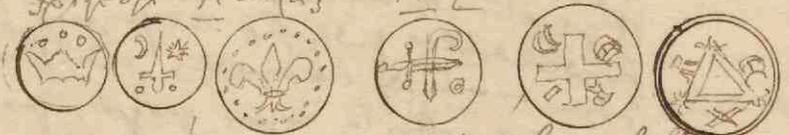
per symbolica proposita Quintia de quibus non
Atenahi Kirgini Spizur My Majora ubiis
diffinit. Basi inscripta quadrata qua dicitur
cui idolo toto est coloris. Tota que sub
sanctitatis aipudam titolo funditibus indicatis
sui minime indita repudiunt. Nonis prope
Cuenimur de la Bouillaye le Gouze parte
3 cap 9 itinerarii sui. Ce minime requit
ont ordinarie dans le stomac ind figure
d'or, d'argent, ou de terre verte, et
sont cercles d'ind ceinture de lairide
ou de quelque autre matiere suivant le rit
de la religion ancienne de l'egypte, sur les
quelles ceintures il y a voit des lettres
hieroglyphiques scrites. Le sieur Antoinne
Cassini de France en l'egypte mes fit preser
de deux figures de terre verte traictees dans
le corps de deux minimes, dont l'une
a la teste d'oyseau, et le corps d'homme
l'autre de chat et le corps de femme.
Et dans quiddam ob cuiffam minimarum expositoria
ad minime I fieri similitudine, accedunt
cujus custodia tradita funditibus.
Aegyptii et arabes non tantum idola sed et
suppellectiles pretiosas et parvas locustas
intra cavitate cadaverum clausurunt
Boudaly nostri in ropin prope, quo Haraldus
Hydram Rex David adunatis armis et que
hodie alia teste saxonis grammatico conspiciunt
cui integra cadavera sepeliebantur sub

quibus legatos posuerunt, ut in Valgalla
 caloris palatio anni argentique vis inibi esset
 cuius mortuus quoque domus ipsi simul fuerunt
 sunt, et mandog huius distinctio, calcei
 legatos huiusmodi illati, quibus in Valgalla
 interduz. Quis huius huiusmodi nostri in
 huiusmodi quoque mortuus huiusmodi quadam
 addidit Libecidus, nova literaria a 1699
 par. 10 subindant.

bellia quorundam 3 p fixas in antica AA
 mundi, anni christiane indigitari, non sicut in libro
 gallico Antvergia A. 1635 impresso, in huiusmodi Ordon
 nance de instructione pour les gens. Huiusmodi
 anni ita exprimitur in morte anna Maximilian
 et maria I. A. A. S. 1457 et anna christi
 nam huiusmodi deinde huiusmodi, circa quod ardeat nostris
 primi aifos adferis, huiusmodi aifos ultimis in
 mundi, typis insculptam huiusmodi huiusmodi, in huiusmodi
 ante initium huiusmodi huiusmodi facti in huiusmodi nostris huiusmodi
 huiusmodi inquam huiusmodi nobis liquit.

Quidam huiusmodi p. A. A. inditari possunt nomen
 huiusmodi Arztagi Arztagis.

argenti nunci qui partem huiusmodi huiusmodi et
 majoris modali.

rabiles illa inquam Laurentius Pignorus
quodam foras Rodio sub N° 3 obtulisse 211
videtur, et Rodii figura eadem esse
ferunt. Quinta denique sub littera E. inter
rasa quoque in circularis figura, circuli
interdum sunt pro modo inordinabilibus.
Omnes milia denique obiecta antiqui
tamen in hunc modum ostentant. Uniformis res
in fibula non fuerunt sed arbitraria, pro
ut de diversis fibularum figuris sic ex
primis quamquam illa non raro unicuique
sunt sunt vasa, quarum usus in diuersa
olim fuerit iuxta. Per his Romanis, uti in
in orig: lib. 29 cap 3, ut ornabant fibula
vel pallium, videri in figuris antiquis in
limbibus firmabant. Eae autem fuisse antiquas
simas, uti dicitur, aut in sacris Romanis
Auda hunc sunt adhibita. Testis dicitur res
Plinius in fibulas sacrificasse propter
istam autem antiquissimam esse fibulam. Plerumque
quodam Xerxes apud Haemum, in diuersis
Graecis tamen principio omnia Xαλκεία
videtur, Hesiodus in Ecyois suis fidei, et
ante adde in fune portis Romina, iuxta pro
prie erat fibula auda: Habitus dicitur in
Hesiodo in Orig: Gotz pag 173, ut genti
ita Regibus erat antiquitas, sine de in
cuius et colligimus antiquariis in tanta fibula
luna, variatae solas erant aetas in conspectibus
videtur, autem plerumque, aut tunc mandatas
et licuit in diis quodam, etiam militi quod
quo in balneo fibularum, non tamen audeo
arguere, sed de inglant diuidiano, autem
Romae inditam fuisse Pl: Vespert vobis auctor 3

Puras itaque ac simpliciores eas fibulas
se antiquissimas, nulla est ad dubitandum
ratio. Iusto quippe Germanos sibi spina quodam
votus praesensisset Tacitus de Usteris Germanorum
moribus affirmat: Tequimen inquit, omnibus
faciam fibula, ante hunc usque spina confecta.
Fibulae utriusque necessitas comparat dos
ut faciam fluidus sustula quodam sibi spina
confingenda. Clivius de Wormis testatur.
Ludovicus variis magnitudinis ac figuris diversi
ad antiquis ibi reperta nonnulla sibi sibi, alia
varia animalium ac Volonis, sibi sibi sibi sibi
Eo metallo diuinitatem sibi sibi sibi sibi sibi
lycines, sibi sibi sibi sibi sibi sibi sibi sibi
Fidius quia apud eos observantur.
Quodam quippe Romanis nihil artificiose
quam Langobardos eas ad auresque inuam in
monumentis accidentis sibi sibi sibi sibi sibi
quas de Christiani facti sibi sibi sibi sibi sibi
tam de eis quam sibi sibi, cui sibi sibi sibi
in via Appia Monogrammatum nominis Christi
in area superioris inscripta de sibi sibi sibi
sibi sibi sibi sibi, de continuo accidentis.
Bernardus de Cardano libro: 1 antiquo patris:
de Tullia filia^{Mi} Germanis sibi sibi sibi sibi sibi
annos 1550 sub papa Paulo III apud
reperit. quem Kirz^{ius} alii, qui hoc testimonio
fieri sibi sibi sibi sibi sibi sibi sibi sibi
alio modo accidentis sibi sibi sibi sibi sibi sibi
de sibi sibi sibi sibi sibi sibi sibi sibi sibi
de sibi sibi sibi sibi sibi sibi sibi sibi sibi sibi

in testamento patitur licentiam suam pro se
lem a sevis sub conditione libertatis fore.

Sacris inquit seruis in die 27 Eityeja et

Heredia ancillis unde omnes sub hac con-

ditione liberi sunt, ut monumentis uero al-

terius mensibz licentiam accedant, et solen-

nia mortis praerant. sic modis libris 44

addit quod in monumentis cordata antiquitates

alibi de oleo isto in lampadibus est incommissi-

bili et seditur.

quippa tantis abstrahere ignis Vespalis crepitio

diraudit et mitigatio bello incerta viz

pinum suffunctis etc. Albatris oleo vulgari

Doloreis, liquis suam hanc gaudem.

fratrua qui vides hac licentiam ande hinc

omnes de alidua fide, nemo quod hanc, hinc

illorum oculatus

Stylus dicitur Romanus. Crassus est pu-

na anfractu Romae minoris in extremitate una

acutus altera apud rotunda et plana

instructis, ut de qua prima scribitur,

debet rari difficulte altera. de filis

clara scribit Hermannus Hirtz de scribenda

de origine. Actis uero de arandi filo hoc

in tabulis aratis Ovidius nobis libe y metamorph

describit

destra hinc ferris, vacuam hinc altera ciam

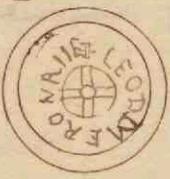
incipit et dicitur, scribitur, damnatqz tubellas

et notat, et deest, imitat, culpataqz, probataqz.

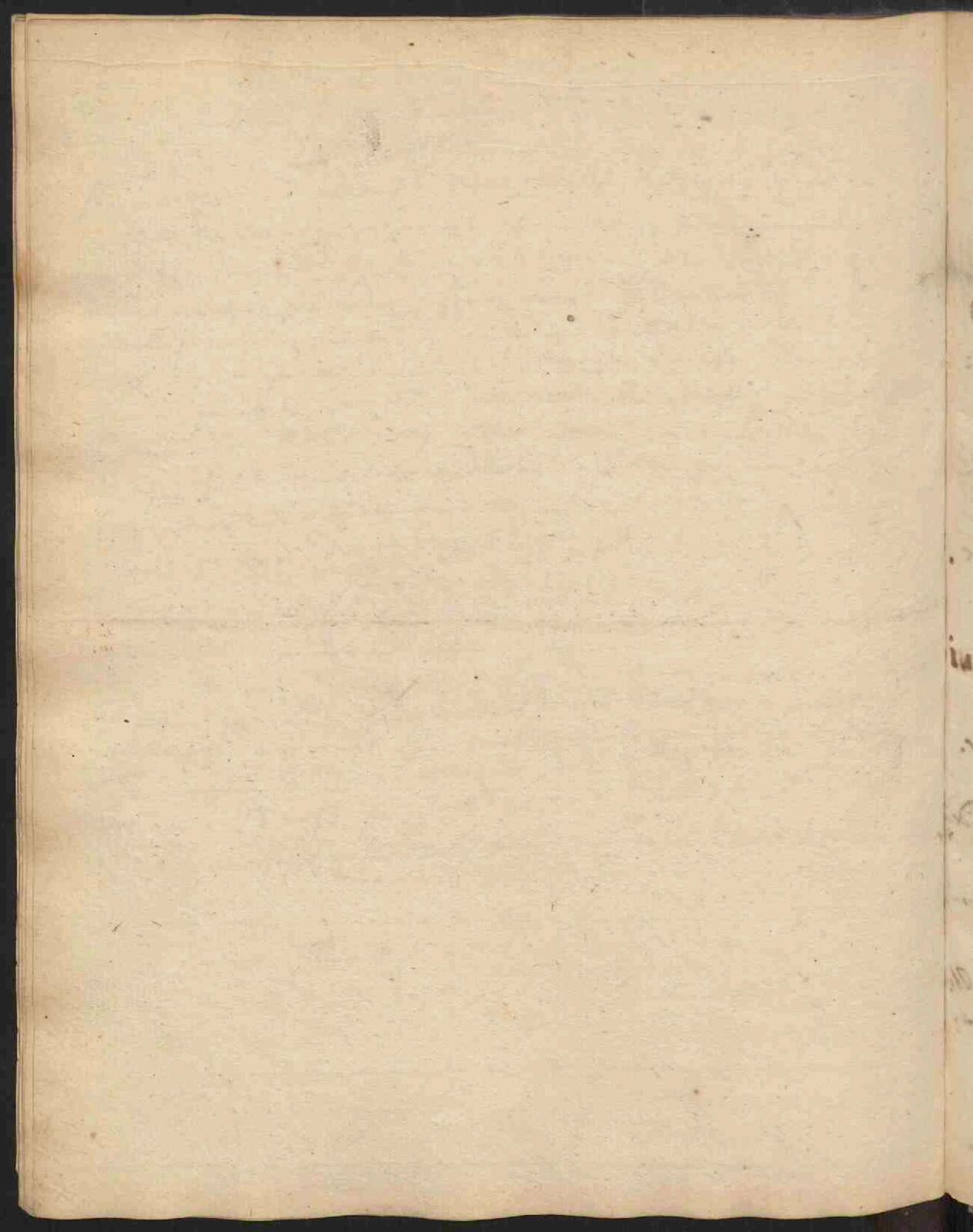
Clavis antiqua aenea cui annulo signatoris
Annulos inquit Lichy dicitur in Tab. Lib. a p. 501
quosmodi signatoris complures dicitur ipsi vidimus
cui adjuncta clavi dicitur ipsi fides et legendi
agere dignus.

Armenica dicitur arca figura cylindrica prope Colim
yam in India offosa sub hederum annulis sibi in
vna punctis composita, et ea amplitudinis ut tra
gum hominis statura mediorum ^{in partibus} valdeant
De his fatis Oran Wormin. Et Bartholomaeus Variante
Doliz vidis a gyphicis quod Thom. Bauzins
a de rotatione eisdem quarta quasi a hinc descripta
statura est de Arjella alba longitudinis quinque
pollicum obducta ~~in~~ inscriptionum claudita.
Cognit. Caudilo in pedibus usque utramque milidibi
Vetis, armitis, facis tamis vinda et conficiat.
Appendix Barba instar in spiras ducta munita ad
fante. Bina manus infusa circa pedibus compli
cantur, finem quaque sigrographis pendunt.
Sinistra abfuiti marini ramis vnde dactylorum non
mille ~~ant~~ autimant quod Barba hoc fuerat Ifidi
exhibere. Inferior corporis pars fatis involuta
est in cibus partem tam antica quam postica qua
recheris a gyphicis color ludico indicti con
ficiunt, quos Di maluit dant et cabine et
se gendire ~~putat~~ fuisse ad hoc in laudis et in
vocatione quidem. Et hieroglyphis inquit qui
sunt descripti continentur les Loges de co. Dicit
et les priores qui luy sont adresses.
Clem. Alexandrinus Lib. 5. prout characteres
IECATIXOS vocat i. d. pedes dactyl, sacros
et mysticos, qui non sunt sicut in liberalibus
sed

Variis figuris live lignis qua rotundis qua quadratis
 veterum luxuria habet in vestibus et fimbriis sicut
 airo purpurave illusttrandis. Quae rotundae erant ut in pallio
 regio sic videre est in nimo supra notato, et in arcibus
 fimbriae, plimas vocarunt Latini, et plimarios, qui eas
 in modis plimarii rotundas in vestibus acie pingebant.
 Interdum etiam claves appellarunt, clavorum enim capi
 ta rotunda unde ἀκιδίονες Graeci vocant. Dixerunt et
 oculos, et in oculatum sermone nostrum in nimo dicitur pallio
 et clavi si tan auro quam quinquaginta vestibus inferebantur.
 quemadmodum de sic plima in agrorum profert Salmafius in
 commentariis ad Hist. August. Pallia haec et liza virilia in
 gemis, ut micidius in veterum antiquitatis rotundantibus fibulis
 quas, quae sermone accuratius distinguenda seruiunt ut
 necoras sint gemmatis et virorum ΠΟΕΠΥ atheni
 lidis, et vestem ad pedes pingat. Ut plurimum in
 gemma micidius fibula conficiuntur teste Claudiano
 et fulva notatur jaspide pretus
 ore minus quoque virorum fibula gemma aut gemmis
 spicata fibula, quemadmodum et Vestibus notatur de Carino
 imperatore, cum fibula istam non ad nisi gemma, nam gem
 ma plerumque iura fibula videtur exspectabat quemadmodum
 Nimmis No 2 indicat.

Erant REX
 REX septigeri
 LEODME ON RUC
 pod dit nand ~~V~~ vin montales
 Leodmris in RUCwin vir
 Rycgwin dicitur

A summo igitur templo (quod MARTINIAN
 est domum quasi dominicum vocant) exordiar
 Hujus auctorem faciunt Guille. brotdim Angli
 antistitem, in fundamentis adis D. Thomae
 a Dagoberto circa annum 642 fundata et
 a Turcissis inde vastata ac collapsa erecti
 idque circa annum Christianum 697. Cum
 vero Normannica, seu Danica barbaries omni
 circum Belgica littora loca vastaret,
 Trajectum eodem quasi turbine occupasset
 hoc templum pro temporis angustia adhuc
 tenuis ruius quoque suis deformatione est
 quod a Balderico post Clivensi XV anti
 stite majori amplitudinis inspiratione a
 Christiano 960 fuit Anno vero 1013
 Adelboldi praesulis iussu demolitum penitus
 in angustam hanc formam quae hodie spe
 spectatur circa annum 1023 evasit. prater
 quam quod a demum 1254 quoddam quod etiam
 nimis imperfecta faceret ab Henrico viandio
 xxxviii antistite indigata et addita sunt.
 Structura est barbarica quam Gothicam
 vel Alemannicam vocant, firma tamen et
 satis ornata. partim est cocta lapide partim
 Pentadunico seu Westphalico, quo lotium formis
 opus vestitum cernitur, consurgit nisi ubi ex
 topso vetustioris adque opificii reliquia

super sunt. Ea est vero amplitudine
 simul et pulchritudine, ut paucis in
 Europa sit post ponendum, quum procul dubio
 omnia sui aui templa longo post se intervallo
 si ultima manus posteriorum principum im-
 posita fuisset relinqueret. Circa turrim ad
 portam occidentalem intranti spatim occu-
 runt tabulae duae versibus sequentibus in-
 scripta suum aui procul dubio redolentibus
 in quarum priore urbis origo partim vera
 partim falsa exprimitur, cum altera tem-
 pli initium et progressum videatur indicare.

I. TAB. versibus septentrionis.

Initio

et non graepia
 simul et topo:
 graepia civitas
 his traq:

Circumquaque fluiens HOLLANDIA quaeque REGNI
 Cingitur, Oceani fluminibusque maris,
 In qua tum miris URBS ANTONINA novellis.
 Tempore Neronis aedificata fuit
 Hanc devastavit fera, flammaque gens et ibidem
 Castrum VULTORUM conditur inde novum
 Turribus excelsis, quod adhuc plebs Abroditonum
 Funditus evictis diruit usque solim
 Hinc TRAIECTENSE castrum cum muribus altis
 Conditur a FRANCIS Christianis: sed idem

135

m
 s
 t
 h

top 8
 244

221
Gulgis Danorum confregit hinc tenis, omnis
Cum clero civis in similit ense nocens,
Denique BALDRICUS presul nova mania struxit.
Qua modo subsistunt auxiliante Deo
Sic HOLLANDENSI terra veraciter omni
TRAIECTUM constat urbs capitalis adhuc.

Non est tamen inscripti quae traduntur sicut versibus
vel probare vel refutare. Primum si alterius tabula
carmina, quae majori veritati mituntur ad primum

TAB II *versus auctorem.*

minio
Chronographia et
topographia de
hyst.

Tempore Francorum Dagoberti regis in isto
Praesenti fundo conditur ecclesia dicens
Primitus ecclesia Sancti THOME prope castrum
TRAIECTUM, quam gens Frisica fregit atrox
Sed prior antistes dominus Clemens ob honorem
Sancti MARTINI post renovavit eam
Desidis Hilderici sub tempore regis; at illam
Presul ADELBOLDUS fregit, et inde novam
Ecclesiam fundans Henrici tempore primi
Caesaris electi, quam diodena cohors
Pontificum pariter benedixit, denique presul
Henricus cepit hanc renovare suam
Ecclesiam regis Guilielmi tempore; quoniam
HOLLANDENSIS erat Melchioris ecclesiae Comes.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher but appears to contain a title and introductory lines.

DE HOLLANDIA

TAB. II

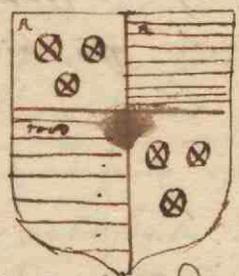
Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher but appears to contain a title and introductory lines.

HOLLANDIA

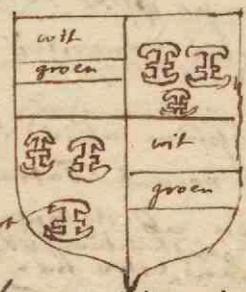
sed ne turbem, et ordine aliquo procedam
 vitra primis suis splendentia symbolis et antiquitatis
 notis ponam. Inde sarcophagos, et laminas aetas po-
 vimenti hinc demum, quae parietis post cladem ultimam
 adhuc retinent monumenta, depingam, et ultimo loco
 quod vit hominum vel temporum injuria perierunt, et
 ex oculis sublata sunt, quatenus eorum a me nascisci
 potuerit memoria amplectar.

Post portam igitur supra memoratam occidentalem
 versus septentrionem spectatur vitrum a Marco de Wize
 decano olim collegii Martiniani positum: cuius Marci
 multa et frequens apud Horkensium libro de bellis
 civilibus traject. mentio, cum is auctor et velut
 princeps eorum fuerit qui Geldrico subsidio urbem con-
 tra Bavarum Antistitem minuerunt censuerunt
 Insignia hic D. Martino misio quo pice aut

Alle ruder, bunt
 roden, et witte
 & loche

A° 1541

haec dicitur
 gentes insignia
 multis aliis
 in locis depicta
 ad huc stant

Et hinc nisi quod eius e pannoniis originem trahere
 diceretur a regem Hungaria stirpe non alienum existi-
 marunt adscripta, ubi insuetudinem suam in primis et
 incantam pietatem luculentis sane produnt fabula
 toris isti, qui viri sancti auctoritatis immunitatem tri-
 putant, nisi e regio genere ortum fingerent
 tum illud magis falso argumento comprobarent
 aditus insignis, quod illo tempore plura ignota, et

aliquot demum post saeculis orta, vera historia non
ignavis satis superque liquet. In medio lineamentis
et coloribus depicta, et ex parte adhuc integra est, ut
onisi quidem videtur Susanna Historia, in infima vero
viri parte ipsius Decani effigies sacro seu albato
habitu sese offert, quamvis nonnihil ventorum, et tem-
poris vi corrupta.

Sequuntur ad septentrionem plura vitra pura nullis
coloribus aut picturis insignita supra portam tamen
septentrionalem adicula est.

supra portam ipsam vitrum est in quo depicta cernitur
B virginis morientis praesentibus ipsis apostolis historia,
cui adpincta insignia burgundica, ita ut a Davide vel
Pselippo episcopis positum videatur

vicinum ad orientem oratorium est Decani Jo: Velestii
videm sepulti in vitris spectatur ab eisdem usque
pata insignia, quae eadem cum Isclmidicis ^{veteribus}
videntur nempe ipsius Decani, et eius ex fratre ^{Herimanno} nepotis
Henrici Velestii canonici Martiniani qui obiit A. 1593

In aprili

supra illud ipsum aliud est
facellum, ut vocant Tationum

ab Ambrongen ab Antonio, ut puto
Martiniano can. ^{restructum} ubi in
vitro hae

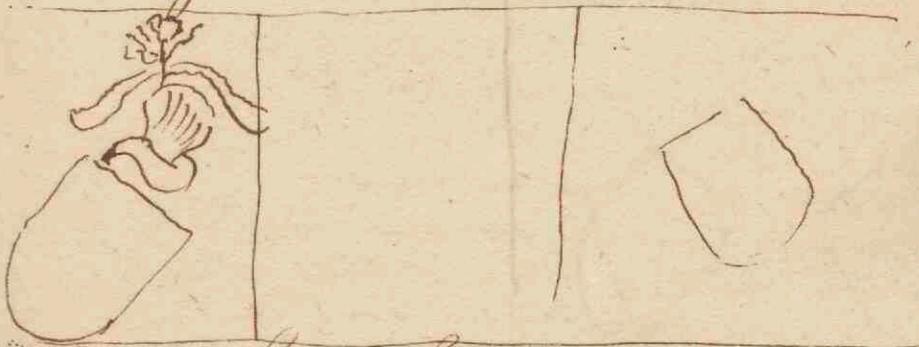
spiciant in medio insignia Tationum

in medio versus locum Dreibergiorum et a parte
altara Reindsteindorum ubi hinc vossitariorum omnia
niscio quo proposito videntur
Historia in eodem vitro depicta
est resurrectionis Domini ed.

Sequitur in alio simpli braugio

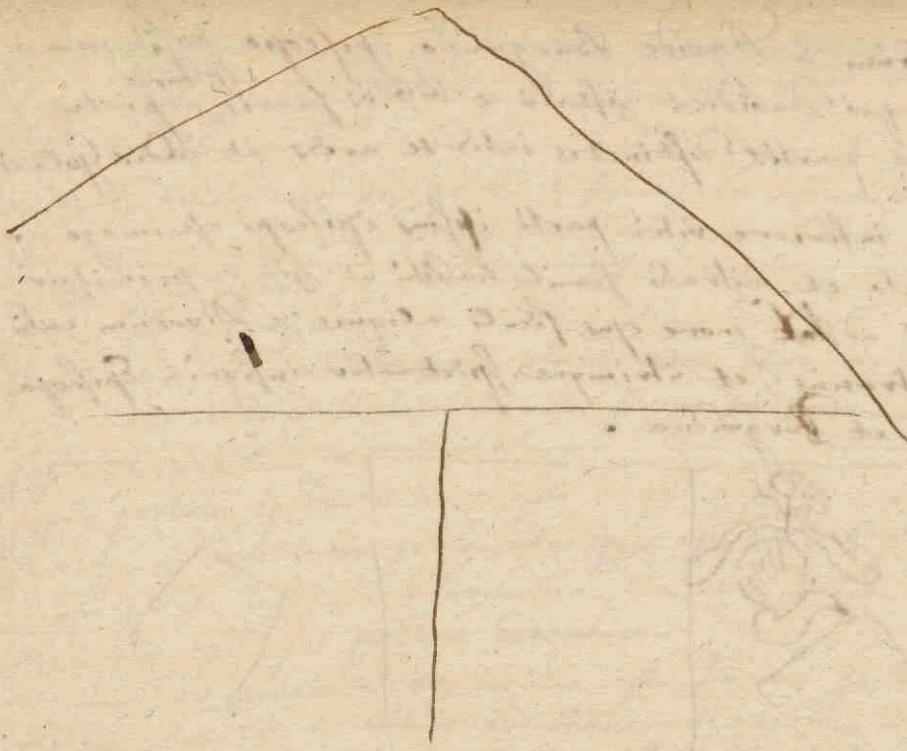
sine crucis dentra parte septentrionali ingens vi-
trum

vitrum a Davide Burgundo episcopo positum
 in quo Davidica scriptura e biblis sacris ^{pluribus} depicta
 sunt partes distinctis inter se arcibus ut addis Goliath
 in inferiore vitri parte ipsius episcopi ep. imago ar-
 mato et mitrato simili habiti ut sic exprimitur
 cui adstat more ejus simili aliquis e Divorum colli-
 patronis, et utrinque spectantur insignia Episcopa-
 lis et Burgundica.

726

In ambiti chori ad septentrionem occurrunt
 2 vitra ultra solis signis elivensum ac vander
 March conjunctis in uno scito ornata. In Oratorio
 vero quod puto elivensum olim principium vitroz
 fuisse vetustate ^{consumptum} collapsum ante paucos annos
 renovavit Theodoris Amilardus Canonicus
 Martinianus, et suis insignis hac qua
 signis forma depingi curavit.

In ambitu proximis vitrum exhibet hae quatuor
 insignia nisi ignota hoc ordinis spectanti
 vint. quod inde signi
 Divorum habet ima:

qui
 occur
 rit duo
 gunt

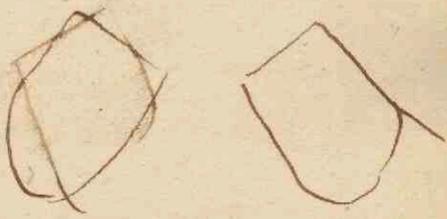
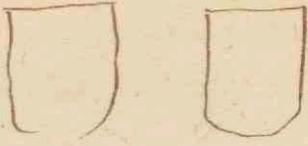
ad quarum capita
 utrinque hae viden
 tur insignia Sanden
 balceba ut puto familia

Dato Div
 adam Cam
 abiti et
 uictoria
 insignia
 datus
 ortguyf
 et draken
 Barye

Sequens vitrum continet pueri Jovi in templo decentis
 Gifforian et Mariae ac Josephi. Anni quarentium ubi
 ad sculpta erant haec verba ecce pater tuus et ego
 quod rebamur te Plentis infra distinctionem suis cum
 galis insignia Clivicusius et Ankerfium.

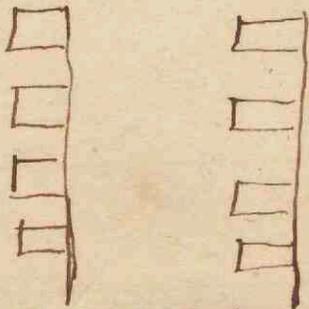
De insignis Eliobus principis
 qui ille ad Solem refert hiero
 glyphe et ab alio graeci
 fabulosa origine, sed veram
 Historiam transferens deditur vide
 qui non inchoat aut hinc delicta
 tione in suo Hercule proditio con
 gessit Steyganis Pielgins pag 98 etc

Inde vitrum 3 amfocis gentis aliamque infra eius Amelii
 eius inor Hdr bdrms Iffelfpini filia nam ut Gysberti vcl Arnolds
 que Iffelfpini ad Amfocis addidit non pntem
 temporis facit distantia, cum ii ante hederibz amplius annos
 iam obidit in bema ad punctum erat, duo clypei catenae con
 pincti et verbis SONDER MIDDEL, ut non divonim ac
 divonim hithlarium quidam imaginis
 quod sequitur ad Cullenburganos autores referretur pro
 nim ibidem insignia spectantur.

duo gemmularum

vizto na
 vadoy
 filio

hand groot
 wyl
 pnt M

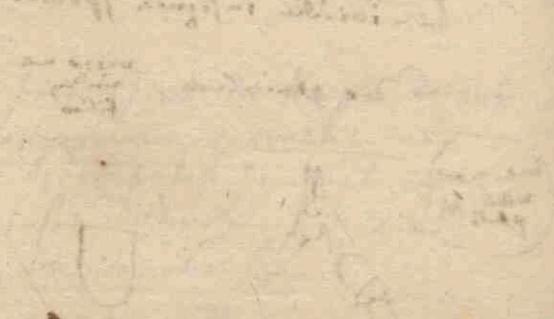
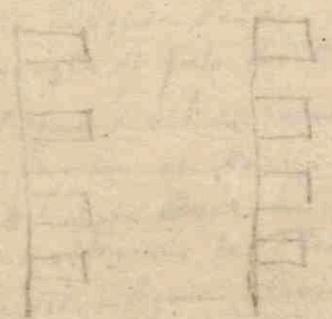

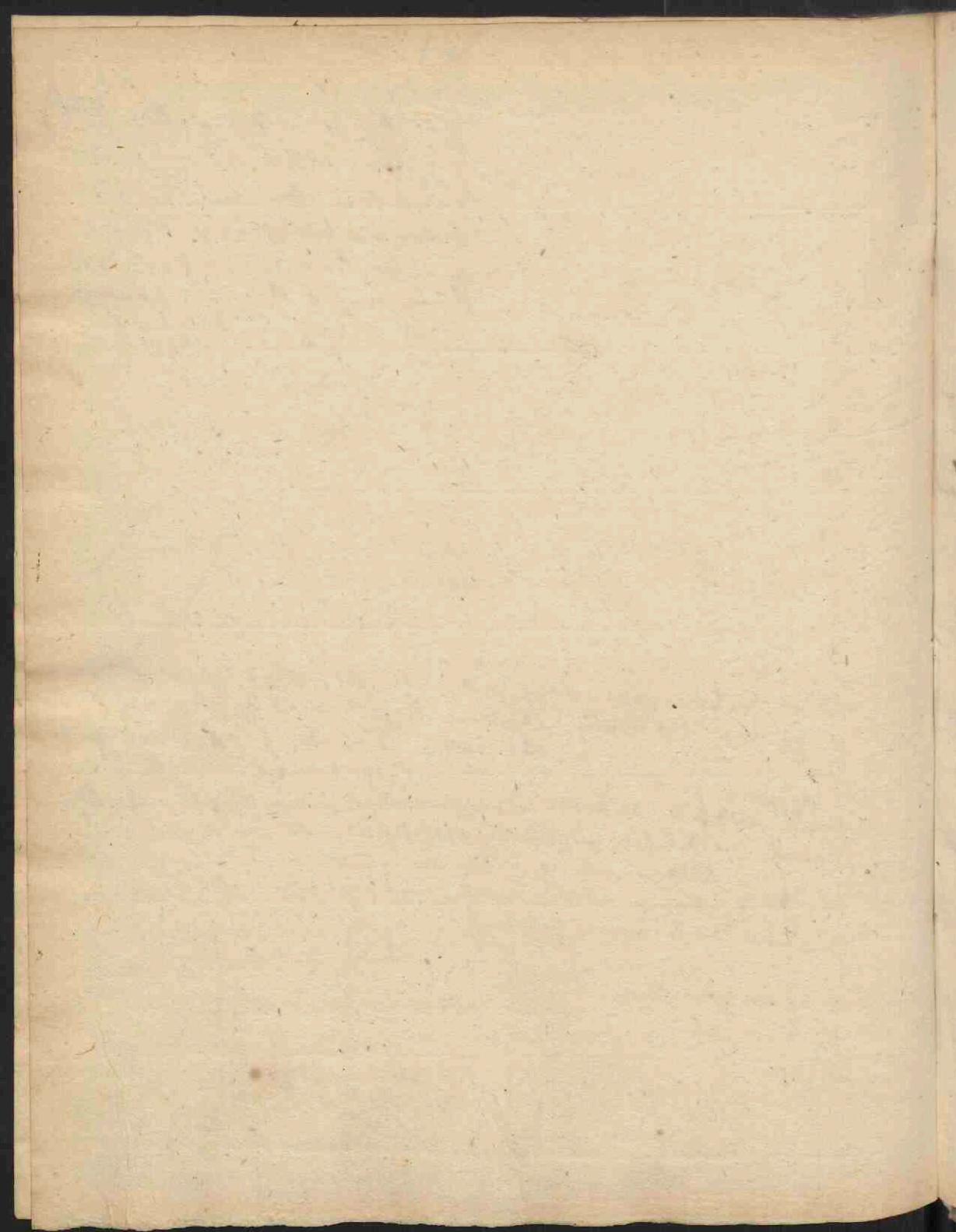
etc in lignis scabris sunt
 ut abate quon reliqua pictura sunt
 sim boli vici drakt Ed cithed con
 vndal 3/6

Faint handwritten text at the top of the page, possibly describing a process or method.

Large block of faint handwritten text in the middle of the page, containing several lines of illegible script.

Quintum et postremum canonicorum collegium D. Viv-
 gini sacrum cum suo templo fundatum circa annum
 Christianum 1099 ab Henrico IV Imp: qui cum Lud:
 diolani eiusdem diva Virginis templum una cum urbe
 diruisset et tanquam voti reus alio in loco simile
 templum se erecturum obligasset, ad hostiense Conrado
 epo transfertenti nutritio suo, illud ad eandem fere
 formam hac in urbe erigendam curavit. Huius rei
 cum annales Italorum non meminerint, et Andiola
 nim post illud tempus a Frederico excelsis confecto,
 Guicardinis fundationem huius templi eo rejicit con-
 tra auctoritates veterum monumentorum in ipsis ad hic
 collegii arcibus delitescentium: Porro Aniracili-
 um illud ad posteros deducendum esse dum adis ipsius fun-
 damenta facerentur voraginis eiusdem instabilitate
 firmari ibidem columnam unam non potuisse, sed omne
 materiam infectam perisse, quare confecti inopia cum
 aliquandiu illud opus intermitteretur tandem quendam
 Frisium Plebarium non in vulgus sparsisse, quod fundamen-
 ta illa sunt illo succedente voraginis incommodo sistere
 vellet, sed cum is nimium pretium sua artis posceret
 Episcopi astu delusus et spe et premio cecidit, nam
 is ex filii frisonis relatu rem doctus, neglecto patre
 opis suum profectus est, Unde Plebaris ille ut anna-
 les habent animi impotentia, et vindicta cupidine
 flagrans non quiescit priusquam profulem post solen-
 ne sacrificium peractum sua manu peremisset.

Caterina ut in palatio nobilissimorum olim et multis
 sacris veneratione Episcopi Dianae templum firmatissimum fuisse
 legitur solo taurinorum hircorum substrato pilae
 quae inexplorabilis alioque varago, eius rei memoriam
 in die fore in templo conservat tauri effigies columnae
 imposita ex Scrobellii ut fertur descriptione, cui
 subscripti si verba leguntur

Accipe prosperius quae post tua sacra narret
 Divinis cithis fido solidata columna est

si verba est
 antiqua in V.
 Foot produsse
 fimpli vel lib.
 a vob: post. col.
 a facit ad
 1-26

W

YOUNG

Uyt een oud boek vol epitaphia
Vande kercken, Cloosters, & Gasthuysen

235

Den Dom van Utr: is boven al
die ik weet of noemen sal
S' Thomas d' eerste patroon
Van St Marten die int' Hemel's troon
Hoge is om oetmoedigheid
Gods dienst geseijt daer mit solenniteit
van al dat behoort in de H: kercken
alhy sal m. z. aan de Dom werken

Oudemünster

Oudemünster St Salvator
gaet onnigh rye Canonick te choor
Ook is patroon S' Bonifacius
Devote personen en sijn niet dwaes
daer wille broet so segen verheven
of gen en de had gegeven

S. Marien

S. Marie dat is onser L: vrouwe
Cospilijcke kleinodien maeg men daer scheinwe
die keyser hant eerst geseijt
om dat te Milanen eerst was geseijt
Het choor is segen ende devoot
die gehele kerck gedekt met loot
Certen hier sijn drie eenhorens
die betid, als duyfent mind cordus

S. Peter

St Peter willen wy Louen
plagen te hebben de gulde proven
eer dat de groote weerd onder liep
vanden water met allen diep.

Zaer kerckhof is wil biffoten
st Peter doed der kerck uloten open

st Jans

Een groot secon kerckhof st Jan
naast god die heyligste man
grootte vryhey heeft maeduct
die prooff is een groot prelaunt
cleyngert hebben de linden hoy
gh is een leenheer van Balgoy

Drikerck

Drikerck is een parochie bekende
geen meerder in alle dat lant
Onse L: vrouwen mit s^t Triciet
sijn patroon om saligheyd der siele
s^t andrius: st^t Peters broeder
moet altyd sijn ons beghoder.

maer wanneer A^o
1527 st^t Paup siff
ghes kerck verbor
gen s^t d^t s^t wil over
de mining wils
klijning, so wils
by doer gh^t hols
we did by nam
de pauch w^t d^t
a^t s^t p^t d^t
in de p^t d^t
altyd g^t s^t
ghes kerck
daer nu de
ghes kerck
s^t d^t w^t s^t.

St Jacob

St Jacob die meest Gods neve
een kerck wil proper bedienen
veel hebbenze buiten der stad
reckende aen Goyland plat
en die meest maest bin kercke
wil geiert met priesters, en klerike.

St Claas

Een Eerlyker kerck is sint Claas
wilde sinen sij dicmaal waest
Die patroon is mit allen wyt
gerede penningen sij gods tot alre tyd.

St Geert

Gods vriendinne s'Geerttrijnd
In Brabant geboren Gods bruyd
Si heeft de vierde kercke ende de liff
die wil geneicht heeft altyd het best

St Saiwels

St Saiwels een hooft abde
van st Benedicts orden viel die nye
si plagen hi woenen bin den Amersfoort
mer sijn mit t'Utrecht binne die poort.

St. Catarinen

St. Catarinen hebben de oorde van St. Jan
een swarten mantel hebben sy an
met witte cruyden ick weet wel des
jaer overst wouen te Regodis
Maar nae dat Regodis is genomen
so synse te Malta ter woon gecomen.

Duytsen Guys

Die duytsen connen oock Latijn
die Cherguen en priesters syn
die ridder broeders syn paep noeg coffer
sij liden hare getyden met Jater nri
Soor overst haben in Pruyffen t Guys
si dragen een witte mantel met een swart cruyt

Reguliers

Canoniken syn die Regulieren
si dienen God seer goedertieren
ons s. vrouwe die apostolen
haar patroon boven allen.

Minnebroers

Die minnebroers hebben een lange kerck
ende doen velt oniffen ftrick
fchonden ft Francisus oorden
bidden, lopen, pricken met godde woorden.
Predikers.

239

Groote clercken hebben de Jacobinen
sijn prediker broeders in vorte terminen
van Coning Willem sijn fy gifticft
door Albertus Magnis, dat groote licft
ft Claas clooster

Onse vrouwe broeders dat mij behadcht
plach te sijn, dat gashuys van ft Aecht
die onde vrouwen die sijn verstorven,
de broeders hebben de stede verworven.

Cellbroers

De cellbroeders wilt verstaan
moeten by di siecken gaan
en staan die by in klare noot
om onser God bidden sy broot
ft Jeromus et

Tot ft Hieronimus de fraters wonen
sijn van Delft t' Utrecht gecomen
sy houden fchool ende leeren kinderen
(dat is d'andere rector's groote kindere,

voortend gelcoets in honden
so ag de hoek des doortraet
tot op 95 jaare

Bagynhof

Van st Willekens oorders syn die bagynen
en wooren by de Jacopynen
si beginnens en verbeijden
God wil ons al in den hemel leyden
Cecilien

241

capta edificat
st dominian
cipis maritis
predicatorium
ordinem in
stat Ultraject

st Cecilien aende reude geseten
van st Francisus dat wilt weten
houden sy die derde oiren
God bis segt syn coker woorden.

st Nich: vrouwen clooster

st Nicolais Susterskens die syn gott
si spysen en winnen metter spoet
en een beuone propre kerck
Zebben sy tot haar deingden sutch
Agniete el

Die susterskens van st. Agniet
en vergeten haar orden niet
ende leuen in reynigheyd
om haar eenwige salighheyd.

Magdalene el:

Die bekeerde sustersken willen wy prijsen
want sy van sonden nu vlyden,
En volgen Marie Magdaleen
uyt onninen sy dienen God alleen.

gemeen

st Juliaen gaste of Posthuys

Dat gastehuys van st Juliaen
siet men by de bekeerde sustersken sman
Daar Zebben rufft Inaests arme vrouwen
dit sal men in eere zinnen.

Heyls cruijs gaste huys of
st victoors capel

Die capel ten heyligen cruijs

dat is een onse gods huys

d' onse ten dom worden voldaan

• die cappel soude daar inne staan
Den tempel

st janes capel is al roont

sy geeft te renten menig punt

daar plagt niet te gaan s' ewoonts cas
nae den dom op dit pas.

st Catryne gaste huys

Tot st Catharinen dat hospitaal

comt die ellendige siecke walt

die worden daar ontfangen in allen noot

tot allen tyden met devotie groot.

st Bartolomeis gaste huys.

st Bartolomeis gaste huys geeft in,

veel onse menigen om gods min,

si blyven daar haar liefdagel

die onse en arm sijn van hant.

st Jacobs gaste huys.

van st Jacobs gaste huys wil ick praetien

si noegen ^{zuer} pilgrims kate

om gods wil eend naef

dat is vande broederseap wil bedaeft

St Barbaris gash:

St Barbaren gashuys aende Craen 243
worden mannen en vrouwen ontfacn

die nergens connen raeken

St Barbara liet dae vinsters maeken.

St Laurent gashuys op de riède

St Laurent daer aefter aen.

werden arme wijven ontfacn

daer sijn twee roys ontfacn te wick
om een vicarie van gedreick

St Margr: gash

Dat gashuys van St Margariet
gerbergt arme lieden int verdriet
een nacht so gaen sij voort an
daer comt menigh man.

St Eloy

Dat gashuys van St Eloy
is oud ende niet moy
arme menschen mogen daar worden
die in geen rycke connen comen.

Drie coningen kerck

Acfter die wijngaert staat een cappel
Hier of weet ick niet wil
de patroon te beeryven of hi mercken
daar vergaderen die confistori klercken

St Elisabeths wids huys
St Elisabeths gasthuys constrycke timmerage
is daar gemack al geringe
voor wees verstorven kinderen sonder goet
worden daar ontfangen in der noot.

Wouter v. Stouckenborg seint tot Amersfort a^o 1454

alderdy amels
fortii

1455 vacavit mdr want ges personen dan bor
zomtes de 20 ghes in tyd en plaats bevonden
worden edwizj patr. Stoucken van vaden seint

a^o 1460 1463 Henric Pyl 1464 Lambert Hendrich

1468 1475 Brodis van blodeland 1470 willelm

de Wolding 1472 jacob vander Herst 1479

Henr: Reyers 1492 1486 willelm de wijf

1502 1519 Koort de wijf 1520 1528 van

wilms 1536 1540 Jan Vifor 1544 vinct

vander godus sic opropke edwizj ut apint

decapitatis poost van Zarthvult. Comdij

v. Delivden Jan v. Delivden van vaders filis

for dinst v. abcond, walraus v. Anhel

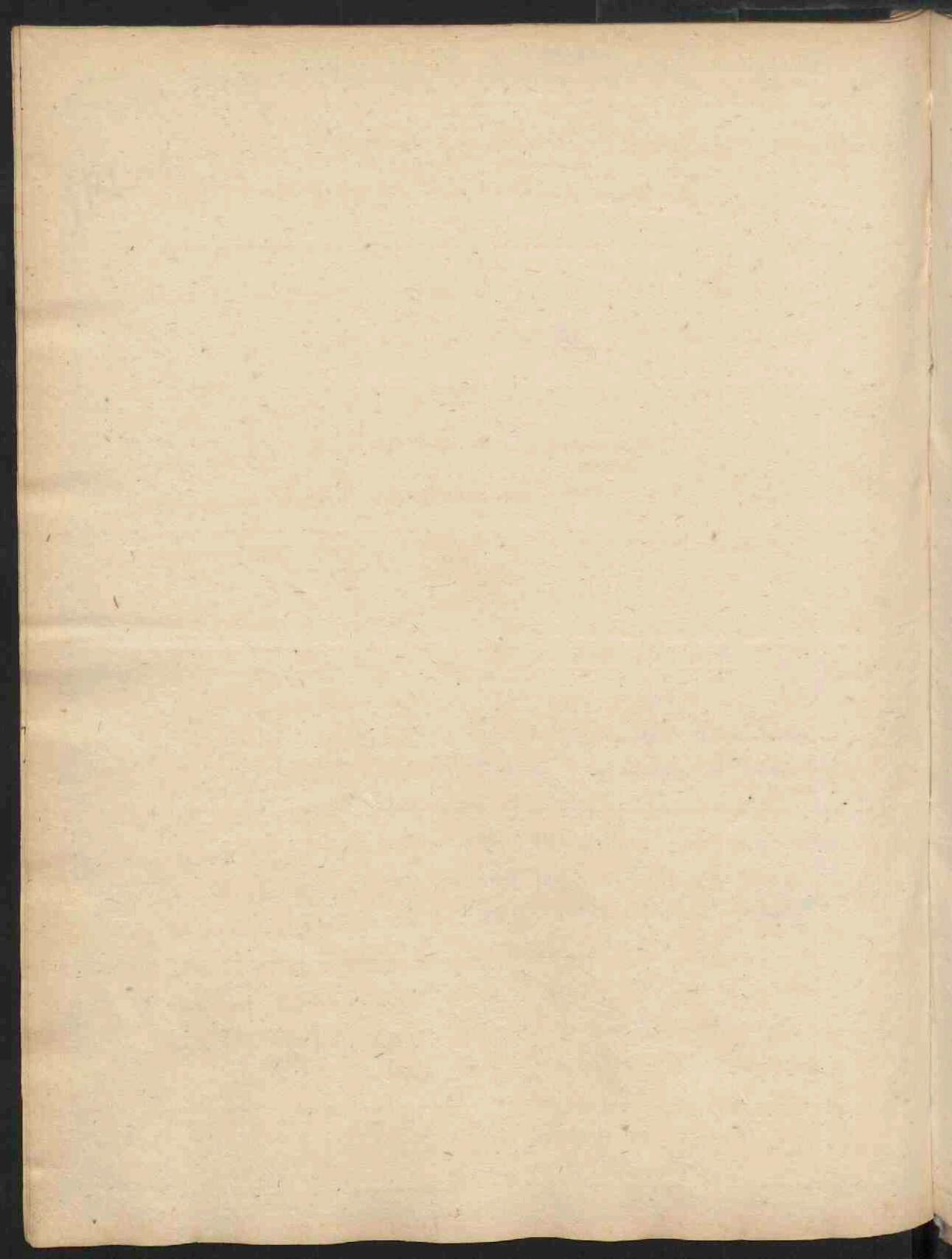
1626.

[Faint, illegible handwriting at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.]

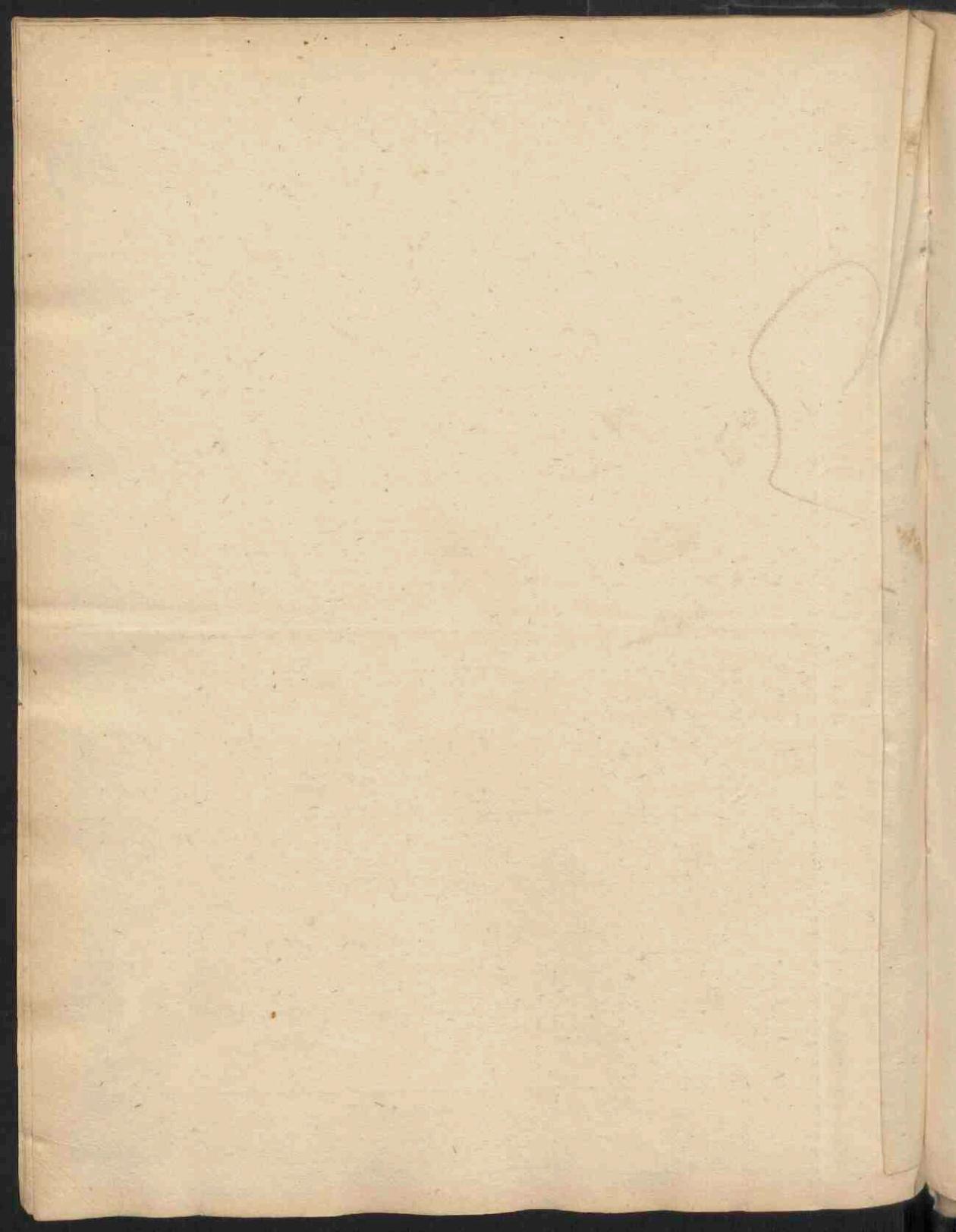
[Faint, illegible handwriting in the middle section of the page.]

[Faint, illegible handwriting at the bottom of the page.]

247

[Faint, illegible handwriting covering the page]

Flamörstein Laurins widd gevonden op de helm met
een crane, hals

Maestogael 3 graine vogeltier naest gaelen

Cuys en vander schoor ut Veyck van Heinden.

Het onde boeck geeft Drakitt te Dort goede salendj w. cr.

Rampe wedergem Wederdale eez w. waterbad

op ee root velt

Get grys Velde in Maerland eez sw. een hoorn

ut va Mylen

Prasenburg witte getongde rode leenw int goud

Wittenburg en Woldenberg drie roode misspelen

bloemen int land va Gulick eez roode koet op

Harft int land va Gulick eez roode koet op

de helm met 2 witte vliegelen op de ciffers tot Schurmans

tek vinde naest Maestlin met een leenw inde sigel

en vander Mellem met 3 leenw kens int middig

ee rad circa annu 1400

Renisse sonder torwin in Bröderode sonder Bair

gehelt staar ten Dytchen gijfe doeg e is noyt

gevolgt.

Gerret Coekart ante 200 pluret annos in vno

Broeys medede Voorn in Zilant h voerij

ee leenw, ende gee Lipart. Ende dat de

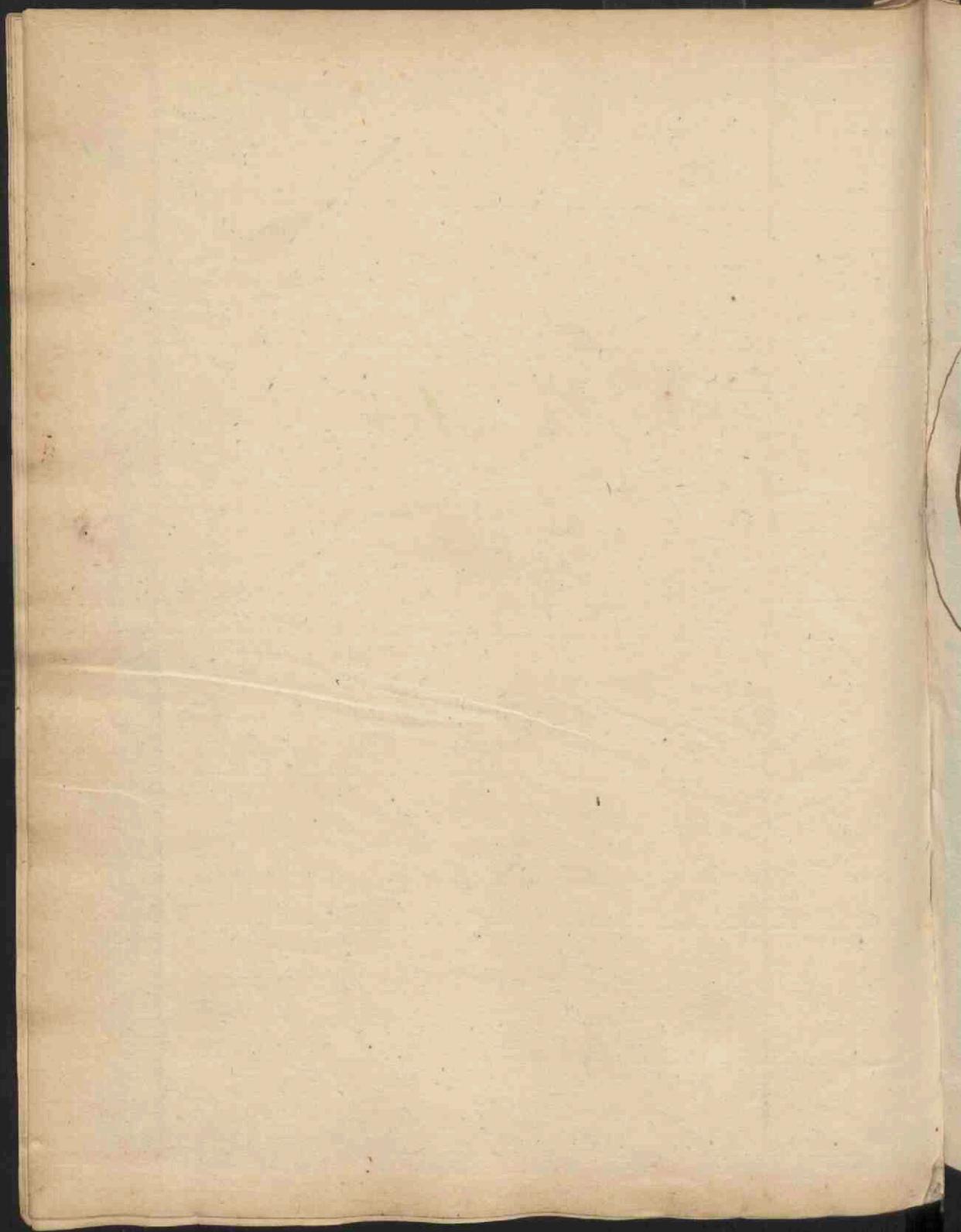
Renisse giamde nyts Vlaenderen, doeg gaat

met vast also de zegelen van Voorn by

my gesien, anders nytwysen.

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

253

VIGILVS TWIEHEMVS

Af schyn ick duyster De Naem geeft Tuyster

A. M. Schurman.

Dit was de Gooft an wyte.
Van het glas door klyfde canL
uyt dronck doe h' was tot
Wroest oft maeken van
eenige ridders in der Dom.

